

STORTINGET

Innst. 16 S

(2022–2023)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen
om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under
Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet,
Kommunal- og distriktsdepartementet og
Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1, 6 og 18)

Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023)

Innhold

Side

1.	Innledning.....	1
2.	Oppfølgingen av anmodningsvedtak.....	1
3.	Rammeområde 1 – Statsforvaltning.....	1
3.1	Innledning	5
3.2	Generelle merknader	5
3.2.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	5
3.2.2	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	5
3.2.3	Generelle merknader fra Høyre.....	6
3.2.4	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	6
3.2.5	Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	7
3.2.6	Generelle merknader fra Rødt.....	8
3.3	Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 1.....	8
3.3.1	Kap. 20 Statsministerens kontor	8
3.3.1.1	Post 1 Driftsutgifter	8
3.3.1.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	8
3.3.2	Kap. 21 Statsrådet	8
3.3.2.1	Post 1 Driftsutgifter	8
3.3.3	Kap. 24 Regjeringsadvokaten	8
3.3.3.1	Post 1 Driftsutgifter	8
3.3.3.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	8
3.3.4	Kap. 3024 Regjeringsadvokaten	8
3.3.4.1	Post 1 Erstatning for utgifter i rettssaker.....	8
3.3.5	Kap. 1 H.M. Kongen og H.M Dronningen.....	8
3.3.5.1	Post 1 Apanasje	8
3.3.5.2	Post 50 Det kongelige hoff.....	9
3.3.6	Kap. 2 H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen.....	9
3.3.6.1	Post 1 Apanasje	9
3.3.7	Kap. 502 Tariffavtalte avsetninger.....	9
3.3.7.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	9
3.3.7.2	Post 70 Kompetanseutvikling mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	9
3.3.7.3	Post 71 Opplæring og utvikling av tillitsvalgte	9
3.3.7.4	Post 72 Pensjonskostnader tjenestemannsorganisasjonene.....	9
3.3.8	Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	9
3.3.8.1	Post 1 Driftsutgifter	9
3.3.8.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10
3.3.8.3	Post 22 Fellesutgifter.....	10
3.3.8.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10
3.3.8.5	Post 46 Sikringsanlegg og sperresystemer, <i>kan overføres</i>	10
3.3.9	Kap. 3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon.....	10
3.3.9.1	Post 2 Diverse inntekter	10
3.3.9.2	Post 3 Brukerbetaling	10
3.3.10	Kap. 525 Statsforvalterne.....	10
3.3.10.1	Post 1 Driftsutgifter	11
3.3.10.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11
3.3.11	Kap. 3525 Statsforvalterne	11
3.3.11.1	Post 1 Inntekter ved oppdrag	11
3.3.12	Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	11
3.3.12.1	Post 30 Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	11

	Side
3.3.12.2	Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> 11
3.3.12.3	Post 36 Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> 11
3.3.12.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 11
3.3.13	Kap. 531 Eiendommer til kongelige formål..... 11
3.3.13.1	Post 1 Driftsutgifter 11
3.3.13.2	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 11
3.3.14	Kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen..... 11
3.3.14.1	Post 1 Driftsutgifter 12
3.3.14.2	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 12
3.3.15	Kap. 3533 Eiendommer utenfor husleieordningen 12
3.3.15.1	Post 2 Diverse inntekter 12
3.3.16	Kap. 540 Digitaliseringsdirektoratet..... 12
3.3.16.1	Post 1 Driftsutgifter 12
3.3.16.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 12
3.3.16.3	Post 22 Bruk av nasjonale fellesløsninger 12
3.3.16.4	Post 23 Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i> 12
3.3.16.5	Post 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i> 12
3.3.16.6	Post 26 Stimulab, <i>kan overføres</i> 12
3.3.16.7	Post 27 Tilsyn for universell utforming av ikt, <i>kan overføres</i> 13
3.3.16.8	Post 29 Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, <i>kan overføres</i> 13
3.3.16.9	Post 71 IT-standardisering..... 13
3.3.17	Kap. 3540 Digitaliseringsdirektoratet..... 13
3.3.17.1	Post 3 Diverse inntekter 13
3.3.17.2	Post 5 Bruk av nasjonale fellesløsninger..... 13
3.3.17.3	Post 7 Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn 13
3.3.18	Kap. 545 Datatilsynet 13
3.3.18.1	Post 1 Driftsutgifter 13
3.3.19	Kap. 546 Personvernemnda 13
3.3.19.1	Post 1 Driftsutgifter 13
3.3.20	Kap. 577 Tilskudd til de politiske partier..... 13
3.3.20.1	Post 1 Driftsutgifter 13
3.3.20.2	Post 70 Sentrale organisasjoner..... 13
3.3.20.3	Post 71 Kommunale organisasjoner..... 14
3.3.20.4	Post 73 Fylkesorganisasjoner..... 14
3.3.20.5	Post 75 Fylkes ungdomsorganisasjoner..... 14
3.3.20.6	Post 76 Sentrale ungdomsorganisasjoner 14
3.3.21	Kap. 2445 Statsbygg 14
3.3.21.1	Post 24 Driftsresultat 14
3.3.21.2	Post 30 Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> 14
3.3.21.3	Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> 14
3.3.21.4	Post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> 14
3.3.21.5	Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> 14
3.3.21.6	Post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> 15
3.3.21.7	Post 39 Byggelånsrenter, <i>kan overføres</i> 15
3.3.21.8	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 15
3.3.21.9	Post 49 Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> 15
3.3.22	Kap. 5447 Salg av eiendom utenfor Statens forvaltningsbedrifter 15
3.3.22.1	Post 40 Salgsinntekter..... 15
3.4	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 1 15

	Side
4. Rammeområde 6 – Innvandring, regional utvikling og bolig	18
4.1 Innledning	22
4.2 Generelle merknader	23
4.2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	23
4.2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	23
4.2.3 Generelle merknader fra Høyre.....	24
4.2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	26
4.2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	27
4.2.6 Generelle merknader fra Rødt.....	29
4.3 Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 6.....	30
4.3.1 Kap. 490 Utlendingsdirektoratet.....	30
4.3.1.1 Post 1 Driftsutgifter	30
4.3.1.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak.....	31
4.3.1.3 Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	31
4.3.1.4 Post 23 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	31
4.3.1.5 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	31
4.3.1.6 Post 46 Investeringen i Schengen IKT-systemer, <i>kan overføres</i>	31
4.3.1.7 Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak.....	31
4.3.1.8 Post 70 Stønader til beboere i asylmottak.....	31
4.3.1.9 Post 71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer.....	31
4.3.1.10 Post 72 Assistert retur og reintegrering i hjemlandet.....	31
4.3.1.11 Post 73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak.....	31
4.3.1.12 Post 74 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv., <i>kan overføres</i>	32
4.3.1.13 Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	32
4.3.1.14 Post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, <i>kan overføres</i>	32
4.3.2 Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet.....	32
4.3.2.1 Post 1 Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter	32
4.3.2.2 Post 3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter.....	32
4.3.2.3 Post 4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter.....	32
4.3.2.4 Post 5 Refusjonsinntekter.....	32
4.3.2.5 Post 6 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter.....	32
4.3.2.6 Post 7 Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter.....	32
4.3.2.7 Post 8 Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	32
4.3.3 Kap. 491 Utlendingsnemnda	32
4.3.3.1 Post 1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	32
4.3.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i>	32
4.3.4 Kap. 500 Kommunal- og distriktsdepartementet.....	32
4.3.4.1 Post 1 Driftsutgifter	32
4.3.4.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	33
4.3.4.3 Post 23 Husleie for fellesareal m.m.	33
4.3.4.4 Post 25 Nytt regjeringskvartal, prosjektstyring, <i>kan overføres</i>	33
4.3.4.5 Post 27 Sak- og arkivløsning, <i>kan overføres</i>	33
4.3.4.6 Post 30 Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1.....	33
4.3.4.7 Post 50 Forskningsprogrammer	33
4.3.4.8 Post 70 Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33
4.3.5 Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling.....	33
4.3.5.1 Post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	33
4.3.5.2 Post 62 Kompetansepiloter, <i>kan overføres</i>	33
4.3.5.3 Post 63 Interreg og Arktis 2030	34
4.3.5.4 Post 65 Omstilling.....	34

	Side
4.3.5.5	Post 66 Bygdevekstavtaler..... 34
4.3.5.6	Post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon 34
4.3.5.7	Post 71 Investeringsstilskudd for store grønne investeringer 34
4.3.5.8	Post 74 Klynger og innovasjon..... 34
4.3.5.9	Post 76 Nordisk og europeisk samarbeid, <i>kan overføres</i> 34
4.3.6	Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling 34
4.3.6.1	Post 1 Driftsutgifter 34
4.3.6.2	Post 73 Merkur, <i>kan overføres</i> 34
4.3.7	Kap. 560 Samiske formål..... 35
4.3.7.1	Post 50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv..... 35
4.3.7.2	Post 51 Divvun 36
4.3.7.3	Post 55 Samisk høyskole 36
4.3.8	Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter..... 36
4.3.8.1	Post 1 Driftsutgifter 36
4.3.8.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 36
4.3.9	Kap. 3563 Internasjonalt reindriftssenter 36
4.3.9.1	Post 2 Diverse inntekter 36
4.3.10	Kap. 567 Nasjonale minoriteter 36
4.3.10.1	Post 60 Romer, <i>kan overføres</i> 36
4.3.10.2	Post 70 Nasjonale minoriteter, <i>kan overføres</i> 36
4.3.10.3	Post 72 Det Mosaiske Trossamfund..... 36
4.3.10.4	Post 73 Kvensk språk og kultur, <i>kan overføres</i> 36
4.3.10.5	Post 74 Kultur- og ressursenter for norske romer 36
4.3.10.6	Post 75 Romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i> 36
4.3.11	Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak..... 36
4.3.11.1	Post 60 Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem..... 37
4.3.11.2	Post 70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> 37
4.3.11.3	Post 76 Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, <i>kan overføres</i> 38
4.3.11.4	Post 78 Boligtiltak, <i>kan overføres</i> 38
4.3.11.5	Post 79 Heis og tilstandsvurdering, <i>kan overføres</i> 39
4.3.12	Kap. 585 Husleietvistutvalget..... 39
4.3.12.1	Post 1 Driftsutgifter 39
4.3.13	Kap. 3585 Husleietvistutvalget 39
4.3.13.1	Post 1 Gebyrer 39
4.3.14	Kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet 39
4.3.14.1	Post 1 Driftsutgifter 39
4.3.14.2	Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, <i>kan overføres</i> 39
4.3.15	Kap. 3587 Direktoratet for byggkvalitet..... 39
4.3.15.1	Post 4 Gebyrer 39
4.3.15.2	Post 85 Diverse inntekter 39
4.3.16	Kap. 590 Planlegging og byutvikling 40
4.3.16.1	Post 65 Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i> 40
4.3.16.2	Post 71 DOGA 40
4.3.16.3	Post 72 Bolig- og områdeutvikling i byer, <i>kan overføres</i> 40
4.3.16.4	Post 81 Kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> 40
4.3.17	Kap. 595 Statens kartverk..... 40
4.3.17.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21 og 45</i> 40
4.3.17.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45</i> 40
4.3.17.3	Post 30 Geodesiobservatoriet, <i>kan overføres</i> 41
4.3.18	Kap. 3595 Statens kartverk 41
4.3.18.1	Post 1 Gebyrinntekter tinglysing 41

	Side
4.3.18.2	Post 2 Salg og abonnement m.m. 41
4.3.18.3	Post 3 Samfinansiering 41
4.3.19	Kap. 2412 Husbanken 41
4.3.19.1	Post 1 Driftsutgifter 41
4.3.19.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 41
4.3.19.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 41
4.3.19.4	Post 71 Tap på lån..... 41
4.3.19.5	Post 72 Rentestøtte..... 41
4.3.20	Kap. 5312 Husbanken 41
4.3.20.1	Post 1 Gebyrer m.m..... 41
4.3.20.2	Post 11 Diverse inntekter 41
4.3.21	Kap. 5615 Husbanken 41
4.3.21.1	Post 80 Renter 42
4.3.22	Kap. 670 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet..... 42
4.3.22.1	Post 1 Driftsutgifter 42
4.3.23	Kap. 671 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere 42
4.3.23.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 42
4.3.23.2	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 42
4.3.23.3	Post 60 Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> 42
4.3.23.4	Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> 42
4.3.23.5	Post 62 Kommunale integreringstiltak 42
4.3.23.6	Post 70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging..... 42
4.3.23.7	Post 71 Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner 43
4.3.23.8	Post 72 Kvalifiseringsordninger for tolker mv. 43
4.3.23.9	Post 73 Tilskudd 43
4.3.24	Kap. 3671 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere..... 43
4.3.24.1	Post 4 Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter..... 43
4.3.25	Kap. 672 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere 43
4.3.25.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 43
4.3.25.2	Post 22 Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere..... 44
4.3.25.3	Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere 44
4.3.25.4	Post 61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting 44
4.3.26	Kap. 3672 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere..... 44
4.3.26.1	Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter 44
4.4	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 6..... 44
5.	Rammeområde 18 – Rammeoverføringer til kommunesektoren mv. 49
5.1	Innledning 49
5.2	Generelle merknader 49
5.2.1	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti..... 49
5.2.2	Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet..... 49
5.2.3	Generelle merknader fra Høyre..... 50
5.2.4	Generelle merknader fra Fremskrittspartiet..... 50
5.2.5	Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti..... 52
5.2.6	Generelle merknader fra Rødt..... 55
5.3	Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 18..... 57
5.3.1	Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner 57
5.3.1.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 57
5.3.1.2	Post 60 Innbyggertilskudd 58

	Side
5.3.1.3	Post 61 Distriktstilskudd Sør-Norge 59
5.3.1.4	Post 62 Distriktstilskudd Nord-Norge 59
5.3.1.5	Post 64 Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> 59
5.3.1.6	Post 65 Regionsentertilskudd 59
5.3.1.7	Post 66 Veksttilskudd 59
5.3.1.8	Post 67 Storbytilskudd 59
5.3.2	Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner 59
5.3.2.1	Post 60 Innbyggertilskudd 59
5.3.2.2	Post 62 Nord-Norge-tilskudd 60
5.3.2.3	Post 64 Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i> 60
5.3.3	Kap. 573 Kommunestruktur 60
5.3.3.1	Post 62 Delingskostnader 60
5.3.4	Kap. 575 Ressurskrevende tjenester 61
5.3.4.1	Post 60 Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i> 61
5.3.4.2	Post 61 Tilleggskompensasjon 61
5.3.5	Kap. 578 Valgdirektoratet 61
5.3.5.1	Post 1 Driftsutgifter 61
5.3.5.2	Post 70 Informasjonstiltak 61
5.4	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 18 62
6.	Forslag fra mindretall 63
7.	Komiteens tilråding 64

Vedlegg

STORTINGET

Innst. 16 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1, 6 og 18)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Støstad, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Heidi Greni, Kathrine Kleveland og Kari Mette Prestrud, fra Fremskrittspartiet, Bjørnar Laabak og Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Grete Wold, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at regjeringen la frem Prop. 1 S (2022–2023) 6. oktober 2022 og Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023) 4. november 2022. Komiteen viser til at regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet 29. november 2022 inngikk et forlik med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2023. Komiteen viser videre til Stortingets behandling av Innst. 2 S (2022–

2023) 1. desember 2022, med vedtak samme dag om nettorammebeløp for hvert enkelt rammeområde.

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 under rammeområde 1 (Statsforvaltning), rammeområde 6 (Innvandring, regional utvikling og bolig) og rammeområde 18 (Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.) etter den vedtatte inndelingen i rammeområder, jf. Innst. 1 S (2022–2023). Komiteen fremmer på denne bakgrunn forslag om bevilgninger under de rammeområdene som er tildelt kommunal- og forvaltningskomiteen.

Komiteen viser til at den avholdt muntlig høring i saken 24. og 25. oktober 2022. Komiteen viser videre til vedlagte kopi av rettbrev fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 8. november 2022.

2. Oppfølgingen av anmodningsvedtak

Komiteen viser til Meld. St. 4 (2022–2023) og legger til grunn at anmodningsvedtakene omtales og realitetsbehandles ved behandlingen av denne.

3. Rammeområde 1 – Statsforvaltning

Oversikten nedenfor viser budsjettforslagene fra regjeringen i Prop. 1 S (2022–2023) for rammeområde 1.

90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster for rammeområde 1

			Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
			Utgifter
<i>Det kongelige hus</i>			
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen	
	1	Apanasje	13 904 000
	50	Det kongelige hoff	240 008 000
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	
	1	Apanasje	11 572 000
<i>Regjeringen</i>			
20		Statsministerens kontor	
	1	Driftsutgifter	97 084 000
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter	176 589 000
24		Regjeringsadvokaten	
	1	Driftsutgifter	112 828 000
	21	Spesielle driftsutgifter	15 600 000
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>			
502		Tariffavtalte avsetninger mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	2 000 000
	70	Kompetanseutvikling mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	16 500 000
	71	Opplæring og utvikling av tillitsvalgte	221 900 000
	72	Pensjonskostnader tjenestemannsorganisasjonene	34 050 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	697 588 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	71 687 000
	22	Fellesutgifter	142 771 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	96 237 000
	46	Sikringsanlegg og sperresystemer, <i>kan overføres</i>	11 977 000
525		Statsforvalterne	
	1	Driftsutgifter	1 931 161 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	185 294 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	87 000 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	2 505 950 000
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	34 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	726 500 000
531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Driftsutgifter	30 129 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 304 000
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter	26 470 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 000 000
540		Digitaliseringsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	150 766 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 683 000
	22	Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000
	23	Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i>	319 870 000
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i>	123 980 000

			Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
	26	Stimulab, <i>kan overføres</i>	4 925 000
	27	Tilsyn for universell utforming av ikt, <i>kan overføres</i>	26 375 000
	29	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, <i>kan overføres</i>	136 000 000
	71	IT-standardisering.....	867 000
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter.....	78 127 000
546		Personvernemnda	
	1	Driftsutgifter.....	2 641 000
577		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter.....	7 478 000
	70	Sentrale organisasjoner.....	311 133 000
	71	Kommunale organisasjoner	34 590 000
	73	Fylkesorganisasjoner.....	75 584 000
	75	Fylkes ungdomsorganisasjoner	22 451 000
	76	Sentrale ungdomsorganisasjoner.....	8 927 000
<i>Statens forvaltningsbedrifter</i>			
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:.....	-324 596 000
	1	Driftsinntekter.....	-5 820 000 000
	2	Driftsutgifter	2 270 404 000
	3	Avskrivninger	1 548 000 000
	4	Renter av statens kapital	1 677 000 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	262 700 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	61 200 000
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	277 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	6 139 450 000
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	850 000 000
	39	Byggelånsrenter, <i>kan overføres</i>	490 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	326 266 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	805 976 000
Sum utgifter rammeområde 1			17 958 696 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3024		Regjeringsadvokaten	
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker	21 300 000
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Diverse inntekter	42 427 000
	3	Brukerbetaling	70 350 000
3525		Statsforvalterne	
	1	Inntekter ved oppdrag.....	185 294 000
3533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	2	Diverse inntekter	5 140 000
3540		Digitaliseringsdirektoratet	
	3	Diverse inntekter	2 285 000
	5	Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000
	7	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn.....	136 000 000
Sum inntekter rammeområde 1			653 996 000
Netto rammeområde 1			17 304 700 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 510 post 1	kap. 3510 postene 2 og 3
kap. 525 post 1	kap. 3525 post 2
kap. 525 post 21	kap. 3525 post 1
kap. 533 post 1	kap. 3533 post 2
kap. 540 post 1	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 21	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 22	kap. 3540 post 5
kap. 540 post 23	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 27	kap. 3540 post 4
kap. 540 post 29	kap. 3540 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 250 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer netto gevinst fra salg av eiendommer.

IV

Fullmakt til å omdisponere bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan omdisponere

1. under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 31 og 33 og mellom postene 30 og 34.
2. under kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, fra post 1 til 45.
3. under kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 1 til 45.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 31, 33, 45 og 49.
5. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34, samt post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av brukerfinansierte byggeprosjekter.

V

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som bevilges under kap. 500 Kommunal- og distriktsdepartementet, kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg, innenfor vedtatte kostnadsrammer.

VI

Brukerfinansierte byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietakeren har de husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjettammer.
2. foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, innenfor en samlet ramme på 1 400 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser, ved gjennomføring av brukerfinansierte byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter og post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter.

VII

Kostnadsramme ombygging av Ring 1

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan starte opp arbeidet med ombygging av Ring 1 innenfor en kostnadsramme på 3 100 mill. kroner (kroneverdi per 1. juli 2023).

VIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
540	Digitaliseringsdirektoratet 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	124,1 mill. kroner

IX

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Statsbygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statsbygg fullmakt til å:

- foreta posteringer til og fra reguleringsfondet som del av mellomværendet med statskassen.
- føre inn- og utbetalinger knyttet til bruksavhengige driftskostnader og tilleggsavtaler mot mellomværendet med statskassen.
- føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværendet med statskassen.
- føre innbetalinger knyttet til delfinansiering av investeringsprosjekter fra oppdragsgiver mot mellomværendet med statskassen. Innbetalingene nettoføres på investeringspostene i takt med når investeringskostnadene påløper.

X

Diverse fullmakter vedrørende eiendom

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

- godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 750 mill. kroner.
- godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
- korrigere Statsbyggs balanse i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.

3.1 Innledning

Komiteen viser til Stortingets vedtak 1. desember 2022, der netto utgiftsramme for rammeområde 1 er fastsatt til 17 314 700 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte poster vises det til Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet og Finansdepartementet.

3.2 Generelle merknader**3.2.1 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET, SENTERPARTIET OG SOSIALISTISK VENSTREPARTI**

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd, omfordeling og sosial rettferdighet for å gi folk mer trygghet i en krevende tid. Det gjøres viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO for andreklassinger, forbedringer i tannhelse og prisjustering av barnetrygden, som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon, får mer: enslige forsørgere, minstepensjonister, uføre, mottakere av arbeidsavklaringspenger og studenter. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner i året får også skatteuttømming sammenlignet med 2022. Flertallet understreker at forslaget til statsbudsjett fortsatt er trygt og ansvarlig, uten økt oljepengebruk, noe som er viktig for å dempe de økende prisene som rammer folk og bedrifter. Økt satsing på grønn industri, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp frem mot 2030.

3.2.2 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er et budsjett som skal gi folk trygghet og bidra til rettferdig fordeling. I en krevende tid med krig i Ukraina, energikrise i Europa og kraftig prisvekst skal et stramt og rettferdig budsjett bidra til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser og utjevne sosiale og geografiske forskjeller. Dette flertallet viser til at regjeringens forslag til statsbudsjett fremfor å bruke mer skal prioritere tydeligere for å fordele bedre, ta vare på våre grunnleggende velferdstjenester og sikre at Norge står sterkere gjennom en urolig tid. Samtidig skal budsjettforslaget ruste Norge for fremtiden ved å bidra til grønn industribygging, kutt i klimagassutslipp i tråd med våre internasjonale forplik-

telser og at arbeidstakere og bedrifter er klare for omstillingen fremover.

Dette flertallet mener vårt velferdssamfunn, med en stor og sterk offentlig sektor, må tilby brede universelle velferdsordninger som treffer flest mulig på best mulig måte. Dette flertallet vil styre offentlig sektor basert på verdier som tillit, åpenhet og samarbeid. Dette flertallet mener at det blir bedre velferdstjenester og tettere kontakt mellom brukere og ansatte dersom de ansatte får mer tid og tillit til å gi hjelp og møte brukernes behov. Folk på jobb i offentlig sektor har mye å være stolte av. De står på hver dag for fellesskapet og for at velferdsstaten skal gå rundt.

Dette flertallet vil peke på at det likevel er mange ansatte i velferdstjenestene som i dag bruker mer og mer tid på papirarbeid, på kontrollrutiner og på å rapportere den samme informasjonen flere ganger. Dette flertallet viser til at regjeringen i Hurdalsplattformen varsler at en tillitsreform i offentlig sektor skal bli et av regjeringens viktigste prosjekter. Reformen handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester, og den skal utformes i tett samspill med brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i alle store offentlige virksomheter. Målene i offentlig sektor skal være få, tydelige og relevante. Tillitsreformen i offentlig sektor skal gi tilliten og makten tilbake til de som utgjør førstelinja og ryggraden i velferdsstaten, som for eksempel lærerne, sykepleierne, politibetjentene og fastlegene, og gi dem mer tid til primær oppgavene. Tillitsreformen innebærer at regjeringen ikke vil sette i gang sentraliserende reformer som skaper store enheter med lange ansvarskjeder fra beslutningstaker til de som står i klasserommet eller på sykehjemmet for å utføre jobben. Samtidig vil regjeringen gi større frihet til kommunale og regionale myndigheter, som er de viktigste tjenesteyterne. Dette flertallet imøteser dette arbeidet.

Dette flertallet viser til at Hurdalsplattformen varsler en forsterket og fornyet distriktspolitikk, blant annet med et løft for bredbåndsatsingen. Regjeringspartienes og Sosialistisk Venstrepartis forslag i budsjettforliket av 29. november 2022 om å styrke midlene til bredbånd med ytterligere 58 mill. kroner, sammenlignet med saldert budsjett 2022, bidrar således til at flere personer raskere sikres tilgang til høyhastighets bredbånd.

3.2.3 GENERELLE MERKNADER FRA HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det norske samfunnet er inne i en betydelig omstillingsfase. Omlegging fra en sterkt oljebasert økonomi til et grønt, nyskapende og bærekraftig næringsliv, og den demografiske utviklingen i befolkningen, krever at offentlig forvaltning i både stat, fylke og kommune må være omstillingsdyktig og bruke ressursene effektivt og i samsvar med innbyggernes behov.

Disse medlemmer viser til at det er viktig å ha en videre satsing på en enklere hverdag for folk flest med en fortsatt fornying, forenkling og forbedring av offentlig sektor. Det må legges til rette for videre innovasjon, omstilling og digitalisering, og det må opprettholdes et høyt digitaliseringstempo. Disse medlemmer mener det er et stort potensial for en mer effektiv bruk av fellesskapets midler, og at dette arbeidet derfor må forsterkes i årene som kommer.

Disse medlemmer påpeker at digitaliseringen av offentlige tjenester i praksis er en desentraliseringsreform ved at de offentlige tjenestene flyttes nærmere innbyggerne. Disse medlemmer mener at ny teknologi må tas i bruk for at innbyggere og næringsliv skal kunne få gode offentlige tjenester også i fremtiden. Disse medlemmer viser til at samarbeid på tvers av sektorer, offentlig og privat, vil være avgjørende for å kunne utnytte potensialet i digitaliseringen. Disse medlemmer mener at morgendagens behov for offentlig sektor ikke løses med gårdsdagens løsninger, og påpeker på den bakgrunn at innovasjon i offentlig sektor er viktig.

Disse medlemmer viser videre til at det er viktig å legge til rette for levende lokalsamfunn over hele landet. Et sterkt lokalt folkestyre gir folk og lokalsamfunn frihet og mulighet til å styre sin egen hverdag og samfunnsutvikling. Disse medlemmer mener at arbeidet med å redusere statlig detaljstyring og byråkrati, spre makt og myndighet og bygge samfunnet nedenfra må prioriteres. Samtidig er det avgjørende å opprettholde et velfungerende statsapparat som ivaretar de oppgaver og funksjoner som det er naturlig at løses på statlig nivå. Disse medlemmer påpeker at det er viktig å opprettholde den norske tradisjonen med sterke velferdskommuner med et sterkt reelt selvstyre.

Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative statsbudsjett for 2023 som er omtalt i Innst. 2 S (2022–2023), og Høyres merknader der.

3.2.4 GENERELLE MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at det norske samfunnet er inne i en betydelig omstillingsfase. Det må skapes flere arbeidsplasser i privat sektor for å sikre velferdsmodellen vår. Det er ikke bærekraftig på sikt om offentlig sektor fortsetter å vokse raskt også i årene som kommer. Det må gjøres forenklinger i regelverk for å redusere behovet for offentlig ansatte og gjøre det enklere for både næringsliv, privatpersoner og for kommunene. Den demografiske utviklingen i befolkningen krever at offentlig forvaltning i både stat og kommune må være omstillingsdyktig og bruke ressursene effektivt og i samsvar med innbyggernes behov. Det er et stort potensial for en mer effektiv bruk av fellesskapets midler. Et sterkt lokalt folkestyre

gir folk og lokalsamfunn frihet og mulighet til å styre sin egen hverdag. Statlig detaljstyring og byråkrati må kuttes, og makt og myndighet må spres til lokalpolitikere. Disse medlemmer vil legge ned statsforvalteren og overføre oppgavene til kommunene. Disse medlemmer vil ha et statsapparat som ivaretar de oppgaver og funksjoner som det er naturlig at løses på statlig nivå, fremfor å legge seg opp i detaljer som naturlig hører til det lokale selvstyret.

Disse medlemmer viser til viktigheten av en digital satsing for å nå målene om å effektivisere offentlig sektor. Det er likevel slik at digitalisering av ulike sektorer er tilnærmet umulig uten en forenkling av lovverket. Dette gjelder særlig for byggesøknader og planprosesser. Lover, vernebestemmelser, innsigelser, dispensasjoner og forskrifter må forenkles. Dette gjelder for flere sektorer. Disse medlemmer mener det må legges til rette for forenklinger i byggesaksbehandlingen. Regjeringen bør også jobbe for at kommunene får beholde mer av verdien som er skapt i kommunen. Regjeringen bør gjennomgå og fjerne byråkratiske løsninger som hindrer mennesker, næringsliv og kommuner i å disponere egen eiendom. Disse medlemmer mener det er behov for en effektiviseringsreform i offentlig sektor.

Nettilgang i distriktene

Disse medlemmer viser til at utvikling av fiber-nettet og 5G-nettet er avgjørende for å legge til rette for næringsvirksomhet og tilflytting til distriktskommunene. God internettilgang bør være en selvfølge i distrikts-satsingen. Det er viktig å bruke midler på tilstrekkelig internettsatsing. Disse medlemmer vil derfor understreke at man må sørge for bedre internettilgang i distriktene. Videre er det nødvendig å utvikle fibernet eller 5G i distriktene for at det skal være mulig for næringslivet å holde til også utenfor de mest sentrale strøk.

Nytt regjeringsskval

Disse medlemmer viser til at prosessen med etablering av et nytt regjeringsskval har vært en lang og vanskelig prosess der sikkerhet har vært viktig. Disse medlemmer er opptatt av en ryddig prosess der man får et godt sluttresultat med en forståelig og nøktern pengebruk. Disse medlemmer mener summen som det nå legges opp til å bruke på regjeringsskvalet, er for høy. Det er viktig å gå en ekstra runde for å se om man kan få til bedre løsninger, og for å redusere bruken av skattebetalernes penger. Disse medlemmer vil stoppe planene for nytt regjeringsskval for å vurdere andre og billigere løsninger enn dem som er foreslått av regjeringen.

3.2.5 GENERELLE MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge er et land med relativt små

forskjeller, en sterk velferdsstat, høy arbeidsdeltakelse blant begge kjønn, sterke fagforeninger og en stabil økonomi. Dette har gjort Norge til et av verdens beste land å bo i. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti har fremmet et alternativt budsjettforslag for 2023 som vil verne om dette, og foreslår kraftfulle tiltak for å redusere forskjellene og viktige løft for velferden og fellesskapet. Norge må være en del av klimaløsningen, ikke klimaproblemet.

Dette medlem viser til behovet for å endre styringssystemer i offentlig forvaltning og å gjennomføre styring basert på tillit, faglig kvalitet og gode resultater. Dette medlem mener dette må skje på både statlig og kommunalt nivå, der de ansattes faglige handlingsrom styrkes på bekostning av markedsprinsipper og byråkratisk kontroll, slik at ressurser blir brukt på å gi god service til folk og samfunn, at den faglige kompetansen blir benyttet, og at samarbeid mellom ulike etater fungerer smidig.

Dette medlem viser til at det er behov for en til-litsreform også i statlig og kommunal forvaltning, og at det er mer effektivt å bruke mindre tid på kontrollsystemer basert på New Public Management.

Dette medlem viser til at konkurranseutsetting av drift av datalagring til eksterne leverandører utgjør en privatisering av et sentralt statlig myndighetsområde. Stortinget ikke bør akseptere. Utvikling og drift av offentlige IKT-tjenester må organiseres slik at de er underlagt demokratisk styring og kontroll. Dette medlem viser til Innst. 75 L (2020–2021) og forslag om å sikre at informasjon knyttet til nasjonale sikkerhetsinteresser blir driftet og lagret i Norge. Dette medlem understreker betydningen av å etablere en offentlig drevet skytjeneste for offentlig virksomhet.

Dette medlem mener at problemet i lokal eller statlig forvaltning ikke er kvalitetskrav og rettigheter, men underfinansiering og rapportering.

Dette medlem viser til at Nav-skandalen har avdekket et stort rettssikkerhetsproblem for vanskeligstilte mennesker i møte med statlig forvaltning. Dette gjør seg også gjeldende på flere områder i både statlig og kommunal sektor. Dette medlem mener regjeringen må ta dette på største alvor, og styringen av forvaltningen må endres som en konsekvens av dette.

Dette medlem mener at offentlig sektor har et særlig ansvar for å kvalifisere og ansette personer med innvandrerbakgrunn og mennesker med funksjonsvariasjoner. Det er viktig at regjeringen systematisk jobber med rekrutteringsarbeid og langsiktig kompetanseheving for de arbeidsledige.

Dette medlem mener at offentlige anskaffelser er et avgjørende virkemiddel for å drive fram nye innovasjoner fra norsk næringsliv og bedre tjenester for innbyggerne. Det er viktig at offentlige etater og virksomheter bruker anskaffelser som et strategisk virkemiddel for

å oppnå en bærekraftig miljøutvikling og stimulering av lokalt og regionalt næringsliv. Det offentlige er en meget stor innkjøper av varer og innenfor bygg og anlegg. Det er derfor nødvendig at det i alle relevante tildelingsbrev, rundskriv, lovverk, anbud og bevilgninger gis klare føringer om å gjøre innkjøpene grønnere. Dette medlem mener regjeringen må forplikte seg til å følge opp dette i egen virksomhet. I en overgangsfase kan det bety økte kostnader, og det forutsetter at regjeringen tar høyde for dette også i rammene som foreslås i kommune-proposisjonen for 2024. Tilsvarende føringer om å gjøre innkjøpene bærekraftige må også legges overfor kommuner og fylker.

3.2.6 GENERELLE MERKNADER FRA RØDT

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man har omdisponert midler fra kongehuset og godtgjørelsen til regjeringsmedlemmer til mer prioriterte områder. Dette medlem viser til at man har foreslått å nedskalere byggeprosjektet Ocean Space Center og kutte utgifter til regjeringskvartalet tilsvarende 615 mill. kroner. Dette medlem viser til at man i Rødts alternative statsbudsjett har styrket tilskuddsordningen for økt valgdeltakelse.

3.3 Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 1

Kapitler under Finansdepartementet

Regjering

3.3.1 KAP. 20 STATSMINISTERENS KONTOR

3.3.1.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til Prop. 1 S (2022–2023), der det går fram at posten dekker driftsutgifter for kontoret.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023.

3.3.1.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til at det ikke lenger er behov for posten, da Koronakommisjonen har levert sin siste rapport.

3.3.2 KAP. 21 STATSRÅDET

3.3.2.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til Prop. 1 S (2022–2023), der det går fram at posten skal dekke godtgjøring til regjeringsmedlemmene, statssekretærene og politiske rådgivere. Komiteen merker seg at fra 2023 overtar politiet an-

svaret for kostnader knyttet til sikkerhetstiltak for regjeringen, og derfor er det foreslått en reduksjon på posten med 5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 440 Politiet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å kutte i godtgjørelsen for medlemmer av regjeringen med 20 pst. sammenlignet med regjeringens forslag. Dette medlem vil påpeke at politikerlønnene over altfor lang tid har vokst seg for store. Derfor mener Rødt at også godtgjørelsen for medlemmer av regjeringen må reduseres.

3.3.3 KAP. 24 REGJERINGSADVOKATEN

Komiteen viser til Prop. 1 S (2022–2023), der det går fram at bevilgningen går til lønns- og driftsutgifter hos Regjeringsadvokaten.

3.3.3.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.4 KAP. 3024 REGJERINGSADVOKATEN

3.3.4.1 Post 1 Erstatning for utgifter i rettssaker

Komiteen viser til Prop. 1 S (2022–2023), der det framgår at posten dekker inntekter i saker der staten blir tilkjent saksomkostninger. Komiteen merker seg at behovet for spesialkompetanse innenfor menneskerettigheter, EØS-rett og allmenn folkerett øker.

Kapitler under Kommunal- og distriktsdepartementet

Det kongelige hus

3.3.5 KAP. 1 H.M. KONGEN OG H.M. DRONNINGEN

Komiteen viser til at bevilgningene dekker apanasjen, Det kongelige hoff og særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff. Forslaget til bevilgninger under kap. 1 utgjør 253,9 mill. kroner for 2023.

3.3.5.1 Post 1 Apanasje

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der man foreslår å kutte i apanasjen med 25 pst. sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.5.2 Post 50 Det kongelige hoff

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader. Økningen til Det kongelige hoff skyldes i hovedsak behov for leie av nye lagerlokaler til de statlige kongelige samlingene.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å ikke øke bevilgningen på posten slik regjeringen gjør i sitt forslag til statsbudsjett for 2023.

3.3.6 KAP. 2 H.K.H. KRONPRINSEN OG H.K.H. KRONPRINSESEN

Komiteen viser til at bevilgningen skal dekke kronprinsparets personlige utgifter, inkludert utgifter til diverse offisielle oppdrag og til drift, vedlikehold og utvikling av private eiendommer.

3.3.6.1 Post 1 Apanasje

Komiteen viser til at det i proposisjonen foreslås en bevilgning på 11,6 mill. kroner for 2023.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å kutte i apanasjen med 25 pst. sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.7 KAP. 502 TARIFFAVTALTE AVSETNINGER

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.7.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.7.2 Post 70 Kompetanseutvikling mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.7.3 Post 71 Opplæring og utvikling av til-litsvalgte

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.7.4 Post 72 Pensjonskostnader tjenestemannsorganisasjonene

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.8 KAP. 510 DEPARTEMENTENES SIKKERHETS- OG SERVICEORGANISASJON

Komiteen vil vise til prioriteringer og budsjettforslag for 2023, hvor det fremkommer av budsjettproposisjonen at DSS skal videreføre arbeidet med felles saks- og arkivsystem for departementene, bidra i arbeidet med program for ny felles IKT-plattform for departementene, bidra i arbeidet med nytt regjeringskvartal, herunder nytt kontrollsenter for post og varer, og bidra i oppfølgingen av ny strategi for departementsfellesskapet for perioden 2021–2025.

Komiteen viser for øvrig til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.8.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023.

Komiteens medlem fra Rødt er glad for at regjeringen har skrotet ABE-reformen. Dette medlem vil likevel rette oppmerksomheten mot Norsk Tjenestemannslag (NTL) sitt høringssvar der de er kritiske til at det foreslås såkalte målrettede kutt i form av kutt i reiseutgifter og kutt i kostnader til arealer. Dette medlem mener regjeringen må følge nøye med for å unngå at kuttet rammer virksomhetenes mulighet til å løse sine samfunnsoppdrag. Dette medlem viser videre til høringssvaret fra NTL, der det etterlyses en helhetlig plan fra regjeringen for å ta tilbake privatiserte tjenester i egenregi. Dette medlem viser til at private tilbydere benyttes i stor grad til tjenester innen renhold, IKT, juridisk rådgivning på personalområdet og omstilling i statlig sektor. Dette medlem er av den oppfatning at mest mulig skal gjøres i egenregi i statlig sektor.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag;

«Stortinget ber regjeringen lage en helhetlig plan for å ta tilbake privatiserte tjenester i egenregi i statlig sektor samt å pålegge statlige virksomheter å redusere bruken av private tilbydere på områder virksomhetene kan utføre med egne ansatte.»

3.3.8.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.8.3 Post 22 Fellesutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.8.4 Post 45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.8.5 Post 46 Sikringsanlegg og sperresystemer, kan overføres

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man kutter i bevilgningene til regjeringskvartalet med 500 mill. kroner sammenliknet med regjeringens budsjettforslag.

3.3.9 KAP. 3510 DEPARTEMENTENES SIKKERHETS- OG SERVICEORGANISASJON

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.9.1 Post 2 Diverse inntekter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.9.2 Post 3 Brukerbetaling

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.10 KAP. 525 STATSFORVALTERNE

Komiteen viser til at statsforvalteren er kongens og regjeringens representant i fylket og skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer blir fulgt opp.

Statsforvalterembetene utfører fagoppgaver for tretten departementer og ti direktorat/tilsyn.

Komiteen registrerer at Statsforvalterens felles-tjenester (STAF) har ansvar for styrings-, drifts- og utviklingsoppgaver innen det administrative området for statsforvalterne.

Komiteen viser til at statsforvalteren er det eneste regionale organet med fullmakt til å ta samordningsinitiativ overfor andre statlige etater på samme nivå. Oppgaven er i hovedsak begrunnet ut ifra ønsket om en

effektiv statsforvaltning og hensynet til brukerne og handler om statens evne til å realisere nasjonale mål på tvers av nivåer og sektorer og samordning av statens styring av kommunene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der Fremskrittspartiet vil flytte store midler fra statsforvalteren og over til kommunene. Disse medlemmer mener kommunene selv er de beste til å ivareta politiske spørsmål, og at flytting av makt fra stat til kommunene er med på å styrke lokaldemokratiet. Disse medlemmer ser det som helt nødvendig at kommuner selv skal få bestemme over utvikling av næring og arealer dersom samfunnet skal lykkes med tilflytting til distriktene. Statsforvalterens innsigelsesmulighet i blant annet arealsaker eller åpningstider for handelsstanden er ødeleggende for lokal vekst.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, merker seg at Fremskrittspartiet vil legge ned statsforvalterembetet helt uten å ta høyde for hverken kostnader, prosess eller oppsigelsestid for ansatte. Flertallet vil vise til at det må forventes at Fremskrittspartiet finansierer en slik prosess i sin helhet. Flertallet vil understreke at konsekvensen av Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett ville være at alle ansatte i både fylkeskommuner og statsforvalterembeter hadde vært arbeidsledige om bare få uker. Flertallet vil også påpeke at overføring av oppgaver ikke gjøres med et tastetrykk, men ville kreve en overgangstid som Fremskrittspartiet heller ikke har gjort rede for i sitt alternative statsbudsjett. Flertallet mener derfor dette er blant flere forslag fra Fremskrittspartiet det er vanskelig å ta på alvor. Flertallet mener det er mange gode argumenter for å se på muligheten til å flytte oppgaver fra statsforvalter til for eksempel fylkeskommunene, men at det må gjøres på en god og grundig måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at regjeringspartiene i merknader har kraftig ordbruk om Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, som foreslår kutt i offentlige utgifter med nedlegging av statsforvalter og fylkeskommuner. Det er feil som det står i disse merknadene, at alle ansatte blir arbeidsledige. Faktum er at kuttet på fylkeskommunen kun omhandler administrasjon i sentralledet og fylkespolitikere, ikke tjenesteyting i opplæring, samferdsel, tannhelse osv. Disse medlemmer understreker at Fremskrittspartiets forslag, som er i tråd med partiprogrammet, viser en retning der partiet vil organisere landet uten fylkeskommuner og statsforvaltere, men heller med sterkere kommuner. Disse medlem-

mer registrerer ikke samme engasjement fra regjeringspartiene når det gjelder effekten av deres eget budsjettforslag på ansatte i privat sektor som blir kraftig berørt. Det gjelder ansatte i private barnehager, i institusjoner som leverte tjenester innenfor fritt behandlingsvalg, eller ansatte innen videreføring av fisk som noen eksempler.

3.3.10.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.10.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.11 KAP. 3525 STATSFORVALTERNE

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.11.1 Post 1 Inntekter ved oppdrag

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.12 KAP. 530 BYGGEPROSJEKTER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Komiteen viser til kapitlet som gjelder byggeprosjekter der Statsbygg er byggherre, mens oppdragsgiverne har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av bygningene etter at de er ferdigstilt.

3.3.12.1 Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å kutte posten med 72 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.12.2 Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å kutte posten med 115 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.12.3 Post 36 Kunstnerisk utsmykking, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023.

3.3.12.4 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.13 KAP. 531 EIENDOMMER TIL KONGELIGE FORMÅL

Komiteen viser til at bevilgningen dekker utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av de statlige kongelige eiendommene som H.M. Kongen har disposisjonsrett til.

3.3.13.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å kutte posten med 10 pst. sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.13.2 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader. I 2023 vil bygningsmessig rehabilitering av Gamlehaugen og Stiftsgården, restaurering og rehabilitering i Stallbygget og istandsetting av Stallgården med omkringliggende areal ved Det kongelige slott bli prioritert.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man kutter posten med 10 pst. sammenliknet med regjeringens forslag.

3.3.14 KAP. 533 EIENDOMMER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Komiteen viser til at kapitlet omfatter forvaltning av kulturhistoriske eiendommer utenfor den statlige husleieordningen. Samlet bygningsareal er om lag 32 000 kvm. og inkluderer Håkonshallen og Rosenkrantzårnet på Bergenhus festning, Munkholmen, Austråttborgen, Grotten, Bjørgan prestegard, statens eiendommer etter Røros kobberverk, Villa Stenersen, Klemskirken, Stavern fort på Citadelløya, Sjømennenes minnehall, fjell- og ødestuer, Bygdøy kongsgård og det nasjonale minnestedet etter 22. juli på Utøya. Statsbygg skal utøve faglig godt vedlikehold av eiendommene i nært samarbeid med vernemyndighetene. Det er konstatert betydelig vedlikeholdsetterslep ved flere av eiendommene. Statsbygg utarbeider løpende tilstandsanalyser og har en plan for en bærekraftig kulturminnefaglig sikring av porteføljen i en ti-årsperiode (2020–2029). Det er fra 2019 satt av 35 mill. kroner årlig til ekstraordi-

nært vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen, jf. Prop. 1 S (2018–2019) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

3.3.14.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at flere av de historiske bygningene har høye oppvarmingskostnader som det ikke blir gjort noe med, siden Stortinget har stemt ned Fremskrittspartiets forslag om makspris på strøm. Derfor er dette en stor ekstrabelasting for drifterne av bygningene som staten bør bidra mer til.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å gi strømstøtte til kulturhistoriske eiendommer og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

3.3.14.2 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.15 KAP. 3533 EIENDOMMER UTENFOR HUSLEIORDNINGEN

3.3.15.1 Post 2 Diverse inntekter

Komiteen viser til at det i all hovedsak føres inntekter fra parkering ved Bygdøy kongsgård på denne posten.

3.3.16 KAP. 540 DIGITALISERINGS-DIREKTORATET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.16.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.16.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre påpeker at det er et stort potensial for å utnytte ny og digital teknologi for å tilby innbyggerne enda bedre og mer brukervennlige tjenester og legge til rette for at nye bedrifter kan starte opp basert på nye forretningsmodeller. Disse medlemmer viser til at Startoff er en ordning som gjør at offentlige virksomheter formulerer utford-

ringer og behov som oppstartsmiljøer og andre innovative aktører utarbeider løsninger på. For å lykkes med dette utvikles nyanskaffelsesmetodikk tilpasset de nye leverandørmarkedene. Disse medlemmer viser til at målet er å få flere oppstartsbedrifter til å levere tjenester til det offentlige og bidra til at offentlig sektor blir mer innovativ. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke satsingen på post 21 med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.16.3 Post 22 Bruk av nasjonale fellesløsninger

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.16.4 Post 23 Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, kan overføres

Komiteens medlem fra Rødt viser til høringen, hvor bruken av eInnsyn ble brakt opp av Norsk Journalistlag og Norsk Presseforbund. Dette medlem mener det er svært viktig at eInnsyn blir implementert i alle landets kommuner og fylkeskommuner snarest for å sikre økt innsyn i beslutninger som angår allmennheten.

Dette medlem vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 utrede hvordan alle landets kommuner og fylkeskommuner skal bli tilknyttet eInnsyn, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

3.3.16.5 Post 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.16.6 Post 26 Stimulab, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen foreslår å kutte bevilgningen til Stimulab med 16 mill. kroner. Disse medlemmer mener at dette kuttet vil gå ut over arbeidet for en bærekraftig og innovativ offentlig sektor som tilpasser seg brukernes behov. Disse medlemmer viser videre til at Stimulab er en stimuleringsordning for innovasjon og tjenestedesign i offentlig sektor. Formålet er en bedre og mer effektiv offentlig sektor med mer relevante, treffsikre og samordnede tiltak for brukerne. Stimulab skal prioritere prosjekter som krever samarbeid mellom flere aktører og har problemstillinger som lett «faller mellom flere stoler» på grunn av sektoransvar, manglende finansiering, samordningsutfordringer eller annet som

for eksempel livshendelsene som er beskrevet i «En digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025». Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke satsingen på post 26 med 16 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.16.7 Post 27 Tilsyn for universell utforming av ikt, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.16.8 Post 29 Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.16.9 Post 71 IT-standardisering

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.17 KAP. 3540

DIGITALISERINGS-DIREKTORATET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.17.1 Post 3 Diverse inntekter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.17.2 Post 5 Bruk av nasjonale fellesløsninger

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.17.3 Post 7 Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.18 KAP. 545 DATATILSYNET

Komiteen viser til at Datatilsynet både har tilsyns- og ombudsoppgaver, der tilsyn, saksbehandling og andre virkemidler brukes for å kontrollere at regelverket i blant annet personopplysningsloven, pasientjournalloven, helseregisterloven, helseforskningsloven, politiregisterloven og lov om Schengen informasjonssystem følges, og at mangler rettes opp. Komiteen vil understreke at et sterkt vern om den enkeltes privatliv er avgjørende for frihet og demokrati. Frihet forutsetter

vern mot utilbørlig registrering, overvåkning og inngripen i privatlivet. Komiteen viser til at både tillit og sikkerhet er verdier som skal ivaretas i arbeidet med personvern. Komiteen ønsker å påpeke at teknologi og digitalisering kan utfordre personvernet, men at det også kan gi nye muligheter å sikre personvernet på.

Komiteen viser for øvrig til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

3.3.18.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.19 KAP. 546 PERSONVERNEMNDA

Komiteen viser til at Personvernemndas oppgave er å behandle klager over vedtak fattet av Datatilsynet. Oppgaven er en del av den nasjonale håndhevingen av personvernregelverket. Personvernemnda har sju medlemmer som er oppnevnt for fire år.

3.3.19.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader. Det foreslås i proposisjonen å bevilge 2,6 mill. kroner.

3.3.20 KAP. 577 TILSKUDD TIL DE POLITISKE PARTIER

Komiteen viser til at statlig partistøtte gis til registrerte politiske partier på nasjonalt, fylkeskommunalt og kommunalt nivå som har oppnådd stemmer ved foregående valg. På grunnlag av moderpartiets stemmeandel gis det også støtte til politiske partiers ungdomsorganisasjoner på nasjonalt og fylkeskommunalt nivå. Tilskuddet skal sikre at politiske partier kan løse sine kjerneoppgaver.

3.3.20.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.20.2 Post 70 Sentrale organisasjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom disse partiene er foreslått å øke bevilgningen til politiske partier med 10 mill. kroner mot en tilsvarende samlet reduksjon for Stortinget og partigruppene på Stortinget. Flertallet foreslår derfor at kap. 577 post 70 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke satsingen på post 70 med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man kutter i støtten til politiske partier med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag for å fordele disse til andre formål.

3.3.20.3 Post 71 Kommunale organisasjoner

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.20.4 Post 73 Fylkesorganisasjoner

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.20.5 Post 75 Fylkes ungdomsorganisasjoner

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.20.6 Post 76 Sentrale ungdomsorganisasjoner

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

Statens forvaltningsbedrifter

3.3.21 KAP. 2445 STATSBYGG

3.3.21.1 Post 24 Driftsresultat

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.21.2 Post 30 Prosjektering av bygg, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i budsjettforliket mellom Sosialistisk Venstreparti og regjeringspartiene av 29. november 2022 er omtalt at fellesprosjektet på Dokken mellom Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal fortsette. Disse medlemmer støtter dette og mener at en slik samlokalisering er bra for landet og bygger opp under havbyen Bergen. I tillegg til lokalisering av Akvariet i dette området vil det være bra for helheten. Disse medlemmer forutsetter at staten videre er positiv til å inkludere Akvariet i planene for utviklingen. For å sikre framdrift og forankring i Stortinget fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 redegjøre for Stortinget for hvordan regjeringen ser for seg å realisere fellesbygget på Dokken i Bergen for Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet.»

3.3.21.3 Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen foreslår å utvide Romerike fengsel, avdeling Ullersmo som en del av erstatningskapasiteten for nytt Oslo fengsel. Disse medlemmer registrerer at regjeringen har lansert et forslag til løsning hvor fengselskapasiteten deles mellom tre lokaliteter. I vedtak 507 den 28. april 2022 ba Stortinget regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om plassering av nytt Oslo fengsel før endelig beslutning fattes. Disse medlemmer forventer at regjeringen fremmer sak for Stortinget, og vil derfor utsette utvidelsen av Romerike fengsel, avdeling Ullersmo. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte posten med 61,2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.3.21.4 Post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.21.5 Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*

Komiteen vil vise til at driftsbudsjettet til Statsbygg skal dekke alle utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av eiendomane og dessutan avskrivningar og renter av statens kapital. Komiteen vil videre vise til at Statsbygg kan fordele midlane på posten mellom dei ulike prosjekta, avhengig av framdrift og likviditetsbehov for det enkelte prosjektet i 2023. Komiteen vil vise til at for nærare omtale av nytt regjeringskvartal blir det vist til programkategori 13.00, mål 3 Eit sikkert og effektivt nytt regjeringskvartal.

Komiteen vil vise til at det i 2021 blei brukt 993,3 mill. kroner på posten. Dei største prosjekta var energiløysing for nytt regjeringskvartal, nytt sikringsmagasin for Nasjonalbiblioteket i Rana (NB Fjellanlegget), nytt museumsbygg for Saemien Sijte på Snåsa og rehabilitering av tekniske anlegg ved Ila fengsel. Komiteen merkar seg at Saemien Sijte på Snåsa blei ferdigstilt i 2021, mens prosjektet NB Fjellanlegget blei ferdigstilt i 2022.

Komiteen vil videre vise til at det blir foreslått å løyve 6 139,5 mill. kroner til Statsbygg på post 33 til vi-

dareføring av ordinære byggeprosjekt i 2023. Komiteen viser ellers til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at prosessen med etablering av et nytt regjeringskvartal har vært en lang og vanskelig prosess der sikkerhet har vært viktig. Disse medlemmer er opptatt av en ryddig prosess der man får et godt sluttresultat til en forståelig og nøktern pengebruk. Disse medlemmer mener summen som det nå legges opp til å bruke på regjeringskvartalet, er for høy. Det er viktig å gå en ekstra runde for å se om man kan få til bedre løsninger, og for å redusere bruken av skattebetalernes penger. Disse medlemmer vil stoppe planene for nytt regjeringskvartal for å vurdere andre og billigere løsninger enn dem som er foreslått av regjeringen. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der bevilgningen på post 33 kuttes med 2 mrd. kroner.

3.3.21.6 Post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.21.7 Post 39 Byggelånsrenter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.21.8 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.21.9 Post 49 Kjøp av eiendommer, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

3.3.22 KAP. 5447 SALG AV EIENDOM UTENFOR STATENS FORVALTNINGSBEDRIFTER

3.3.22.1 Post 40 Salgsinntekter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å selge Bankplassen 4, og det er derfor foreslått å øke kap. 5447 post 40 med 450 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

3.4 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 1

Tabell 1a. Sammenligning med regjeringens forslag på rammeområde 1. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes. Forslaget fra regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet har subsidiær tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti og er derfor komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettene standpunkter.

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					R
			Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	
Utgifter rammeområde 1 (i tusen kroner)								
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen						
	1	Apanasje	13 904	13 904 (0)	13 904 (0)	13 904 (0)	8 904 (-5 000)	10 404 (-3 500)
	50	Det kongelige hoff	240 008	240 008 (0)	240 008 (0)	240 008 (0)	225 008 (-15 000)	228 368 (-11 640)
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen						
	1	Apanasje	11 572	11 572 (0)	11 572 (0)	11 572 (0)	6 572 (-5 000)	8 672 (-2 900)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					R
			Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	
20		Statsministerens kontor						
	1	Driftsutgifter	97 084	97 084 (0)	97 084 (0)	87 084 (-10 000)	85 084 (-12 000)	97 084 (0)
21		Statsrådet						
	1	Driftsutgifter	176 589	176 589 (0)	176 589 (0)	156 589 (-20 000)	156 589 (-20 000)	170 749 (-5 840)
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon						
	1	Driftsutgifter	697 588	697 588 (0)	697 588 (0)	657 588 (-40 000)	697 588 (0)	697 588 (0)
525		Statsforvalterne						
	1	Driftsutgifter	1 931 161	1 931 161 (0)	1 931 161 (0)	0 (-1 931 161)	1 931 161 (0)	1 931 161 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	185 294	185 294 (0)	185 294 (0)	0 (-185 294)	185 294 (0)	185 294 (0)
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen						
	30	Prosjektering av bygg	87 000	87 000 (0)	87 000 (0)	87 000 (0)	87 000 (0)	15 000 (-72 000)
	33	Videreføring av byggeprosjekter	2 505 950	2 505 950 (0)	2 505 950 (0)	2 505 950 (0)	2 505 950 (0)	2 390 950 (-115 000)
	36	Kunstnerisk utsmykking	34 000	34 000 (0)	34 000 (0)	14 000 (-20 000)	34 000 (0)	34 000 (0)
531		Eiendommer til kongelige formål						
	1	Driftsutgifter	30 129	30 129 (0)	30 129 (0)	30 129 (0)	30 129 (0)	27 029 (-3 100)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	39 304	39 304 (0)	39 304 (0)	39 304 (0)	39 304 (0)	35 404 (-3 900)
540		Digitaliseringsdirektoratet						
	21	Spesielle driftsutgifter	12 683	12 683 (0)	22 683 (+10 000)	12 683 (0)	12 683 (0)	12 683 (0)
	26	Stimulab	4 925	4 925 (0)	20 925 (+16 000)	4 925 (0)	4 925 (0)	4 925 (0)
577		Tilskudd til de politiske partier						
	70	Sentrale organisasjoner	311 133	321 133 (+10 000)	321 133 (+10 000)	311 133 (0)	311 133 (0)	301 133 (-10 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens		H	FrP	SV	R
			Prop. 1 S	tilråding (Ap, Sp og SV)				
2445		Statsbygg						
	30	Prosjektering av bygg	262 700	262 700	262 700	262 700	272 700	262 700
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(0)
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter	61 200	61 200	0	61 200	61 200	61 200
				(0)	(-61 200)	(0)	(0)	(0)
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter	6 139 450	6 139 450	6 139 450	4 139 450	6 139 450	5 639 450
				(0)	(0)	(-2 000 000)	(0)	(-500 000)
		Sum utgifter rammeområde 1	17 958 696	17 968 696	17 933 496	13 752 241	17 911 696	17 230 816
				(+10 000)	(-25 200)	(-4 206 455)	(-47 000)	(-727 880)
Inntekter rammeområde 1 (i tusen kroner)								
5447		Salg av eiendom utenfor statens forvaltningsbedrifter						
	40	Salgsinntekter	0	0	450 000	0	0	0
				(0)	(+450 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum inntekter rammeområde 1	653 996	653 996	1 103 996	653 996	653 996	653 996
				(0)	(+450 000)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto rammeområde 1	17 304 700	17 314 700	16 829 500	13 098 245	17 257 700	16 576 820
				(+10 000)	(-475 200)	(-4 206 455)	(-47 000)	(-727 880)
		Avvik fra rammevedtak	-10 000	0	-485 200	-4 216 455	-57 000	-737 880

4. Rammeområde 6 – Innvandring, regional utvikling og bolig

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2022–2023) for rammeområde 6. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster for rammeområde 6

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	Gul bok
Utgifter		
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>		
490	Utlendingsdirektoratet	
	1 Driftsutgifter.....	1 200 086 000
	21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak	1 253 819 000
	22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	21 862 000
	23 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	6 671 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 783 000
	46 Investeringer i Schengen IKT-systemer, <i>kan overføres</i>	73 235 000
	60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	464 246 000
	70 Stønader til beboere i asylmottak.....	151 810 000
	71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer.....	8 947 000
	72 Assistert retur og reintegrering i hjemlandet, <i>kan overføres</i>	25 316 000
	73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak	19 903 000
	74 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv., <i>kan overføres</i>	56 198 000
	75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	30 293 000
	76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, <i>kan overføres</i>	26 524 000
491	Utlendingsnemnda	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	275 292 000
	21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 259 000
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>		
500	Kommunal- og distriktsdepartementet	
	1 Driftsutgifter.....	442 309 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	85 641 000
	23 Husleie for fellesarealer m.m.	123 989 000
	25 Nytt regjeringskvartal, prosjektstyring, <i>kan overføres</i>	4 259 000
	27 Sak- og arkivløsning, <i>kan overføres</i>	40 652 000
	30 Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1, <i>kan overføres</i>	205 000 000
	50 Forskningsprogrammer	61 830 000
	70 Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> .	3 188 000
553	Regional- og distriktsutvikling	
	61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	763 728 000
	63 Interreg og Arktis 2030	101 730 000
	65 Omstilling	64 190 000
	66 Bygdeveksttaler, <i>kan overføres</i>	25 264 000
	69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	58 503 000
	71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer.....	100 000 000
	74 Klynger og innovasjon.....	54 159 000
	76 Nordisk og europeisk samarbeid, <i>kan overføres</i>	18 150 000
554	Kompetansesenter for distriktsutvikling	
	1 Driftsutgifter.....	33 790 000
	73 Merkur, <i>kan overføres</i>	61 310 000

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	Gul bok
560	Samiske formål	
	50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv	582 114 000
	51 Divvun	8 003 000
	55 Samisk høyskole	5 777 000
563	Internasjonalt reindriftssenter	
	1 Driftsutgifter	6 276 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 009 000
567	Nasjonale minoriteter	
	60 Romer, <i>kan overføres</i>	6 508 000
	70 Nasjonale minoriteter, <i>kan overføres</i>	8 430 000
	72 Det Mosaiske Trossamfund	10 511 000
	73 Kvensk språk og kultur, <i>kan overføres</i>	10 923 000
	74 Kultur- og ressurscenter for norske romer	17 168 000
	75 Romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i>	5 474 000
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	60 Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem	333 500 000
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 201 246 000
	76 Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, <i>kan overføres</i>	87 278 000
	78 Boligtiltak, <i>kan overføres</i>	15 338 000
	79 Heis og tilstandsvurdering, <i>kan overføres</i>	32 368 000
585	Husleietvistutvalget	
	1 Driftsutgifter	37 754 000
587	Direktoratet for byggkvalitet	
	1 Driftsutgifter	110 902 000
	22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, <i>kan overføres</i>	39 130 000
590	Planlegging og byutvikling	
	65 Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	102 390 000
	71 DOGA	48 021 000
	72 Bolig- og områdeutvikling i byer, <i>kan overføres</i>	20 863 000
	81 Kompetansetiltak, <i>kan overføres</i>	7 251 000
595	Statens kartverk	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21 og 45</i>	901 205 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45</i>	249 589 000
	30 Geodesiobservatoriet, <i>kan overføres</i>	9 600 000
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>		
670	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1 Driftsutgifter	353 610 000
671	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 000 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	45 235 000
	60 Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	15 335 940 000
	61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 411 795 000
	62 Kommunale integreringstiltak	243 515 000
	70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	2 485 000
	71 Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	210 060 000
	72 Kvalifiseringsordninger for tolker	20 220 000
	73 Tilskudd	18 940 000

			Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
672		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	80 810 000
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	61 375 000
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.....	1 523 885 000
	61	Kompetansekartlegging i mottak før bosetting	785 000
<i>Statsbankene</i>			
2412		Husbanken	
	1	Driftsutgifter.....	365 661 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 810 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 528 000
	71	Tap på lån	27 000 000
	72	Rentestøtte.....	800 000
Sum utgifter rammeområde 6			31 606 018 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter	2 763 000
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	54 546 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter.....	1 233 956 000
	5	Refusjonsinntekter	2 678 000
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	18 715 000
	7	Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter	20 769 000
	8	Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	28 167 000
3563		Internasjonalt reindriftssenter	
	2	Diverse inntekter	3 009 000
3585		Husleietvistutvalget	
	1	Gebyrer.....	2 736 000
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer.....	34 875 000
	85	Diverse inntekter	115 000
3595		Statens kartverk	
	1	Gebyrinntekter tinglysing.....	488 000 000
	2	Salg og abonnement m.m.	122 302 000
	3	Samfinansiering	179 120 000
3671		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	4	Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter.....	12 240 000
3672		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter.....	39 415 000
5312		Husbanken	
	1	Gebyrer m.m.....	8 000 000
	11	Diverse inntekter	92 700 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5615		Husbanken	
	80	Renter.....	5 244 000 000
Sum inntekter rammeområde 6			7 588 106 000
Netto rammeområde 6			24 017 912 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 490 post 1	kap. 3490 post 5
kap. 491 post 1	kap. 3491 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om støtte utover gitte bevilgninger på kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

IV

Innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan inngå avtaler med varighet ut-

over 2023 om midlertidig drift av innkvartering for utlendinger som søker beskyttelse i Norge. Dersom behovet for innkvartering av asylsøkere og flyktninger blir større enn forutsatt i statsbudsjettet for 2023 eller det oppstår behov for å gjennomføre tiltak for forsvarlig innkvartering utover det som der er lagt til grunn, samtykker Stortinget i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke innkvarteringskapasiteten eller iverksette nødvendige tiltak, selv om dette medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak. Summen av overskridelser på postene kan ikke overstige 3,0 mrd. kroner i 2023, og forpliktelsene utover 2023 skal ikke overstige en samlet ramme på 3,0 mrd. kroner.

V

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 540, 15. mars 2018 oppheves.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 563 post 21	kap. 3563 post 2
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 595 post 1	kap. 3595 postene 2 og 3
kap. 595 post 21	kap. 3595 postene 2 og 3
kap. 595 post 45	kap. 3595 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

VII

Samfinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt til å sette i gang samfinansierte prosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Statens kartverk, forutsatt at det er inngått en bindende avtale med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten begrenses oppad til 90 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle

driftsutgifter mot inntekter ført på kap. 3595 Statens kartverk, post 3 Samfinansiering.

VIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt

IX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
567	Nasjonale minoriteter	
	74 Kultur- og ressursenter for norske romer	4,1 mill. kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	78 Boligtiltak	15,2 mill. kroner
590	Planlegging og byutvikling	
	72 Bolig- og områdeutvikling i byer	22,8 mill. kroner

X

Tilskudd uten krav om tilbakebetaling

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. tildele midler til fylkeskommunene som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling, post 62 Kompetansepiloter, post 63 Interreg og Arktis 2030, post 65 Omstilling og post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon.
2. tildele midler til Innovasjon Norge og Forskningsrådet som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer og post 74 Klynger og innovasjon.

XI

Overføring av udisponert beløp

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet gis fullmakt til å overføre udisponert beløp på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 75 Romani-folket/taterne fra 2023 til 2024.

XII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Husbanken fullmakt til å føre utbetalinger knyttet til utlegg i låne- og tilskuddsforvaltningen samt tilhørende refusjoner mot mellomværendet med statskassen.

XIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 670 post 1	kap. 3670 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

4.1 Innledning

Komiteen viser til Stortingets vedtak 1. desember 2022, der netto utgiftsramme for rammeområde 6 er fastsatt til 24 740 912 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte poster vises det til Prop. 1 S (2022–2023) Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

4.2 Generelle merknader

4.2.1 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET OG SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene og felles merknad om dette under rammeområde 1.

4.2.2 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til partienes generelle merknad under rammeområde 1.

Distrikts- og regionalpolitikk

Dette flertallet vil føre en politikk for et sterker fellesskap, vekst og utvikling i hele landet, der by og land går hand i hand. Det skal være mulig å leve gode liv, uansett hvor du bor. Dette kan bare oppnås ved å se ulike politikkområder i sammenheng, som transport og infrastruktur, kommunale og statlige tjenestetilbud, beredskap, bolig og arbeidsplasser med mer.

Dette flertallet er glad for at ny regjeringsplattform tydelig slår fast at distriktspolitikken må forsterkes og fornyes. Regjeringen har blant annet varslet satsing på bredbånd, bygdevekstavtaler, regionvekstavtaler, desentraliserte arbeidsplasser og egne tiltak for Nord-Norge. Dette flertallet viser til at deler av dette allerede er fulgt opp i budsjettforslaget for 2023, som for eksempel gratis barnehage i tiltakssonen og avskrivning av studielån. Dette flertallet viser videre til at regjeringen skal legge fram en ny stortingsmelding om distriktspolitikken våren 2023. Dette flertallet deler regjeringens målsetting om å iverksette nye tiltak som skal skape optimisme og fremtidstro i hele Norge. Regjeringen har blant annet satt i gang en satsing på bygdevekstavtaler i to kommunegrupper i Trøndelag og tre kommunegrupper i Finnmark. Bygdevekstavtaler er et nytt distriktspolitisk virkemiddel, som skal bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og framtidsretta næringsutvikling i distriktskommuner.

En rettferdig innvandringspolitikk

Dette flertallet viser til at norsk migrasjonspolitikk skal være forutsigbar og ansvarlig, og det skal legges vekt på stabilitet og kontinuitet. I dag er over 100 millioner mennesker er på flukt i verden. Russlands brutale angrepskrig i Ukraina har sendt millioner av ukrainere på flukt. Retten til å søke asyl og beskyttelse fra forfølgelse er en grunnleggende menneskerettighet. Flertallet mener det er avgjørende at Norge viser solidaritet med og tar vår del av ansvaret for verdens flyktninger.

Dette flertallet deler regjeringens ambisjon om at Norge skal være en pådriver for beskyttelse av fordrevne og bidra til en samordnet og langsiktig respons på de store flyktning- og fordrivelsessituasjonene verden står overfor. Norge skal ta sin del av ansvaret for å hjelpe land som tar en særlig stor del av byrden med å være vertssamfunn for store grupper flyktninger.

Dette flertallet viser til at Arbeiderpartiet og Senterpartiet ønsker å prioritere flyktninger gjennom FNs kvotesystem, fordi dette er den tryggeste og mest rettferdige måten å ta imot personer med behov for beskyttelse. Nivået på overføringsflyktninger må ses i sammenheng med tallet på asylsøkere og andre innvandrings- og integreringsutfordringer i Norge. Norge har vært blant de landene som tar imot flest overføringsflyktninger de siste årene, sett i forhold til folketall. Krigen i Ukraina har medført en stor økning i tallet på asylsøkere i 2022.

Dette flertallet viser til at Arbeiderpartiets og Senterpartiets hovedmål i integreringspolitikken er å få flere i arbeid, bygge sterke fellesskap og gode fellesarenaer, fremme likestilling og bekjempe negativ sosial kontroll.

Integrering

Dette flertallet viser til at Arbeiderpartiets og Senterpartiets hovedmål i integreringspolitikken er å få flere i arbeid, bygge sterke fellesskap og gode fellesarenaer, fremme likestilling og bekjempe negativ sosial kontroll.

Dette flertallet viser til at Norge aldri har tatt imot så mange flyktninger og fordrevne som vi har gjort siden krigen i Ukraina startet i februar 2022. Om lag 35 000 personer har per i dag søkt om beskyttelse i Norge. Dette flertallet viser til at både politi, utlendingsmyndigheter, kommuner, fylkeskommuner og frivillige over hele landet har gjort en enorm innsats for å ta imot flyktningene. Bosettingen av personer som har fått opphold ute i kommunene, skjer nå i rekordtempo, og undersøkelser viser at de ukrainske flyktningene jevnt over er veldig godt fornøyd med måten de har blitt tatt imot i Norge.

Dette flertallet vil gi honnør til alle norske kommuner for innsatsen og evnen til å ta imot et stort antall flyktninger fra Ukraina på svært kort tid i 2022. Dette flertallet er imponert over evnene og imøtekommenheten kommunene har vist.

Dette flertallet viser videre til at den norske modellen med styrt og spredt bosetting og måten det norske samfunnet er organisert på, er blant hovedgrunnene til at Norge har lykkes bedre med integreringen enn mange andre land.

Dette flertallet viser videre til at de siste prognosene anslår at det vil komme 40 000 ukrainere til Norge i 2023. Det er grunn til å tro at 2023 blir krevende, og at bosettingskapasiteten ute i kommunene vil bli utfordret fremover. Dette flertallet er fornøyd med at re-

gjeringen til nå har vist handlekraft og tatt nødvendige grep underveis når situasjonen har krevd det. Et overordnet mål for integreringen av nyankomne flyktninger og fordrevne må være at barn og voksne tas godt imot av lokalsamfunn over hele landet, at veien ut i arbeid eller utdanning blir kortest mulig, og at alle møter et trygt og seriøst arbeidsliv uten fare for å bli utnyttet i en sårbar situasjon.

Bypolitikk

Dette flertallet viser til at gapet i levekår mellom fattige byområder og resten av landet øker. Dette flertallet medlemmer er opptatt av en bypolitikk som bedrer levekår og sosial mobilitet og bekjemper barnefattigdom. Dette flertallet viser til at regjeringen allerede har tatt flere grep for å ta tak i levekårsutsatte områder i byene, som for eksempel å legge til rette for økt bemanning i barnehager og økt pedagogtetthet i skolen i områder med levekårsutfordringer.

Dette flertallet viser også til at universelle tiltak som regjeringens partiene nå innfører i samarbeid med Sosialistisk Venstreparti, med gratis kjernetid i SFO for 1. og 2. klassinger, allerede har gitt resultater der dette er testet ut i barnehager. Dette flertallet viser til at de første barna som fikk tilbud om gratis kjernetid i barnehage i Groruddalen, nå har tatt nasjonale prøver. Disse prøvene viser at særlig guttene som fikk gratis kjernetid, gjør det bedre enn guttene i skolekullene før, som ikke fikk tilbud om gratis kjernetid. Dette flertallet viser videre til at regjeringen har startet et arbeid med en stortingsmelding om levekår i byer som er planlagt lagt frem for Stortinget våren 2023, og vil presentere regjeringens helhetlige innsats for levekårsutsatte områder i byene.

Bolig

Dette flertallet viser til at Hurdalsplattformen varsler en mer aktiv boligpolitikk. Regjeringens mål er at flere skal få mulighet til å eie egen bolig, utvikle gode bomiljø, legge til rette for å bygge flere boliger og ha en klimavennlig byggenæring. Dette flertallet viser til at regjeringen har startet arbeidet med en ny stortingsmelding om boligpolitikk. Dette flertallet viser til at flere grep allerede er gjennomført eller påbegynt. Stortinget har vedtatt en ny lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet og endringer i plan- og bygningsloven som strammer inn kravene til overvannshåndtering og gir kommunene nye verktøy til å forbygge skader. Videre trådte endringer i TEK 17 i kraft 1. juli 2022, hvor klimakrav til byggenæringen ble strammet inn. Dette flertallet viser også til at flere arbeid er i gang, blant annet en stortingsmelding om klimatilpassning, endringer i lovverk knyttet til leie til eie, gi kommuner mulighet til å åpne for mer fleksible eiermodeller/boligmodeller i alle typer boligprosjekter som vil gi

større variasjon i botilbudet i kommunen, og en utredning om hvordan det kan stilles krav om fossilfrie byggeplasser og mindre utslipp fra materialer i byggeprosjekter.

4.2.3 GENERELLE MERKNADER FRA HØYRE

En streng, rettferdig og bærekraftig innvandringspolitikk

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at Norge skal føre en streng, rettferdig og bærekraftig innvandringspolitikk innenfor rammene av våre internasjonale forpliktelser. Disse medlemmer merker seg at det etter krigsutbruddet i Ukraina er om lag 100 millioner mennesker på flukt i verden på grunn av forfølgelse, krig og konflikt.

Disse medlemmer viser til at svært mange av menneskene som er på flukt, er internt fordrevne. Disse medlemmer er bekymret over økningen i antallet mennesker på flukt de siste årene. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig at Norge fortsatt tar en aktiv rolle for å øke tryggheten til mennesker på flukt gjennom felleseuropeiske løsninger, systemet for kvoteflyktninger og hjelp i nærområdene for å begrense behovet for migrasjon.

Disse medlemmer merker seg at flere legger på flukt, og mener dette krever særlig beredskap fra norske myndigheters side for å håndtere eventuell økt migrasjon til Norge. Disse medlemmer understreker at regjeringen Solberg gjennomførte flere tiltak for å forberede Norge på en ny migrasjonsbølge etter 2015. Blant annet har UDI oppdatert en rekke beredskapsplaner, det er etablert ankomstsenter i Råde, økt grad av biometri i utlendingssaker, og innvandringspolitikken er strammet inn. Disse medlemmer understreker videre at det ved en større migrasjonsstrøm til Norge vil være behov for gode beredskapsplaner fra myndighetene og effektiv saksbehandling.

Disse medlemmer viser til at Europa står i den største flyktningkrisen i Europa siden andre verdenskrig. Disse medlemmer viser til at de som har kommet til Norge fra Ukraina, har reist raskt fra hus og hjem for å komme seg i trygghet. De vet ikke hvor lenge de skal bli i Norge, de kjenner ikke norsk kultur, og mange har ikke noen venner eller kjente i landet. Disse medlemmer viser til at denne flyktninggruppen skiller seg fra flyktninger i tidligere flyktningkriser, som følge av at det hovedsakelig er kvinner, eldre og barn som har flyktet til Norge. Dette krever et særskilt tilpasset integreringstilbud.

Integreringspolitikk

Disse medlemmer viser til at frivilligheten og idretten vil spille en viktig rolle for å gi flyktningene en meningsfull hverdag. Disse medlemmer vil bruke alle gode krefter i samfunnet for å skape et best mulig til-

bud for de som kommer til Norge. Integreringstilbudet bør også gi flyktningene kompetanse de kan ta med tilbake til Ukraina for å bygge opp landet, den dagen det blir aktuelt.

Disse medlemmer mener det er viktig å holde fast på en styrt og spredt bosetting i Norge. Disse medlemmer merker seg at mange kommuner er positive til å bosette flyktninger. Disse medlemmer vil spesielt fremheve kommunenes arbeid med å bosette flyktninger i 2022. Disse medlemmer merker seg at det må antas at bosettingsbehovet vil være høyt også i 2023. Disse medlemmer viser til at det er grunn til å anta at mange kommuner vil få utfordringer med kapasitet til mottak i 2023. Det kreves særlig oppmerksomhet og tiltak fra myndighetene for at kommunene skal lykkes i sitt bosettingsarbeid.

Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for at innvandrere raskt blir integrert i det norske samfunnet. Disse medlemmer mener at flere skal delta aktivt i samfunns- og arbeidslivet. Det å være i jobb eller utdanning har en egenverdi for den enkelte. Det er også nødvendig for vårt velferdssamfunn at de som kan jobbe, jobber. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det ble foreslått en integreringspakke på omtrent 150 mill. kroner. Disse medlemmer mener at denne pakken vil bidra til at flere lærer seg norsk, kommer i arbeid og øker innsatsen mot negativ sosial kontroll. Disse medlemmer mener i tillegg at fritidsaktiviteter er viktig for å skape en arena for inkludering og motvirke at barn og unge faller utenfor.

Distriktpolitikk

Disse medlemmer vil legge til rette for vekst og verdiskaping i hele landet. Disse medlemmer viser til at distriktpolitikk og næringspolitikk henger tett sammen, og at det viktigste for bosetting i distriktene er å ha gode vilkår for utvikling av arbeidsplasser i næringslivet. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig å prioritere forutsigbare rammevilkår ved å redusere skatteøkninger og satse på eksport og maritim industri.

Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for levende distrikter i hele Norge. Det er flere utfordringer som særlig rammer distriktene. For det første er tilgangen på nok og relevant arbeidskraft en gjennomgående utfordring i distriktsområdene. For det andre står landet overfor demografiske utfordringer med sterk vekst i antall eldre, og samtidig en begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Disse medlemmer merker seg at denne utfordringen først vil merkes og mest i kommuner med minst befolkning.

Disse medlemmer viser til de tre strategiene for å skape levende lokalsamfunn i hele Norge som regjeringen Solberg la fram; én for kysten, én for fjell- og inn-

landet og én for småbyer og større tettsteder. Disse medlemmer oppfordrer dagens regjering til å følge opp disse strategiene for å få en helhetlig distriktpolitikk som i sum vil bidra til vekst og aktivitet i næringslivet, likeverdige tjenester og attraktive bo- og arbeidsmarkedsregioner i hele Distrikts-Norge. Disse medlemmer viser til at vekst i distriktene sikres ved å gi gode rammevilkår for næringslivet, kommuner og fylkeskommuner, god infrastruktur, et godt og desentralisert utdanningstilbud, en landbrukspolitikk som tar hele landet i bruk og de særlige distriktpolitiske virkemidlene.

Disse medlemmer påpeker at digitalisering er et viktig og målrettet virkemiddel for å gi innbyggere mulighet til å bo og leve i hele landet. Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Solberg ble ført en digitaliseringspolitikk som førte mange tjenester nærmere innbyggerne, og Norge er i Europa-toppen for bruk av offentlige digitale tjenester.

Disse medlemmer viser til at differensiert arbeidsgiveravgift er et av de mest effektive distriktpolitiske virkemidler som bidrar til å øke sysselsetting i distriktene og redusere avstandsulemper for næringslivet.

Disse medlemmer viser til at det i dag er et stort behov for kompetent arbeidskraft i Norge, at arbeidsledigheten er lav, og at det er mangel på arbeidskraft. Samtidig står 250 000 nordmenn i arbeidsfør alder utenfor jobb og/eller utdanning.

Disse medlemmer viser videre til regjeringens forslag til innstramminger i reglene om innleie, og at det vil påvirke tilgangen til arbeidskraft i hele Norge. Disse medlemmer viser til at mange bransjer er avhengige av å leie inn arbeidskraft grunnet sesongvariasjoner, store prosjekter som skal gjennomføres, produksjonstopper og rekrutteringsutfordringer.

Videre fremhever disse medlemmer viktigheten av at det finnes en bransje som for mange fungerer som en inngangsport til arbeidslivet. Målet er flere i jobb, og flere i hele, faste stillinger. Disse medlemmer peker på at innleie for mange er en første fot innenfor arbeidslivet. Rundt 40 pst. av ansatte innen bemanningsbransjen kommer rett fra arbeidsledighet. For særlig denne gruppen er bemanningsbransjen viktig. Alternativet for mange er nemlig ikke en hel, fast stilling, rett og slett fordi de trenger arbeidserfaring og noen attester å vise til.

Disse medlemmer viser til at små og mellomstore bedrifter utgjør den aller største andelen av næringslivet i Norge. Dette er bedrifter som i utgangspunktet sliter med å håndtere økte kostnader, dyr strøm og nå store skatte- og avgiftsøkninger. Disse medlemmer viser til at KS mener forslagene fra regjeringen innebærer konkurranseulemper for virksomheter som ikke er bundet av tariffavtaler med fagforening med innstillingsrett. Disse medlemmer peker også på at

det ikke er opp til arbeidsgiver å bestemme om virksomheten skal være tariffbundet eller ikke, og at organisasjonsfriheten innebærer at arbeidsgiver ikke kan pålegge de ansatte å organisere seg. Disse medlemmer mener små og mellomstore bedrifter må sikres forutsigbare og likeverdige vilkår for å leie inn arbeidskraft også der hvor virksomhetene ikke er omfattet av sentral tariffavtale med innstillingsrett.

Disse medlemmer mener at regjeringens forslag til innstramminger i reglene om innleie er svært inngripende, og ikke er tilpasset den situasjonen folk og bedrifter står i. Disse medlemmer viser til at Regelrådet som er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet, i mars 2022 uttalte at forslaget til endringer i regelverket for inn- og utleie av bemanningsforetak unnlater å gjøre en fullstendig samfunnsøkonomisk analyse av alle de uheldige virkningene departementet selv viser til i Prop. 131 L (2021–2022). Videre viser Regelrådet til at det burde vært en utredning av andre alternative tiltak opp mot forbud for å se om målene kan oppnås med mindre inngripende tiltak.

Disse medlemmer viser til regionreformen som overfører makt og beslutninger til regionale folkevalgte organer i fylkeskommunene. Ved at virkemidlene forvaltes i hver enkelt fylkeskommune, legges det i større grad til rette for at tiltakene kan være målrettet og tilpasset de ulike fylkeskommunenes fortrinn og utfordringer.

Samisk politikk

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg bidro til at samer og nasjonale minoriteter kunne utvikle sitt språk, kultur og samfunnsliv. Disse medlemmer mener at det er viktig å fortsette denne satsingen, og en forutsetning for det er å prioritere og utvikle de tre offisielle samiske språkene.

Bolig

Disse medlemmer viser til at Norge har en sterk tradisjon for at folk eier sin egen bolig. Disse medlemmer påpeker at boligpolitikken skal ha som mål at flest mulig kan eie sin egen bolig.

Disse medlemmer mener at det er viktig å støtte Husbankens arbeid med å få flere inn på boligmarkedet, og mener at bostøtten er viktig for mange med lave inntekter og høye bostgifter. Disse medlemmer peker på at startlansordningen er en god måte å hjelpe familier og enkeltpersoner som har særskilte økonomiske utfordringer fra leid til eid bolig.

Disse medlemmer viser til at befolkningen i Norge øker raskt, særlig i og rundt de største byene. Det er derfor et stort behov for flere boliger i årene fremover, og disse medlemmer merker seg at regjeringen Solberg la til rette for økt boligbygging. Disse medlemmer viser i den anledning til at det i femårsperioden fra

2016 til 2020 ble igangsatt nesten 165 000 nye boliger i Norge. Vi må tilbake til tidlig 80-tall for å finne en tilsvarende periode med høyere byggetakt. Disse medlemmer mener at det er viktig å sikre raskere saksbehandling av byggesaker og å forenkle plan- og bygningsloven. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre har senket ambisjonene for sin egen boligpolitikk og utsatt den varslede stortingsmeldingen for en helhetlig boligpolitikk mot slutten av inneværende stortingsperiode (2024).

Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, som er omtalt i Innst. 2 S (2022–2023), og sine merknader der.

4.2.4 GENERELLE MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett for 2023. Der legges det opp til en streng, men rettferdig innvandringspolitikk. Når det er over 100 millioner mennesker på flukt, må en finne måter å hjelpe flest mulig på ut fra de midlene en har tilgjengelig.

Disse medlemmer viser til at hvis målet er å hjelpe flest mulig, bør en i størst mulig grad hjelpe mennesker på flukt i deres nærområder. En vil da kunne hjelpe langt flere og også bidra til at det er reelle flyktninger som hjelpes, ikke velferdsmigranter. Dagens asylsystem var ment for en helt annen tid og da primært myntet på politiske dissidenter, ikke på enorme folkeforflytninger. De som har størst behov for hjelp, har ikke anledning til å betale enorme summer til kyniske menneskesmuglere for å reise helt til Europa. Disse medlemmer ser også at flere av de som kommer, har passert mange trygge land, men ønsker seg til Norge, bl.a. av hensyn til velferdsnivået her. Et for høyt mottak til Norge vil også medføre utfordringer knyttet til integreringsarbeidet. Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets forslag om etablering av asylmottak i trygge tredjeland på lik linje med det Danmark og Storbritannia har vedtatt. Dette vil også kunne føre til at færre flyktninger risikerer livet sitt på vei til Europa.

Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der en reduserer antall kvoteflyktninger til 200 personer og heller satser betydelig på flyktingleirer i nærområdene.

Da konsekvensene av Fremskrittspartiets politikk og forslag vil medføre færre asylsøkere og flyktninger til Norge, vil også diverse budsjettposter reduseres. Kostnadene til vertskommuner, reiseutgifter, norskopplæring etc. vil reduseres som en konsekvens av lavere mottak.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet fra første stund har vært klar på at når Russland gikk til sitt brutale angrep på Ukraina, skal vi bistå ukrainere på flukt. Dette er helt i tråd med Fremskrittspartiets lin-

je om at flyktninger hjelpes best i sine nærområder. Disse medlemmer viser også til at ukrainere på flukt har gode forutsetninger for å raskt kunne klare seg i det norske samfunnet.

4.2.5 GENERELLE MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

En solidarisk og rettssikker flyktningpolitikk

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det er rekordmange mennesker på flukt i verden. For første gang har tallet på flyktninger oversteg 100 millioner mennesker. På imponerende vis har norske kommuner tatt imot tusenvis av ukrainske flyktninger på kort tid. Dette medlem støtter helhjertet opp om denne dugnaden. Det siste året har vist at stat, kommune, næringsliv og frivillig sektor i fellesskap kan lykkes i å gi mennesker på flukt et trygt hjem og en meningsfull hverdag. Dette medlem mener at gjestfriheten ikke kan begrenses til europeere.

Dette medlem understreker at det er nærområdene som tar imot flest flyktninger som kommer fra land utenfor Europa og har den største belastningen. Europa har stengt grensene, og mange står i en krise. Dette medlem påpeker nødvendigheten av at land i nærområdene til land utenfor Europa det kommer flyktninger fra, slik som Tyrkia, Libanon, Jordan og Uganda, gis støtte og avlastning ved at Norge/andre land henter ut flere kvoteflyktninger. FNs tolkninger, anbefalinger og anmodninger skal etter dette medlems syn ligge til grunn for flyktningpolitikken som føres. Det er helt nødvendig at Norge ikke opererer med egne fortolkninger av forpliktelsene etter FN-konvensjonen, men følger den fortolkningen UNHCR gir.

Dette medlem vil derfor vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 om å imøtekomme FNs høykommissær for flyktnings anmodning til Norge om å ta imot til sammen 5 000 overføringsflyktninger gjennom FN-systemet.

Dette medlem merker seg at Norge per 30. juni 2022 hadde mottatt i overkant av 1 500 overføringsflyktninger. Dette medlem minner om at forliket i Stortinget tilsier at Norge skal ta imot totalt 3 000 overføringsflyktninger i inneværende år. Dette medlem viser til praksisen i stortingssesjonen 2020–2021 da de 608 overføringsflyktningene som gjenstod på den totale kvoten på 3 000 i 2020, ble overført til 2021, slik at det totale tallet overføringsflyktninger i 2021 ble 3 608. Dette medlem mener at tilsvarende praksis bør gjennomføres dersom kvoten på 3 000 ikke blir oppfylt i 2022.

Mange menn, kvinner og barn lever under uverdige og farlige forhold i flyktningleire, også innenfor Europas grenser. Dette medlem viser til at det på de greske øyene fortsatt bor sårbare asylsøkere under svært kummerlige og uakseptable forhold. Situasjonen for flykt-

ninger i Hellas har vært uakseptabel i svært lang tid, og barn og sårbare får ikke grunnleggende menneskerettigheter ivaretatt. Mange kommuner har kapasitet, kompetanse og et ønske om å bosette flere enn de er anmodet om. Dette medlem vil også understreke at det i Prop. 1 S (2022–2023) legges opp til å relokalisere 200 asylsøkere fra andre europeiske land i 2022 og 2023, og at disse vil telles med på kvoten av overføringsflyktninger. Dette medlem mener det er viktig at Norge bidrar inn i EUs relokiseringsordning, men bidraget bør etter dette medlems syn holdes utenfor kvoten. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det legges opp til å relokalisere 100 asylsøkere fra de greske øyene og andre europeiske land med høye asylankomster.

For å styrke rettssikkerheten i utlendingsforvaltningen er det etter dette medlems mening avgjørende at flere får mulighet til å forklare seg muntlig for Utlendingsnemnda. På sikt må det innføres en topartsprosess i klagesaksbehandlingen som sikrer kontradiksjon, åpenhet og økt bruk av muntlighet. Fram til dette er på plass, styrkes derfor UNE i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 for at det skal kunne gjennomføres flere nemndsmøter enn det som er tilfelle i dag. Dette medlem viser videre til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 foreslås å innføre sakkyndige uttalelser i utvisningssaker som gjelder barn, og en ny ordning for rettslig prøving av utlendingsaker.

Dette medlem understreker at de som søker asyl i Norge, skal ha verdige forhold. Stønaden til beboere som lever på asylmottak, må dekke grunnleggende behov. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2023 å doble ytelsene til de som bor på mottak. For lite penger fører til passivitet og dårlig helse. Asylsøkere som bor over lengre tid på mottak, er spesielt sårbare for lave ytelser.

Dette medlem viser til at myndighetene har et særlig ansvar for at barna har det trygt og får delta i samfunnet slik at deres liv ikke settes på vent. I Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 styrkes derfor aktivitetstilbudet for barn på mottak, det sikrer gratis SFO for barn i asylmottak og sørger for at barnevernet overtar omsorgen for alle de enslige asylsøkende barna, også de mellom 15 og 18 år.

Dette medlem understreker at retten til familielev er en menneskerett. Familier som har kommet bort fra hverandre, skal få være sammen i trygghet. Det skaper gode liv og bedre integrering. Dette medlem viser til at det må legges bedre til rette, både praktisk og økonomisk, for familiegjenforening for flyktninger. Gebyret for å søke om familiegjenforening for flyktninger er altfor høyt, og regjeringen Solberg har tidligere strammet inn på tidsfristen for å søke om familiegjenforening. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt

alternative statsbudsjett for 2023 blant annet å fjerne gebyret for å søke om familiegjenforening for flyktninger og senke gebyret i andre familiegjenforeningssaker.

God integrering forutsetter mulighet til å lære norsk, delta i samfunnet og komme i arbeid. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2023, der norskopplæringen styrkes ved å øke tallet undervisningstimer. Dette medlem vil særlig trekke fram at mange frivillige organisasjoner gjør en viktig og avgjørende innsats på feltet, og derfor styrkes deres arbeid i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett. Dette medlem understreker betydningen av at organisasjonene må sikres kontinuitet og forutsigbare rammer.

Dette medlem viser videre til at støtten til kommunale integreringstiltak økes i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 for å styrke introduksjonsprogrammet og overgang til arbeid og/eller utdanning, samt for å inkludere nylig bosatte barn og unge på skolen og fritidsarenaen. Dette medlem mener det er viktig å sikre at de som har behov for det, får et lengre kvalifiseringsløp, samtidig som de som kan komme raskt ut i arbeid eller utdanning, får mulighet til det. Dersom en deltager faller ut, eller ikke har anledning til å fullføre et kvalifiseringsløp fordi programtiden løper ut, så er det et stort tap både for den enkelte og for samfunnet som helhet. I tillegg foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2023 å øke støtten til Jobbsjansen og sikre at kvinner som mottar sosialhjelp, også kan delta i tiltaket permanent.

Dette medlem viser til at alle kvinner, barn og unge har en rett til å leve sine liv fritt for psykisk og fysisk vold. Det har gitt positive resultater å ansette rådgivere med høy kompetanse på negativ sosial kontroll i videregående skoler og utvalgte ungdomsskoler, og dette medlem viser til at det derfor i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 settes av midler til å ansette flere rådgivere som skal jobbe mot negativ sosial kontroll på ungdomsskoler.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås i forhold til regjeringens budsjettforslag:

SVs viktigste satsinger på flyktninger og integrering	Mill. kroner
Ta imot 5000 kvoteflyktninger	431
Relokalisere 100 asylsøkere fra Sør-Europa	17
Doble stønaden for beboere på mottak	108
Flere nemndsmøter i UNE med muntlige høringer	30
Jobbsjansen	16
Styrke introduksjonsprogrammet	25

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti vil bidra til å bygge sterke lokalsamfunn både i bygd og i by. For å få til dette må folk ha mulighet til å bo, arbeide og drive næringsvirksomhet i hele landet. Dette medlem viser til at for Sosialistisk Venstreparti handler distriktspolitikk om moderne lokalsamfunn der det skapes trygge og gode arbeidsplasser og der folk har nærhet til skole, offentlige servicetilbud, jobber og aktiviteter. En sterk kommuneøkonomi er bærebjelken i distriktspolitikken. I årene som kommer, skal landet kutte utslipp og skape arbeidsplasser vi kan leve av.

Dette medlem mener sterke distrikter og kommuner trenger mange bein å stå på. Arbeidsmarkedet må være mangfoldig. Kommuner, fylker og staten gir viktige arbeidsmuligheter. Det gir innbyggere og næringsliv lokalsamfunn som fungerer godt, og det gir arbeidsmuligheter til mange. Skal folk kunne bo over hele landet, trengs relevant arbeid, og statlige arbeidsplasser må lokaliseres over hele landet.

Bolig og bomiljø

Dette medlem mener at alle har rett til et trygt hjem. Boutgiftene har økt mye de siste åra, samtidig som forskjellene øker og mange flere har fått dårlig råd. På samme tid er det flere tusen færre som får bostøtte nå enn for få år siden, og de som får, får dekket en mindre del av boutgiftene sine. Bostøtte skal sørge for at også de vanskeligst stilte kan få et trygt sted å bo. Bostøtten dekker mindre av bokostnadene enn tidligere, og uføre får ikke samme dekning som før uførereformen. Å øke bostøtten er et effektivt tiltak for å redusere fattigdom og gi trygghet for hus og hjem. Bostøtten bør endres slik at flere med lave inntekter og høye boutgifter får bostøtte, og slik at bostøtten dekker en større del av boutgiften. Endringen må medføre at nye uførepensjonister kan kvalifisere for bostøtte, og at utgifter til oppvarming medregnes i boutgiftene for alle mottakergrupper. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås styrking av bostøtten for å kunne videreføre det midlertidige regelverket om strømstøtte ut 2023.

Dette medlem viser til at også de som ikke kan kjøpe bolig, skal ha rett til et trygt sted å bo. Det trengs flere og rimeligere boalternativer for unge og lavinnteksthusholdninger. Dette medlem vil gjenreise Husbanken som samfunnsutvikler, og vil at Husbanken også skal kunne bidra til klimakutt og energieffektivitet gjennom lån og tilskuddsordninger til kommuner og private, og viser til forslag om dette i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023. I tillegg foreslås det å øke tilskuddet til utleieboliger og å øke låneramma i Husbanken slik at også de som ikke får hjelp av foreldre, kan få startlån til å kjøpe egen bolig, og det kan gis mer lån til å bygge boliger for vanskeligstilte.

I dag er bare 20 pst. av skolene universelt utformet. Det er diskriminering og er ikke akseptabelt. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2023 har foreslått å opprette en tilskuddsordning for universell utforming av skoler, en oppfølging av Veikart – universelt utformet nærskole 2030, og å øke tilskuddet til heis i eldre boligblokker.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås:

	Mill. kroner
SVs viktigste satsinger for bolig	
Økt tilskudd til boligsosiale tiltak	10
Øke bostøtten ved ekstra strømstøtte	979
Tilskudd til universell utforming av skoler, samt heis	106
Avvikle egenandel for bostøttemottakere som ikke har nok til livsopphold	1
Øke tilskuddet til flere utleieboliger, leie til eie	80
Tilskudd til Leieboerforeningen	2

Dette medlem viser til at å bevare og styrke samiske språk og næringer er avgjørende for å ivareta og utvikle samisk kultur og samfunn. Sannhets- og forsoningskommisjonen skal avgi sin rapport sommeren 2023 og har som mandat å legge grunnlag for anerkjennelse av samers og kvener/norskfinners erfaringer i møte med norske myndigheters politikk. Det er viktig at dette arbeidet følges opp med nok ressurser. Dette medlem viser til at i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 styrkes støtten til Sametinget. I tillegg prioriteres mer midler til Samisk filminstitutt, pressestøtte til samiske aviser og midler til SAMINOR (samisk helseforskning).

4.2.6 GENERELLE MERKNADER FRA RØDT

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023 der det gjøres en rekke omprioriteringer. Dette medlem vil vise til den store ankomsten av ukrainske flyktninger til Norge som følge av Russlands folkerettsstridige og ulovlige angrepskrig mot Ukraina. Dette medlem vil rette en stor takk til kommuner, lokalsamfunn og frivillige som har vist en stor solidaritet med det ukrainske folk. Dette medlem mener det har vært helt nødvendig at Norge har tatt imot over 30 000 ukrainske flyktninger, og det vil fortsatt være nødvendig å ta imot flere flyktninger fra Ukraina også i 2023, slik det legges opp til. Likevel mener dette medlem at i en verden der det er rekordmange mennesker på flukt fra krig, konflikt, sult og klimaendringer også i andre deler av verden, er det urovekkende at regjeringen foreslår å kutte antallet overfø-

ringsflyktninger fra 3 000 til 2 000 for det kommende året. FNs høykommissær for flyktninger har anmodet Norge om å ta imot 5 000 overføringsflyktninger årlig. Rødt foreslår derfor at antallet overføringsflyktninger Norge forplikter seg til å ta imot, økes til 5 000. Videre vil dette medlem berømme regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti for å øke støtten til beboere på asylmottak som har kommet i forliket, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, der Rødt gjør en nærmest identisk bevilgning.

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der Rødt foreslår å reversere regjeringens kutt i tolketjenester og kutt i nemndsmøter hos UNE, slik at flere får mulighet til å møte i nemnden. Videre vil dette medlem vise til at Rødts alternative statsbudsjett for 2023 har en økt bevilgning til faste saksbehandlingsstillinger i UDI for å ta unna etterslep og få raskere saksbehandling. Dette medlem viser til at det i Rødts alternative statsbudsjett for 2023 foreslås å fjerne den øremerkede posten til uttransportering og å reversere økte bevilgninger til arbeidet med tilbakekallelse av statsborgerskap. Dette medlem mener at uttransportering av mennesker basert på måltall er i strid med en human og rettferdig behandling av asylsøkere, samt at det er en svært dårlig prioritering av ressurser.

Dette medlem viser til at boligmarkedet i Norge har blitt en forskjellsmaskin, og at norsk boligsektor er en av de minst regulerte i Europa. Dette medlem viser til at Rødt mener at alle skal ha rett til et godt sted å bo. Dette medlem mener derfor det er svært viktig å beholde den boligsosiale profilen i Husbanken fremfor å smøre midlene tynt utover slik regjeringen foreslår. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett samtidig hever lånerammen til Husbanken med 4 mrd. kroner, slik at betydelig flere over hele landet kan få startlån, og reverserer regjeringens kutt i midler til heis og tilstandsvurdering samt tilskuddet til kommunale utleieboliger. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett styrker Leieboerforeningens tilskudd, slik at leietakere kan få økt beskyttelse i et krevende marked, og at Rødt også setter av penger til et pilotprosjekt med et eget husleietilsyn som skal styrke leietakernes rettigheter.

Dette medlem mener det er bra at det kommer et husleielovutvalg, slik regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har lagt frem i budsjettforliket for 2023. Dette medlem mener det er helt nødvendig å gjennomgå dagens husleielov med sikte på å styrke leietakernes rettigheter ytterligere. Dette medlem mener at det krever stor politisk vilje å gjøre noe med dagens leiemarked, og viser videre til Representantforslag 16 S (2022–2023) fra representanter fra Rødt om hvilke tiltak som bør gjøres.

Dette medlem vil slå fast at folk ikke bare trenger et sted å bo, men et godt sted å bo. Dette medlem

viser til at enkelte leietakere bor i leiligheter som er i dårlig stand, og der leieboerne er plaget av betydelige mangler ved leiligheten de bor i. Dette medlem mener styrkeforholdet mellom dem som eier, og dem som leier, må styrkes i favør av leietakerne. Dette medlem mener det trengs en kraftfull og sosial boligpolitikk som tar i bruk de nødvendige boligpolitiske virkemidlene som trengs for å sørge for at vanlige folk skal kunne leie gode boliger til en overkommelig pris, samtidig som eierlinja i boligpolitikken skal ligge fast.

4.3 Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 6

Kapitler under Justis- og beredskapsdepartementet

4.3.1 KAP. 490 UTLENDINGS-DIREKTORATET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen i forslag til statsbudsjett planlegger for mottak av 10 000 flyktninger fra Ukraina og 4 000 øvrige asylsøkere. Det vises til at det i UDIs planleggingstall per november 2022 er anslått ankomst av 40 000 flyktninger fra Ukraina i 2023. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i forslaget til statsbudsjett skriver at den vil komme tilbake til Stortinget med en fullstendig gjennomgang av budsjettkonsekvensene og eventuelt økt bevilgningsbehov i revidert nasjonalbudsjett eller tidligere dersom situasjonen tilsier det. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i 2016 allerede i forslaget til statsbudsjett varslet at det ville komme en egen tilleggspolisjon som følge av stor usikkerhet rundt flyktningankomstene på daværende tidspunkt. Disse medlemmer har forståelse for at det er stor usikkerhet rundt ankomstene, men merker seg at regjeringen så langt ikke har fremmet en proposisjon for Stortinget som gir full oversikt over økonomiske konsekvenser av UDIs planleggingsscenario. Disse medlemmer er bekymret for at dette kan gjøre at regjeringen kommer bakpå i håndteringen av en pågående flyktningkrise.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Rødt merker seg at bosettingsanmodningene til kommunene for 2023 er 35 000. Disse medlemmer peker på at UDI anslår at det vil komme over 40 000 neste år. Disse medlemmer er bekymret for at regjeringens planlegging av bosettingsbehovet ikke er tilstrekkelig for å huse og gi et godt tilbud til de mange som kan komme. Disse medlemmer viser til at svært høye ankomster krever en særlig beredskap, og forutsetter at regjeringen løpende vurderer om regelverk må tilpasses

situasjonen. Videre viser disse medlemmer til at det er et behov for tilskudd til utleieboliger for å kunne håndtere situasjonen.

Disse medlemmer mener at det skal gis best mulig hjelp til dem som ankommer Norge. Disse medlemmer viser til at det fram til november 2022 har kommet nesten 35 000 flyktninger til Norge. Disse medlemmer viser videre til at UDIs planleggingstall per 8. november 2022 er at det vil komme 40 000 flyktninger fra Ukraina i 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den irregulære migrasjonen til Europa øker i tillegg til at det kommer mange flyktninger fra Ukraina. Disse medlemmer mener at man må se de store ankomsttallene i sammenheng med hvor mange kvoteflyktninger Norge skal ta imot. Disse medlemmer mener derfor at Norge i en ekstraordinær situasjon skal ta imot 1 000 kvoteflyktninger i 2023. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, som er omtalt i Innst. 2 S (2022–2023), og Høyres merknader der.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet stiller seg undrende til at det ligger inne en økning på postene 21 og 60 i forslaget fra regjeringen, da regjeringen selv i sitt forslag til statsbudsjett foreslo et kutt i antall overføringsflyktninger. Disse medlemmer kan da ikke se behovet for økte overføringer til spesielle driftsutgifter og økt tilskudd til vertskommuner.

Disse medlemmer viser til viktigheten av å ha en effektiv returpolitikk, slik at personer som ikke har rett til opphold, faktisk transporteres ut av landet. Dette er viktig av hensyn til samfunnet, troverdigheten i asylsystemet, likebehandling og også av hensyn til den enkelte som ikke bør få falske forhåpninger om å skaffe seg opphold selv om en ikke har beskyttelsesgrunnlag, bare ved å trenere uttransportering.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der en foreslår å redusere antall kvoteflyktninger til 200 personer.

4.3.1.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått et øremerket tilskudd til Utlendingsdirektoratet på 15 mill. kroner til faste ansettelser for å ta unna saker som har hopet seg opp som følge av pandemien og den pågående krigen i Ukraina.

4.3.1.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.3 Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.4 Post 23 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.5 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.6 Post 46 Investeringen i Schengen IKT-systemer, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.7 Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.8 Post 70 Stønader til beboere i asylmottak

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å øke stønaden for alle beboere på alle typer asylmottak med 50 pst., og at det bevilges til sammen 54 mill. kroner til formålet, og flertallet foreslår derfor at kap. 490 post 70 økes med 54 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Økningen i stønaden skal tre i kraft 1. januar 2023.

4.3.1.9 Post 71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der Rødt foreslår å øke tilskuddet til aktivitetstilbud for barn i asylmottak med 11 mill. kroner.

4.3.1.10 Post 72 Assistert retur og reintegrering i hjemlandet

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen foreslår en reduksjon i bevilgningene til retur og begrunner dette med en lavere prognose for antall returer. Disse medlemmer merker seg at den irregulære migrasjonen til Europa øker, og at det planlegges for økninger i asylankomstene til Norge kommende år. Disse medlemmer viser til at det er viktig at personer uten lovlig opphold i Norge forlater landet når de har fått pålegg om utreise.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at det bor et lite antall papirløse og ureturnerbare asylsøkere i Norge, med både lang og kort botid. Felles for dem er at de ikke kan returneres til sitt hjemland. Dette medlem viser til viktigheten av at utlendingsforvaltningen i større grad må vektlegge sterke menneskelige hensyn og bruke en større grad av skjønn i møte med disse menneskene. Dette medlem vil slå fast at det er et overordnet politisk ansvar å sørge for at utlendingsforvaltningen overholder menneskerettslige forpliktelser. Dette medlem viser til en Amnesty-rapport fra 2017 der Norge fikk sterk kritikk som et av landene som returnerer flest asylsøkere til land hvor de utsettes for livsfarlige forhold, i dette tilfellet til Afghanistan. Rapporten dokumenterte hvordan returene setter folk i fare for tortur, kidnapping, død og andre grusomheter. Dette medlem vil på det sterkeste advare mot en politikk der norske myndigheter sender mennesker ut av landet som står i fare for å miste livet ved retur til hjemlandet.

4.3.1.11 Post 73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.12 Post 74 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv., *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.13 Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.1.14 Post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2 KAP. 3490 UTLENDINGSDIREKTORATET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.1 Post 1 Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.2 Post 3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.3 Post 4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å øke stønaden for alle beboere på alle typer asylmottak med 50 pst., noe som medfører 26,5 mill. kroner i ODA-inntekter, og flertallet foreslår derfor at kap. 3490 post 4 økes med 26,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.2.4 Post 5 Refusjonsinntekter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.5 Post 6 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.6 Post 7 Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.2.7 Post 8 Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.3 KAP. 491 UTLENDINGSNEMNDA

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.3.1 Post 1 Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås å øke bevilgningen til Utlendingsnemnda med 1,5 mill. kroner for å gjennomføre muntlige høringer av barn som berøres i utvisningssaker.

4.3.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, *kan nyttes under post 1*

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås å reversere de foreslåtte kuttene i driftsutgifter til nemndsbehandling i Utlendingsnemnda slik at flere får mulighet til å møte i nemnda.

Kapitler under Kommunal- og distriktsdepartementet

4.3.4 KAP. 500 KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.4.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.3 Post 23 Husleie for fellesarealer m.m.

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.4 Post 25 Nytt regjeringskvartal, prosjektstyring, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.5 Post 27 Sak- og arkivløsning, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.6 Post 30 Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1

Komiteens medlem fra Rødt er av den oppfatning at det allerede svært kostbare regjeringskvartalet og utgifter tilknyttet det nevnte prosjektet bør strammes inn så langt det er realistisk mulig. Derfor har dette medlem tatt til orde for og foreslått følgende i Innst. 365 S (2021–2022):

«Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for ny Hammersborgtunnel i lys av vedtatte lokalpolitiske mål for trafikkreduksjon, samt gjennomføre en ordinær analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet for prosjektet.»

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Oslo kommune med sikte på å overføre ansvaret for riksvei 162 (Ring 1) fra staten til Oslo kommune.»

Dette medlem foreslår derfor å ikke gjennomføre den foreslåtte ombyggingen av Hammersborgtunnelen.

4.3.4.7 Post 50 Forskningsprogrammer

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.4.8 Post 70 Diverse formål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at BuildingSMART er en arena for innovasjon og digitalisering av bygge- og anleggsnæringen som sikrer bedre flyt av digitale produktdata i byggenæringen, og en påd-

river for utvikling av digitale verktøy som kan brukes i planlegging, bygging eller drift av infrastruktur og bygningsmasse. Disse medlemmer mener at det er viktig å prioritere en grønnere og mer digitalisert bygge- og anleggsbransje. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke satsingen på post 70 med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.5 KAP. 553 REGIONAL- OG DISTRIKTSUTVIKLING

Komiteen viser til Stortingets behandling av Meld. St. 5 (2019–2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen. I Innst. 88 S (2020–2021) slo komiteen da fast:

«(...) levende lokalsamfunn i hele landet som en viktig forutsetning for at Norges ressurser kan brukes og forvaltes til det beste for alle innbyggerne. Et levende lokalsamfunn med engasjerte innbyggere og næringsliv er en forutsetning for at vårt velferdssystem med bosetting over hele landet kan ivaretas også for framtiden».

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser videre til at regjeringen har varslet at det skal legges fram en ny distriktsmelding våren 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det går godt i distriktene i Norge. Til tross for krevende geografi har Norge spredt bosetting og høy verdiskaping i distriktene. Det er høy aktivitet i næringslivet i lokalsamfunn landet over. Disse medlemmer viser videre til at under regjeringen Solberg ble overføringene til Distrikts-Norge styrket, særlig knyttet til infrastruktur i hele landet. Disse medlemmer påpeker at investeringer i infrastruktur, som vei og samferdsel, vil gi større bo- og arbeidsmarkedsregioner og vil gi flere muligheten til å bo og jobbe i større deler av landet. I perioden 2013–2021 nær doblet regjeringen Solberg samferdselsbudsjettene. I tillegg flyttet og nyetablerte regjeringen Solberg mer enn 1 200 statlige arbeidsplasser utenfor Osloregionen.

4.3.5.1 Post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.5.2 Post 62 Kompetansepiloter, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen Solberg

etablerte en ordning med kompetansepiloter. Målgruppen for ordningen har vært offentlige og private virksomheter, med særlig vekt på små bedrifter i Distrikts-Norge. Målet med ordningen er å løse små bedrifters behov for kompetent arbeidskraft innenfor sentrale næringer og bransjer i distriktene. Disse medlemmer merker seg at ordningen er under følgeevaluering, og at sluttrapport fra evalueringen skal leveres ved årsskiftet 2023/2024. Disse medlemmer merker seg likevel at regjeringen foreslår å fjerne ordningen før følgeevalueringen er avsluttet.

4.3.5.3 Post 63 Interreg og Arktis 2030

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.5.4 Post 65 Omstilling

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.5.5 Post 66 Bygdevekstavtaler

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det går godt i distriktene. Disse medlemmer vil fortsette å legge til rette for vekst og verdiskaping i hele landet. Disse medlemmer mener det viktigste tiltaket er en forutsigbar og god næringspolitikk. Derfor vil disse medlemmer fortsette å utvikle bedre infrastruktur og legge til rette for verdiskaping i privat sektor for å sikre vekst i distriktene. Disse medlemmer mener bygdevekstavtaler ikke er et egnet virkemiddel for å lykkes med dette, og at andre virkemidler vil ha bedre effekt. Disse medlemmer viser til at det blant annet er massive skatteøkninger for folk og bedrifter rundt omkring i landet som må betale for bygdevekstavtalene, og disse menneskene og bedriftene kunne skapt flere jobber ved å beholde kapital i virksomhetene. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 66 med 25,3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.5.6 Post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.5.7 Post 71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at flere deler av virkemiddelapparatet allerede legger til rette for nye grønne investeringer fremover. Disse medlemmer er positive til at virkemiddelapparatet

har mulighet til å bistå kommuner og virksomheter med å gjennomføre bærekraftige prosjekter. Samtidig peker disse medlemmer på viktigheten av at bedrifter selv beholder kapital som gir muligheten til å gjennomføre grønne investeringer. Disse medlemmer mener regjeringens uforutsigbare skattepolitikk gjør dette vanskeligere. Disse medlemmer vil heller prioritere andre og bedre virkemidler for næringslivet til å omstille seg i en grønn retning og ser derfor ikke behov for å opprette en egen ordning, og disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 71 med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.5.8 Post 74 Klynger og innovasjon

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.5.9 Post 76 Nordisk og europeisk samarbeid, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.6 KAP. 554 KOMPETANSESENTER FOR DISTRIKTSUTVIKLING

4.3.6.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at Kompetansesenter for distriktutvikling er et nasjonalt kompetansesenter som jobber for å styrke kommuner og regioner sin evne til å utvikle attraktive og vekstkraftige lokalsamfunn. I 2023 skal Distriktsenteret prioritere kommuner med særlige distriktutfordringer, bidra til å styrke kapasitet og kompetanse i kommunene på innovasjon, fornying og omstilling og bidra til boligutvikling i distriktskommuner i samarbeid med Husbanken. Det foreslås en bevilgning på 33,8 mill. kroner til formålet i 2023.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 5 mill. kroner.

4.3.6.2 Post 73 Merkur, *kan overføres*

Komiteen viser til at i 2021 var 577 dagligvarebutikker og 59 bokhandlere registrert som Merkur-butikker. I 2021 har 66 kjøpmenn fra seks regioner deltatt i Merkur-utvikling. Merkur-programmet skal sikre innbyggerne i distriktene tilgang til en nærliggende dagligvarebutikk med god kvalitet og med tilleggstenester som øker omsetningen, sikrer videre drift og gir innbyggerne i lokalsamfunnet bedre tjenester. Det foreslås i proposisjonen en bevilgning på 61,3 mill. kroner til formålet i 2023.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Stortinget 27. oktober 2022 vedtok å bevilge 23 mill. kroner til en egen midlertidig strømstøtteordning for Merkur-butikker for september til desember 2022, jf. Prop 142 S (2021–2022) og Innst. 34 S (2022–2023). Regjeringen vil følge situasjonen også i 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at nærbutikkene er viktige for å holde liv i bygder og distriktsområder rundt om i hele Norge. Disse medlemmer viser videre til at de høye strømprisene det siste året har bidratt til økte kostnader for butikker og næringsliv. Disse medlemmer viser til at regjeringen har lansert en bedriftsstrømstøtte, og at nærbutikker i distriktene ikke har kvalifisert for denne. Disse medlemmer mener at dette er en svært uheldig konsekvens, og viser til at Høyre og Fremskrittspartiet ønsker å bruke Merkur-ordningen også til å støtte nærbutikker som sliter med strømgjeldningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der bevilgningen på post 73 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås en midlertidig makspris på strøm på 50 øre/kWh for alle, og at dette vil hjelpe Merkur-butikker rundt om i landet. Disse medlemmer ber regjeringen sikre at kiosker og drivstoffstasjoner får anledning til å inngå i Merkur-programmet på lik linje med aktører i dagligvarebransjen, og som et minimum følge opp Menon-rapportens anbefaling om at kiosker og drivstoffstasjoner kan inngå i Merkur utvikling. Det bør stilles krav om å tilby et bredt dagligvareutvalg for å kunne delta i Merkur-programmets støtteordninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om kiosker og drivstoffstasjoner også skal få inngå i Merkur-programmet, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere situasjonen for småbutikkene i lys av strømprissituasjonen og vurdere å styrke og utvide Merkur-ordningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 15 mill. kroner.

4.3.7 KAP. 560 SAMISKE FORMÅL

Komiteen viser til Grunnloven § 108 og sameloven, som sammen utgjør det rettslige grunnlaget for samepolitikken. I tillegg kommer også de føringer som følger av Norges folkerettslige forpliktelser på området. Komiteen peker også på at det er Kommunal- og distriktdepartementet som har det overordnede samordningsansvaret for samepolitikken og skal arbeide for helhet og sammenheng på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Rødt viser til at FNs generalforsamling har vedtatt at 2022–2032 er FNs tiår for urfolksspråk. Disse medlemmer siterer sametingspresident Silje Karine Muotka som sier:

«Urfolksspråkene er ikke bare viktige for oss urfolk, men også for verdenssamfunnet. De inneholder umistelig kunnskap om historie, kultur og om naturen. Det er en viktig del av vår felles arv.»

Disse medlemmer mener at dersom de samiske språkene skal utvikles og antallet språkbærere skal øke, må det legges stor vekt på gode læremidler på nord-samisk, sørsamisk og lulesamisk.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 på kap. 226 post 21 Samiske læremidler (rammeområde 16) har bevilget 9 mill. kroner til utvikling av samiske læremidler for å sikre at barn og unge får tilgang til oppdaterte læremidler på sitt språk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjettforslag for 2023 om bevilgning til samiske formål.

4.3.7.1 Post 50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv

Komiteen merker seg at denne posten utgjør hovedbevilgningen til Sametinget. Sametingets bruk av midler bevilget over statsbudsjettet går fram av Sametingets årsmelding.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å styrke bevilgningen til Sametinget med 10 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 560 post 50 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 25 mill. kroner.

4.3.7.2 Post 51 Divvun

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.7.3 Post 55 Samisk høyskole

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.8 KAP. 563 INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTER

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.8.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.8.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.9 KAP. 3563 INTERNASJONALT REINDRIFTSSENTER

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.9.1 Post 2 Diverse inntekter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.10 KAP. 567 NASJONALE MINORITETER

Komiteen viser til at Norges politikk overfor nasjonale minoriteter er forankret i internasjonale menneskerettighetskonvensjoner, som Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter, den europeiske pakten om regions- eller minoritetspråk og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Politikken bygger på prinsippet om likeverd og ikke-diskriminering.

Komiteen viser til at det er et mål at de nasjonale minoritetene, i dialog med offentlige myndigheter, selv skal kunne ta aktivt del i arbeidet med å bevare og utvikle eget språk og egen kultur.

4.3.10.1 Post 60 Romer, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.10.2 Post 70 Nasjonale minoriteter, *kan overføres*

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 5 mill. kroner.

4.3.10.3 Post 72 Det Mosaiske Trossamfund

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.10.4 Post 73 Kvensk språk og kultur, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.10.5 Post 74 Kultur- og ressurscenter for norske romer

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.10.6 Post 75 Romanifolket/taterne, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.11 KAP. 581 BOLIG- OG BOMILJØTILTAK

Komiteen viser til viktigheten av gode boliger og trivelige bomiljø for alle uavhengig av sosiale og geografiske forskjeller. Komiteen viser for øvrig til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene og forslag vedtatt i finansdebatten om at Stortinget ber regjeringen sette ned et husleielovutvalg som går gjennom husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter og sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener at det er positivt at Norge har en sterk tradisjon for å eie egen bolig. Disse medlemmer mener at det bidrar til at privat eierskap spres mellom flere aktører, og til økt sparing. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Solberg styrket BSU-ordningen (Boligsparing for unge), som bidrar til å stimulere til økt boligsparing og at flere kan

komme inn på boligmarkedet. Disse medlemmer påpeker at regjeringen Solberg økte den totale sparesummen fra 150 000 kroner til 300 000 kroner og den årlige sparesummen fra 20 000 til 27 500 kroner i sin regjeringsperiode fra 2013 til 2021. Disse medlemmer viser også til at ordningen ble mer målrettet mot unge voksne som ikke eier bolig.

Disse medlemmer merker seg at det i budsjettforliket av 29. november 2023 mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å senke fradraget på skatten for BSU-sparingen fra 20 pst. til 10 pst. Disse medlemmer viser til at det i dag er 260 000 mennesker som sparer i BSU-ordningen, og som vil få en dårligere ordning og mindre insentiv til egen boligsparing. Disse medlemmer merker seg at regjeringen ikke foreslår andre ordninger for å få flere unge inn i boligmarkedet samtidig som de svekker denne ordningen.

Disse medlemmer viser til budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti av 29. november 2022 og forslaget om å øke verdsettelsen av boliger over 10 mill. kroner til 70 pst. Disse medlemmer mener dette kan bidra til å øke bokostnadene til vanlige familier i områder med boligmangel. Dette kommer på toppen av økte utgifter til blant annet eiendomsskatt, strøm og kommunale avgifter. I for eksempel Oslo er det helt vanlige familier og pensjonister som bor i rekkehus og tomannsboliger som også vil kunne rammes av forslaget.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2023 vrir midler fra heis og tilstandsvurdering, samt tilskudd til utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller fra boligsosiale formål, over på mer generelle boligformål med distriktpolitisk profil. Dette medlem vil understreke at en sterkere distriktpolitisk komponent i boligpolitikken er velkommen, men mener vanskeligstilte på boligmarkedet ikke bør settes opp mot distriktsrettede botiltak. Dette medlem vil også peke på at det å få tilpasset boliger er svært viktig, og at heilstilskuddet bør opprettholdes.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen beholde innretningen på tilskudd til utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller som var gjeldende frem til 2022, slik at vanskeligstilte på boligmarkedet ikke konkurrerer med distriktsrettede botiltak.»

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre tilskudd til heis og tilstandsvurdering fra 2024.»

4.3.11.1 Post 60 Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Socialis-

tisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å redusere utgiftene til energiltak kommunale bygg med 133,5 mill. kroner.

Flertallet viser til tiltakene når det gjelder bostøtten som følge av økt minste pensjonsnivå til enslige, og økte dagsatser for barnetillegg for arbeidsavklaringspenger (AAP), kvalifiseringsprogrammet (KVP) og dagpenger, jf. omtale under kap. 581 post 70 Bostøtte. For å finansiere disse tiltakene foreslår flertallet å redusere bevilgningen på kap. 581 post 60 Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem med ytterligere 40 mill. kroner til en reduksjon på totalt 173,5 mill. kroner i 2023 sammenlignet med regjeringens forslag. Dette innebærer at det på posten bevilges 160 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at dette er tiltak som kommunene har mulighet til å prioritere innenfor dagens ramme. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 60 med 333,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor midlene til bostøtte økes med alternativ inndekning framfor å nærmest halvere bevilgninger til energiltak fra 680 mill. kroner i Prop. 1 S (2022–2023) til 360 mill. kroner. Dette medlem viser til at de gjenværende midlene på posten Energiltak i kommunale bygg, 200 mill. kroner etter budsjettforliket, er midler som er direkte overført fra Enovas tiltak for husholdninger. I statsbudsjettet for 2022 ble Enovas midler satt av til energiltak i husholdningene økt til 400 mill. kroner for å tilsvare beløpet norske husholdninger betaler inn til Enova gjennom påslaget på nettariiffen. Dette medlem understreker at flertallets ytterligere kutt betyr at samlede midler til energiltak i bygg blir mindre enn det husholdningene betaler inn, en reduksjon fra bevilgningen i 2022, en nær halvering fra opprinnelig forslag i Prop 1 S (2022–2023) og en reell nedprioritering av tiltak som bedrer forsyningsikkerhet, senker strømregninga og er svært viktige for en klimapolitikk på naturens premisser.

4.3.11.2 Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å øke bostøtten med 824 mill. kroner for å avhjelpe situasjonen med høye strømpriser.

Flertallet viser til budsjettforliket mellom regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti, der det er enighet om å øke minste pensjonsnivå for enslige med en varig økning på 4 000 kroner i året. Videre er det enig-

het om at dagsatsene for barnetilleggene på arbeidsavklaringspenger (AAP), kvalifiseringsprogrammet (KVP) og dagpenger økes fra hhv. 27, 27 og 17 kroner til 35 kroner med virkning fra 1. februar 2023. Dette vil medføre avkortning for en del som i tillegg mottar bostøtte. For at bostøttemottakere ikke skal få avkortet bostøtten ved økt minste pensjonsatts, justeres egenandelssattsene i forskrift om bostøtte for å ta høyde for økningen på 4 000 kroner i minstepensjon i 2023. Tiltaket øker bevilgningsbehovet på kap. 581 post 70 med 2 mill. kroner i 2023. For at bostøttemottakere ikke skal få avkortet bostøtten som følge av økte dagsatser for barnetillegg på AAP, KVP og dagpenger, bør bostøtten styrkes for mottakere med barn i husstanden. Tiltaket øker bevilgningsbehovet på kap. 581 post 70 med 38 mill. kroner. Samlet foreslår flertallet å øke bevilgningen på post 70 med 864 mill. kroner i 2023 sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt viser til at regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti etter budsjettforliket av 29. november 2022 foreslår en justering for å unngå utilsiktede virkninger. Disse medlemmer støtter prinsippet om at satsing på en post for tiltak som er målrettet mot denne gruppen, ikke skal føre til at bostøtten reduseres. Det samme prinsippet gjelder også for den kommunale sosialhjelpen, og disse medlemmer mener det er viktig at den ikke kuttes som følge av økningene. I så fall tilfaller satsingen i budsjettforliket kommunene og ikke mottakerne de var tiltenkt. Disse medlemmer viser til sine respektive partiers alternative statsbudsjetter for 2023.

I tillegg til dette grepet, som kun når noen få, viser komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet til sitt alternative statsbudsjett for 2023, hvor det er foreslått en midlertidig makspris på 50 øre/kWh for alle så lenge strømprisene er unormalt høye.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 800 mill. kroner.

4.3.11.3 Post 76 Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til at regjeringen har foreslått å avvike tilskudd til utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller. Disse medlemmer mener at det er viktig å prioritere tiltak for å få flere inn på boligmarkedet, og at det er feil å kutte i prosjekter som gir gode botilbud for utviklingshemmede og personer med rusproblemer og psykiske lidelser og egnede boliger for barn og unge.

Disse medlemmer viser til at kommunene har bosatt mange ukrainske flyktninger. Disse medlemmer vil peke på at det særlig er uforsvarlig å avvike tilskuddet under en pågående flyktningkrise. Disse medlemmer er bekymret for at mange kommuner nå opplever press på boligmarkedet og har utfordringer med å finne boliger til flyktningene som har blitt bosatt i kommunene. Dette presset må forventes å øke i 2023 som følge av at UDI planlegger for mottak av 40 000 ukrainske flyktninger neste år.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023 og Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der bevilgningen på post 76 økes med 69,4 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man opprettholder tilskuddet til utleieboliger. Dette medlem registrerer at man i budsjettforliket dessverre ikke har funnet plass til dette svært viktige boligsosiale tiltaket.

4.3.11.4 Post 78 Boligtiltak, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det blir stadig vanskeligere for unge å komme inn på boligmarkedet, særlig i pressområdene. Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for flere boligkjøpsmodeller som for eksempel leie til eie og del-eie. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen har foreslått å endre navn på kap. 581 post 78 fra «Boligsosiale tiltak» til «Boligtiltak» og samtidig endret formålet til å omfatte generelle boligtiltak i distriktene. Disse medlemmer påpeker at antallet bostedsløse i perioden 2012–2020 nesten ble halvert, men at det fortsatt var 3 325 personer som var bostedsløse i 2020. Av disse var 148 barn. Disse medlemmer mener at regjeringens foreslåtte justering av innretningen kan bidra til å svekke satsingen som skal bidra til å få færre bostedsløse, og den kan føre til færre prosjekt som vil bidra til å få flere inn på boligmarkedet.

Disse medlemmer mener at det er viktig å satse på boliger i distriktene. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2023 har foreslått å omprioritere 6 mill. kroner fra post 78 Boligtiltak til kap. 761 post 62 Trygghetsboliger i distriktene (rammeområde 15) sammenlignet med regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til at dette er en gjeninnføring av en støtteordning som regjeringen fjernet i forrige budsjett. Disse medlemmer mener at dette vil være et mer treffsikkert tiltak. Gjennomsnittsalderen øker, men det finnes ikke et tilstrekkelig antall tilrettelagte boliger for det økende antallet eldre. Disse medlemmer vil derfor at det bygges tilrettelagte trygghetsboliger i distriktene for at flere skal kunne bo

hjemme lenger, og det vil bidra til at unge og tilflyttere får tilgang på flere bruktboliger som blir ledige.

Disse medlemmer viser til at det er mange førstegangskjøpere som har betjeningsevne, men ikke tilstrekkelig egenkapital til å kunne kjøpe egen bolig. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2023 er foreslått et prøveprosjekt for å hjelpe personer i lavinntektsgrupper inn på boligmarkedet. Det foreslås å opprette en ordning hvor Husbanken «matcher» egenkapitalen til den som skal kjøpe bolig. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det er foreslått en bevilgning på 50 mill. kroner til dette prøveprosjektet.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen har senket ambisjonene for sin egen boligpolitikk og utsett den varslede stortingsmeldingen om en helhetlig boligpolitikk til slutten av inneværende stortingsperiode (2024). Disse medlemmer mener at det er viktig å få på plass en helhetlig boligpolitikk snarest mulig.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremskynde fremleggelsen av den varslede stortingsmeldingen om en helhetlig boligpolitikk til senest innen sommeren 2023.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke satsingen på post 78 med 44 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 1,5 mill. kroner.

4.3.11.5 Post 79 Heis og tilstandsvurdering, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at mange leiligheter i dag ikke har tilgang til heis. Disse medlemmer mener at heis er viktig for at eldre mennesker skal ha mulighet til å bo i sitt eget hjem, men åpner også for at mennesker med utviklingshemming også får muligheten til å skape seg et hjem. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, der bevilgningen på post 79 økes med 50 mill. kroner. Disse medlemmer registrerer at det i budsjettforliket ikke har blitt funnet plass til dette tiltaket.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man opprettholder tilskuddet til heis og tilstandsvurdering. Dette medlem registrerer at man i budsjettforliket dessverre

ikke har funnet plass til dette svært viktige boligsosiale tiltaket.

4.3.12 KAP. 585 HUSLEIETVISTUTVALGET

Komiteen viser til at Husleietvistutvalget er et alternativt tvisteløsningsorgan til domstolene. Komiteen mener ordningen er viktig for å sikre partenes rettsikkerhet.

4.3.12.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.13 KAP. 3585 HUSLEIETVISTUTVALGET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.13.1 Post 1 Gebyrer

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.14 KAP. 587 DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.14.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.14.2 Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.15 KAP. 3587 DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

4.3.15.1 Post 4 Gebyrer

Komiteen viser til at posten omfatter gebyrinntekter fra den sentrale godkjenningsordningen for foretak med ansvarsrett.

4.3.15.2 Post 85 Diverse inntekter

Komiteen viser til at posten omfatter inntekter fra tvangsmulkt og overtredelsesgebyr som DiBK gir dersom det omsettes eller brukes produkter til byggverk som ikke er i samsvar med krav i plan- og bygningslovgivningen. Posten omfatter også inntekter fra overtre-

delsesgebyr for misbruk av logo og innsending av uriktig informasjon i forbindelse med sentral godkjenning.

4.3.16 KAP. 590 PLANLEGGING OG BYUTVIKLING

4.3.16.1 Post 65 Områdesatsing i byer, kan overføres

Komiteen merker seg at tilskuddet skal bidra til at beboere i områder med særskilte levekårsutfordringer kan bli økonomisk selvstendige gjennom arbeid og bli aktive deltagere i lokalsamfunn og storsamfunn. Tilskuddet går til områderettet innsats i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Drammen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man foreslår å styrke posten med 10 mill. kroner.

4.3.16.2 Post 71 DOGA

Komiteen merker seg at tilskuddet i sin helhet går til stiftelsen Design og arkitektur Norge (DOGA), som skal være et innovasjonsverktøy i næringslivet og offentlig sektor og for bærekraftig samfunnsutvikling.

4.3.16.3 Post 72 Bolig- og områdeutvikling i byer, kan overføres

Komiteen viser til at ordningen skal bidra til å forbedre bomiljøet og løse lokale utfordringer i områder med særskilte levekårsutfordringer. I tillegg kan tilskuddet også gis til kunnskaps-, informasjons- og kompetansetiltak.

4.3.16.4 Post 81 Kompetansetiltak, kan overføres

Komiteen merker seg at ordningen skal øke kompetansen innen planlegging, kart og geodata, slik at effektiviteten og kvaliteten på den lokale planleggingen økes.

4.3.17 KAP. 595 STATENS KARTVERK

Komiteen viser til at Statens kartverk er statens fagorgan for kart, geodata og eiendomsinformasjon. Kartverket skal dekke et felles databehov hos mange brukere for kart, stedfesting og annen geografisk informasjon. Kartverket har ansvaret for den geografiske infrastrukturen på land og sjø. Statens kartverk er dermed av sentral betydning for å sikre Norges nasjonale infrastruktur, for geografisk informasjon og for offentlig eiendomsinformasjon. Komiteen påpeker at denne oppgaven gjøres i nært samarbeid med kommunene, som blant annet leverer grunnlaget for matrikkelen. Komiteen peker på at denne tjenesten er av avgjørende samfunnsmessig betydning.

4.3.17.1 Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21 og 45

Komiteen merker seg at det på posten foreslås 901,2 mill. kroner i budsjettforslaget for 2023. Bevilgningen skal dekke Kartverkets utgifter til lønn, varer, tjenester, pensjon, husleie, IKT og andre faste utgifter. Utgiftene er knyttet til hele Kartverkets ansvarsområde, blant annet drift av matrikkel og tinglysing, den geografiske infrastrukturen i Norge og sjømåling. Komiteen merker seg en reduksjon på 10,3 mill. kroner som følge av reduserte inntekter fra salg av abonnement/tjenester og samfinansiering. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 1,6 mill. kroner som følge av at midler tilbakeføres til Samferdselsdepartementet etter utvikling av ny løsning for «Barnetrakk». Videre merker komiteen seg at det foreslås en reduksjon på 1,8 mill. kroner som følge av endrede jobbreisevaner som følge av pandemien.

4.3.17.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45

Komiteen viser til at bevilgningen i hovedsak skal dekke tidsavgrensede prosjekter og kjøp av tjenester fra private leverandører. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 32,4 mill. kroner som følge av reduserte inntekter fra salg av abonnement/tjenester og samfinansiering. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 19 mill. kroner etter avslutning av bistandsprosjekter finansiert av Utenriksdepartementet. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 14,4 mill. kroner som følge av at pilotprosjekter for marine grunnkart er ferdig. Komiteen merker seg at det foreslås en endring i bokføring av PRIMAR som fører til økte utgifter på 29 mill. kroner. Komiteen merker seg at det foreslås en økning på 2,6 mill. kroner som følge av planlagt framdrift i prosjektet Nautilus. Komiteen viser til at prosjektet Nautilus forløpende vil gi besparelser for Kartverket og bedre sjødata ut til forbrukerne. Komiteen merker seg at det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner for å starte opp et prosjekt i matrikkelen for støtte til et nytt system for verdisetting av fritidsboliger. Komiteen viser til at prosjektet er treårig, med samlet 156 mill. kroner til utvikling i Kartverket og faste driftskostnader på 20 mill. kroner for 2025. Komiteen merker seg at det på posten foreslås 249,6 mill. kroner i budsjettforslaget 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at arbeidet med beregning av formuesverdi av fritidsboliger har planlagt oppstart i 2023. Disse medlemmer mener at oppstarten av dette prosjektet kan utsettes til et senere år, og at disse midlene kan prioriteres på andre tiltak. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 21 med 20 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.17.3 Post 30 Geodesiobservatoriet, *kan overføres*

Komiteen viser til at det foreslås å bevilge 9,6 mill. kroner i tråd med prosjektets fremdriftsplan. Komiteen viser til at midlene på denne posten skal gå til det tidsavgrensede prosjektet med etablering av nytt geodetisk observatorium i Ny-Ålesund, som skal virke sammen med et nettverk av tilsvarende stasjoner fordelt over hele verden. Komiteen merker seg at prosjektet forventes ferdigstilt 2025 og har en kostnadsramme på 411,7 mill. kroner per 1. juli 2022.

4.3.18 KAP. 3595 STATENS KARTVERK

4.3.18.1 Post 1 Gebyrinntekter tinglysing

Komiteen viser til at det foreslås å bevilge 488 mill. kroner på posten knyttet til gebyr for rettsregistrering av boretter og tinglysinger i fast eiendom. Gebyrene er fastsatt i forskrift og foreslås videreført på samme nivå som i 2022. Komiteen merker seg at inntektene fra gebyrene fra omsetningen i boligmarkedet reduseres med 21,4 mill. kroner. Det er usikkerhet rundt disse prognosene framover.

4.3.18.2 Post 2 Salg og abonnement m.m.

Komiteen viser til at på posten føres inntekter fra ulike salg og abonnement i Kartverket, i hovedsak knyttet til salg av posisjonstjenester. Komiteen merker seg at inntektene foreslås økt med 29 mill. kroner som følge av at inntekter fra PRIMAR nå bokføres i norske kroner. Komiteen merker seg at det foreslås at inntektene reduseres med 19 mill. kroner som følge av at en større bistandsportefølje for Utenriksdepartementet avvikles. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 7,8 mill. kroner som følge av nedgang i andre prosjekter.

4.3.18.3 Post 3 Samfinansiering

Komiteen viser til at det på posten føres inntekter knyttet til tidsavgrensede prosjekter som skal samfinansieres. Inntektene fra samfinansiering kommer fra statsetater, kommuner og private aktører. Komiteen merker seg at det foreslås en reduksjon på 28,7 mill. kroner som skyldes avslutning av en rekke prosjekter. Eksempel er nasjonal detaljert høydemodell på 9,6 mill. kroner og pilotprosjekt for marine grunnkart på 4 mill. kroner. I tillegg er det usikkerhet rundt inntekter på en rekke andre prosjekter.

Statsbankene

4.3.19 KAP. 2412 HUSBANKEN

Komiteen viser til at Husbanken skal være en faglig støttespiller for kommunene, frivillig sektor og andre som støtter opp om målene for den sosiale boligpolitikken og målet om egnede boliger i hele landet. Komiteen

en viser til at Husbanken skal være et supplement til private kredittinstitusjoner og bidra til å nå boligpolitiske mål som ellers ikke ville blitt nådd.

4.3.19.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å redusere utgiftene til systemtilpasning knyttet til energiltak i kommunale bygg med 5 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 2412 post 1 reduseres med 5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.19.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.19.3 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.19.4 Post 71 Tap på lån

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.19.5 Post 72 Rentestøtte

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.20 KAP. 5312 HUSBANKEN

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.20.1 Post 1 Gebyrer m.m.

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.20.2 Post 11 Diverse inntekter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

Renter og utbytte

4.3.21 KAP. 5615 HUSBANKEN

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.21.1 Post 80 Renter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

Kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet

4.3.22 KAP. 670 INTEGRERINGS- OG MANGFOLDSDIREKTORATET

4.3.22.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen vil vise til prioriteringer og budsjettforslag for 2023, hvor det fremkommer av budsjettproposisjonen at bevilgningen på posten skal dekke utgiftene til drift av IMDi. Komiteen viser til at posten er foreslått til 353,6 mill. kroner. IMDi skal sørge for iverksetting og oppfølging av integreringspolitikken og være pådriver og bidra til samordning av integreringsarbeidet. Komiteen viser for øvrig til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at ingen skal leve under negativ sosial kontroll, tvang eller æresrelatert vold, og påpeker at for mange lever under press og tvang i dag. Disse medlemmer viser til at minoritetsrådgivere jobber med å forebygge negativ sosial kontroll og hjelpe personer som er utsatt for det. De følger i tillegg opp elever og ansatte ved den skolen minoritetsrådgiver er utplassert på, og elever ved skoler i nærområdet ved behov. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der antallet minoritetsrådgivere foreslås økt fra 59 til 70 personer og bevilgningen til minoritetsrådgivere har blitt foreslått økt med 11 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke post 1 med 7,8 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.3.23 KAP. 671 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener bosettingspolitikken er viktig for å sikre en god integrering. Det totale antallet innvandrere som bor i en kommune, vil også påvirke mulighetene for god integrering. Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets politikk om å begrense eller stoppe bosetting og innvandring så langt det er mulig i kommuner med en høy andel innvandrere.

4.3.23.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.23.2 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.23.3 Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.23.4 Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.23.5 Post 62 Kommunale integreringstiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre peker på viktigheten av kommunale integreringstiltak for å lykkes med å inkludere og integrere flere. Disse medlemmer peker særlig på viktigheten av Jobbsjansen, et kvalifiseringsprosjekt for hjemmeværende innvandrerkvinner. Disse medlemmer merker seg at hele 79 pst. av deltagerne som avsluttet Jobbsjansen i 2021, gikk over i arbeid eller utdanning. Dette er en økning sammenlignet med tidligere år. Disse medlemmer merker seg at det i 2021 ble bevilget 120 mill. kroner til Jobbsjansen, mens regjeringen foreslår å bevilge til sammen 104 mill. kroner i 2023. Disse medlemmer er negative til en slik reduksjon i bevilgningen til et integreringstiltak som fungerer godt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at bevilgningen til Jobbsjansen er betydelig høyere nå enn før pandemien. Videre har regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti foreslått en økning i rammene til Jobbsjansen i både i 2022 og 2023 sammenlignet med regjeringen Solbergs budsjettforslag for 2022.

4.3.23.6 Post 70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det må bli enklere for voksne å fullføre videregående opplæring og ta fag- og yrkesopplæring. Disse med-

le m e r peker på at dette for mange er en viktig del av introduksjonsprogrammet, og at formell kvalifisering vil gjøre det enklere å ha en varig tilknytning til arbeidslivet. Disse medlemmer viser derfor særlig til viktigheten av tilrettelagt fag- og yrkesopplæring for voksne innvandrere.

4.3.23.7 Post 71 Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Høyre forutsetter at alle tidligere navngitte tilskuddsmottagere kan søke på søkbart tilskudd.

Disse medlemmer viser til viktigheten av gode språkkunnskaper for å bli godt integrert i det norske samfunnet. Disse medlemmer viser til at det siste året har kommet svært mange flyktninger til Norge, og at man må være forberedt på at det også vil skje kommende år. Disse medlemmer foreslår derfor å øke norskopplæringsordningen med 3 000 klippekort og viser til Høyres alternative statsbudsjett, der bevilgningen har blitt foreslått økt med 30 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Norge har tatt imot svært mange flyktninger fra Ukraina på kort tid. Disse medlemmer påpeker at antallet ukrainsktalende tolker har vært begrenset, og at det har bidratt til at behovet for ukrainsktalende tolker ikke har blitt møtt. Disse medlemmer viser til at tolker er viktige for at denne gruppen skal bli forstått, og at det å forstå hva som blir sagt, er viktig for at alle skal få gode tjenester og forstå sine plikter og rettigheter i det norske samfunnet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det har blitt foreslått 11 mill. kroner for å få utdanne flere kvalifiserte ukrainsktalende tolker.

Disse medlemmer viser til omtalen av Jobbsjansen under kap. 670 post 62. Disse medlemmer viser videre til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der bevilgningen til Jobbsjansen økes med 64 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke post 71 med 105 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås økte tilskudd til organisasjonene MiRA-senteret, Antirasistisk senter, stiftelsen Fargespill og Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) på til sammen 9 mill. kroner.

4.3.23.8 Post 72 Kvalifiseringsordninger for tolker mv.

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.23.9 Post 73 Tilskudd

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.24 KAP. 3671 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023).

4.3.24.1 Post 4 Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.25 KAP. 672 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Komiteen mener at opplæring i norsk og samfunnskunnskap er grunnleggende for alt integreringsarbeid. Gode kunnskaper på disse områdene er avgjørende for å komme i jobb og for å være aktive deltagere i det norske samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solbergs integreringsreform har stilt en rekke tydelige krav og forventninger til norskopplæringen, blant annet ved å stille kompetansekrav for norsklærere. Disse medlemmer viser til at flere grep kan iverksettes for å bedre norskopplæringen ytterligere. Blant annet er det grunn til å tro at det er geografiske variasjoner i kvaliteten på tilbudet. Disse medlemmer mener det er et mål å sikre at kvaliteten på norskopplæringen er like god uavhengig av hvor i landet man befinner seg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hovedansvaret for å bli godt integrert og lære seg norsk og samfunnsforståelse ligger hos den enkelte voksne innvandreren. Samfunnet stiller opp med flere verktøy, men den enkelte har en plikt til selv å ta ansvar for egen integrering i samfunnet en har valgt å bosette seg i.

4.3.25.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.25.2 Post 22 Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.25.3 Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.3.25.4 Post 61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til viktigheten av at det gjennomføres kompetansekartlegging av beboere på asylmottak før bosetting. Dette bi-

drar til en mer treffsikker bosetting som gir gode forutsetninger for aktiv deltagelse i samfunns- og arbeidsliv for den enkelte innvandrere. Disse medlemmer merker seg erfaringene fra flyktningkrisen i 2015 om at det er behov for bedre oversikt og kartlegging av den enkelte kommunes behov før bosetting. Disse medlemmer viser til at fylkeskommunene nå har et større ansvar for koordinering ved bosetting, men at arbeidet med kartlegging av den enkelte kommunes behov kan forbedres.

4.3.26 KAP. 3672 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VAKSNE INNVANDRARAR

4.3.26.1 Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjende utgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

4.4 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 6

Tabell 2a. Sammenligning med regjeringens forslag på rammeområde 6. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes. Forslaget fra regjeringspartiene Arbeiderparti-

et og Senterpartiet har subsidær tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti, og er derfor komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettene standpunkter.

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S	Komiteens tilråding (Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
Utgifter rammeområde 6 (i tusen kroner)							
490	Utlendingsdirektoratet						
	1 Driftsutgifter	1 200 086	1 200 086 (0)	1 195 926 (-4 160)	1 140 086 (-60 000)	1 209 686 (+9 600)	1 217 866 (+17 780)
	21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak	1 253 819	1 253 819 (0)	1 253 819 (0)	1 000 000 (-253 819)	1 185 319 (-68 500)	1 215 569 (-38 250)
	22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	21 862	21 862 (0)	21 862 (0)	21 862 (0)	22 562 (+700)	21 862 (0)
	46 Investeringer i Schengen IKT-systemer	73 235	73 235 (0)	73 235 (0)	73 235 (0)	73 235 (0)	52 135 (-21 100)
	60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	464 246	464 246 (0)	464 246 (0)	432 646 (-31 600)	464 846 (+600)	461 746 (-2 500)
	70 Stønader til beboere i asylmottak	151 810	205 810 (+54 000)	151 810 (0)	121 810 (-30 000)	259 610 (+107 800)	177 010 (+25 200)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					
			Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer	8 947	8 947 (0)	8 947 (0)	8 947 (0)	13 947 (+5 000)	18 597 (+9 650)
	72	Assistert retur og reintegrering i hjemlandet	25 316	25 316 (0)	25 316 (0)	25 316 (0)	26 316 (+1 000)	25 316 (0)
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støtte-tiltak	19 903	19 903 (0)	15 907 (-3 996)	19 903 (0)	31 903 (+12 000)	31 891 (+11 988)
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	30 293	30 293 (0)	23 683 (-6 610)	25 293 (-5 000)	51 193 (+20 900)	50 123 (+19 830)
	76	Internasjonalt migrasjonsarbeid	26 524	26 524 (0)	26 524 (0)	7 092 (-19 432)	26 524 (0)	26 524 (0)
491		Utlendingsnemnda						
	1	Driftsutgifter	275 292	275 292 (0)	275 292 (0)	243 892 (-31 400)	273 492 (-1 800)	276 792 (+1 500)
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	7 259	7 259 (0)	7 259 (0)	7 259 (0)	37 259 (+30 000)	13 159 (+5 900)
500		Kommunal- og distriktsdepartementet						
	21	Spesielle driftsutgifter	85 641	85 641 (0)	85 641 (0)	65 641 (-20 000)	85 641 (0)	85 641 (0)
	30	Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1	205 000	205 000 (0)	205 000 (0)	205 000 (0)	0 (-205 000)	0 (-205 000)
	70	Diverse formål	3 188	3 188 (0)	5 188 (+2 000)	3 188 (0)	3 188 (0)	3 188 (0)
553		Regional- og distriktsutvikling						
	61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	763 728	763 728 (0)	763 728 (0)	763 728 (0)	759 328 (-4 400)	763 728 (0)
	66	Bygdevekstavtaler	25 264	25 264 (0)	0 (-25 264)	25 264 (0)	10 264 (-15 000)	25 264 (0)
	71	Investeringstilskudd for store grønne investeringer	100 000	100 000 (0)	0 (-100 000)	100 000 (0)	100 000 (0)	100 000 (0)
	74	Klynger og innovasjon	54 159	54 159 (0)	54 159 (0)	54 159 (0)	39 259 (-14 900)	54 159 (0)
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling						
	1	Driftsutgifter	33 790	33 790 (0)	33 790 (0)	33 790 (0)	33 790 (0)	38 790 (+5 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					R
			Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	
	73	Merkur	61 310	61 310 (0)	71 310 (+10 000)	61 310 (0)	61 310 (0)	76 310 (+15 000)
560		Samiske formål						
	50	Samisk språk, kultur og samfunnsliv	582 114	592 114 (+10 000)	582 114 (0)	332 114 (-250 000)	602 114 (+20 000)	607 114 (+25 000)
567		Nasjonale minoriteter						
	70	Nasjonale minoriteter	8 430	8 430 (0)	8 430 (0)	0 (-8 430)	8 430 (0)	13 430 (+5 000)
	72	Det Mosaiske Trossamfund	10 511	10 511 (0)	10 511 (0)	10 511 (0)	11 011 (+500)	10 511 (0)
581		Bolig- og bomiljøtiltak						
	60	Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem	333 500	160 000 (-173 500)	0 (-333 500)	333 500 (0)	333 500 (0)	333 500 (0)
	70	Bostøtte	3 201 246	4 065 246 (+864 000)	3 201 246 (0)	3 201 246 (0)	4 180 246 (+979 000)	4 001 246 (+800 000)
	76	Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller	87 278	87 278 (0)	156 678 (+69 400)	156 678 (+69 400)	167 278 (+80 000)	187 278 (+100 000)
	77	Leieboerforeningen	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 000 (+2 000)	0 (0)
	77	Prøveordning med utleietilsyn	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	78	Boligtiltak	15 338	15 338 (0)	59 338 (+44 000)	15 338 (0)	25 338 (+10 000)	16 838 (+1 500)
	79	Heis og tilstandsvurdering	32 368	32 368 (0)	32 368 (0)	82 368 (+50 000)	38 368 (+6 000)	62 368 (+30 000)
	80	Universell utforming av skoler	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)
587		Direktoratet for byggkvalitet						
	1	Driftsutgifter	110 902	110 902 (0)	110 902 (0)	100 902 (-10 000)	110 902 (0)	110 902 (0)
590		Planlegging og byutvikling						
	65	Områdesatsing i byer	102 390	102 390 (0)	102 390 (0)	102 390 (0)	102 390 (0)	112 390 (+10 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilråding					
			Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer	20 863	20 863 (0)	20 863 (0)	20 863 (0)	30 863 (+10 000)	20 863 (0)
595		Statens kartverk						
	1	Driftsutgifter	901 205	901 205 (0)	901 205 (0)	801 205 (-100 000)	901 205 (0)	901 205 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	249 589	249 589 (0)	229 589 (-20 000)	249 589 (0)	249 589 (0)	249 589 (0)
670		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet						
	1	Driftsutgifter	353 610	353 610 (0)	361 410 (+7 800)	323 110 (-30 500)	374 210 (+20 600)	363 210 (+9 600)
671		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere						
	60	Integreringstilskudd	15 335 940	15 335 940 (0)	15 221 540 (-114 400)	9 382 875 (-5 953 065)	15 679 140 (+343 200)	15 679 125 (+343 185)
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger	1 411 795	1 411 795 (0)	1 411 795 (0)	705 898 (-705 897)	1 411 795 (0)	1 411 795 (0)
	62	Kommunale integreringstiltak	243 515	243 515 (0)	243 515 (0)	218 515 (-25 000)	294 515 (+51 000)	243 515 (0)
	71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	210 060	210 060 (0)	315 060 (+105 000)	40 060 (-170 000)	223 060 (+13 000)	219 060 (+9 000)
672		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere						
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 523 885	1 523 885 (0)	1 518 094 (-5 791)	1 008 013 (-515 872)	1 552 185 (+28 300)	1 549 058 (+25 173)
2412		Husbanken						
	1	Driftsutgifter	365 661	360 661 (-5 000)	365 661 (0)	365 661 (0)	365 661 (0)	365 661 (0)
Sum utgifter rammeområde 6			31 606 018	32 355 518 (+749 500)	31 230 497 (-375 521)	23 505 403 (-8 100 615)	33 147 618 (+1 541 600)	32 814 474 (+1 208 456)

Kap.	Post Formål	Komiteens tilråding					R
		Prop. 1 S	(Ap, Sp og SV)	H	FrP	SV	
		Inntekter rammeområde 6 (i tusen kroner)					
3490	Utlendingsdirektoratet						
	3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	54 546	54 546 (0)	44 088 (-10 458)	54 546 (0)	54 546 (0)	54 546 (0)
	4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter	1 233 956	1 260 456 (+26 500)	1 233 956 (0)	1 233 956 (0)	1 233 956 (0)	1 233 956 (0)
	6 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA- godkjente utgifter	18 715	18 715 (0)	14 407 (-4 308)	18 715 (0)	18 715 (0)	18 715 (0)
5615	Husbanken						
	80 Renter	5 244 000	5 244 000 (0)	5 244 000 (0)	5 244 000 (0)	5 323 000 (+79 000)	5 323 000 (+79 000)
Sum inntekter rammeområde 6		7 588 106	7 614 606 (+26 500)	7 573 340 (-14 766)	7 588 106 (0)	7 667 106 (+79 000)	7 667 106 (+79 000)
Sum netto rammeområde 6		24 017 912	24 740 912 (+723 000)	23 657 157 (-360 755)	15 917 297 (-8 100 615)	25 480 512 (+1 462 600)	25 147 368 (+1 129 456)
Avvik fra rammevedtak		-723 000	0	-1 083 755	-8 823 615	739 600	406 456

5. Rammeområde 18 – Rammeoverføringer til kommune- sektoren mv.

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2022–2023) med Tillegg 1 (2022–2023) for rammeområde 18.

90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster for rammeområde 18

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023) med Tillegg 1
Utgifter			
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>			
571	Rammetilskudd til kommuner		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 942 000
	60	Innbyggertilskudd	155 734 938 000
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	837 275 000
	62	Distriktstilskudd Nord-Norge	2 331 395 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i>	950 000 000
	65	Regionsentertilskudd	212 149 000
	66	Veksttilskudd	173 901 000
	67	Storbytilskudd.....	635 647 000
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	42 495 056 000
	62	Nord-Norge-tilskudd	735 939 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i>	382 000 000
573	Kommunestruktur		
	62	Delingskostnader.....	200 000 000
575	Ressurskrevende tjenester		
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 658 513 000
	61	Tilleggskompensasjon.....	82 800 000
578	Valgdirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	114 918 000
	70	Informasjonstiltak	5 665 000
Sum utgifter rammeområde 18			216 575 138 000
Netto rammeområde 18			216 575 138 000

5.1 Innledning

Komiteen viser til Stortingets vedtak 1. desember 2022, der netto utgiftsramme for rammeområde 18 er fastsatt til 217 665 138 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte poster vises det til Prop. 1 S (2022–2023) Kommunal- og distriktsdepartementet og til Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023).

5.2 Generelle merknader

5.2.1 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET, SENTERPARTIET OG SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene og felles merknad om dette under rammeområde 1.

5.2.2 GENERELLE MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til partienes generelle merknad under rammeområde 1.

Dette flertallet mener barnehage, skole, eldreomsorg og helsetjenester er viktig i folks hverdag og det viktigste man kan bruke fellesskapets penger på. For å bygge ut og styrke disse tjenestene mener dette flertallet at det trengs en sterk og forutsigbar kommuneøkonomi. Kommunene har store uløste oppgaver

innenfor sentrale velferdsområder. Penger til kommunene er penger til de grunnleggende tjenestene folk trenger i hverdagen. Fylkeskommunene har viktige oppgaver knyttet til både fylkesvei, kollektivtransport, båt og ferje, tannhelse, videregående skole og som samfunnsutviklere. En grunnleggende forutsetning for at det fortsatt skal bo folk i hele landet, er at det skal være gode tjenester der folk bor.

Dette flertallet viser til tidligere merknader om at vi står i en krevende tid med krig i Ukraina, økte strømpriser, prisvekst, renteøkninger med mer. Dette flertallet mener det er avgjørende for kommunene med trygg økonomisk styring av landet. Øker renten og prisene, øker kommunenes kostnader med milliarder. Dette flertallet viser til at hvis renta øker med ett prosentpoeng, øker kommunens årlige kostnader på sikt med 2,7 mrd. kroner per år. Derfor er et stramt, men rettferdig statsbudsjett viktig for neste års kommunebudsjetter.

Dette flertallet viser til at kommunenes inntekter for 2023 øker mer enn varslet i kommuneproposisjonen for 2023. Økningen i inntekter sørger for at økte kostnader som følge av befolkningsendringer dekkes, for eksempel betydelig flere flyktninger.

Dette flertallet viser til at i et normalår ville en vekst i frie inntekter på 2,6 mrd. kroner, slik regjeringen foreslår, vært nok til å gi kommunene økt økonomisk handlingsrom. Dette flertallet anerkjenner at dette allikevel er et stramt budsjett hvor renta og prisene fortsatt vil kunne øke, og at kostnadene har økt betydelig mer enn forutsatt i 2022.

Dette flertallet vil videre understreke viktigheten av at regjeringspartiene og budsjettpartner Sosialistisk Venstreparti har prioritert velferd i budsjettet med flere styrkinger som gir bedre velferd i Kommune-Norge, som billigere barnehage, gratis SFO, en tannhelsereform der flere får billigere tannhelsehjelp, økt bostøtte og sosialhjelp. Dette flertallet mener det er viktig at dette budsjettet ivaretar de svakeste og mest sårbare i samfunnet. Der har kommunene en sentral rolle.

5.2.3 GENERELLE MERKNADER FRA HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker viktigheten av et levende lokaldemokrati og mener at kommunene er grunnmuren i det norske demokratiet og de fremste leverandører av velferdstjenester i folks hverdag. En god og forutsigbar kommuneøkonomi er således et viktig fundament for det norske velferdssamfunnet og noe av det viktigste Stortinget kan bidra med i hverdagslivet til enkeltpersoner og familier. Disse medlemmer vil peke på at kommunesektoren gjennomgående har hatt en god realvekst i de årene regjeringen Solberg har styrt, og at det er denne satsingen man nå ser resultatene av. Disse medlemmer

viser videre til at antallet kommuner på ROBEK fortsatt er meget lavt.

Det har bidratt til at kommunene har bygget opp betydelige disposisjonsfond. Disse medlemmer viser til at kommunesektoren derfor er godt stilt til å håndtere økte utgifter, selv om det er stor variasjon mellom kommunene. Disse medlemmer understreker at kommunesektoren har et godt økonomisk fundament for å møte fremtidens utfordringer.

Disse medlemmer vil peke på tydelige demografiske utviklingstrekk som betyr at kommunene også i årene fremover må være forberedt på store omstillinger. Kommunereformen har bidratt til å styrke en god del kommuner, men fortsatt vil vi ha mange små kommuner som vil være sårbare i møte med de krav og forventninger dagens samfunn stiller. Fra 2020 ble antallet kommuner redusert med 17 pst. fra 428 til 356 kommuner. Dette har gitt større fagmiljøer og mer hensiktsmessige løsninger rundt organisering av kommunens tjenester. Disse medlemmer mener det er viktig at kommunereformen fortsetter, gjennom positive insentiver og verktøy for gode lokale prosesser.

Disse medlemmer viser til at det fra 1. januar 2020 er 11 fylker i Norge, og at ingen fylkeskommune har under 240 000 innbyggere. Disse medlemmer mener at vedtaket om å dele opp tre av fylkeskommunene til syv nye er svært uheldig, og spesielt viser utredningene for disse oppdelingene at det vil påvirke tjenesteproduksjonen og tilbudet til innbyggerne negativt. Disse medlemmer mener på et prinsipielt grunnlag at fylkeskommunen må legges ned, og at det holder med to forvaltningsnivåer i Norge: stat og kommune. En viktig faktor for å kunne fordele oppgavene mellom stat og kommune, og dermed legge ned fylkeskommunene, er å fortsette arbeidet for større og mer robuste kommuner med tilgang på god fagkompetanse.

Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, som er omtalt i Innst. 2 S (2022–2023), og Høyres merknader der.

5.2.4 GENERELLE MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at kommunene er grunnmuren i det norske demokratiet og de fremste leverandører av velferdstjenester i folks hverdag. Fremskrittspartiet ønsker sterke kommuner som kan være en positiv bidragsyter for folk sitt liv, enten ved å sørge for gode tjenester eller legge til rette for aktivitet.

Fortsatt styrking av kommuneøkonomien

Disse medlemmer viser til viktigheten av at kommunene er i stand til å levere gode tjenester. Fremskrittspartiet ønsker at mer av kommunen sine inntekt-

er skal komme fra næringsliv og folk lokalt og mindre som overføringer fra staten. På den måten sikres det at det er kopling mellom lokal verdiskaping og lokale inntekter. Men også at det er fokus på å tiltrekke seg næringsliv og folk fremfor fokus på å øke overføringene. Landet viser tydelige demografiske utviklingstrekk som betyr at kommunene også i årene fremover må være forberedt på store omstillinger. Staten må lage gode digitale virkemidler, slik at effektivisering av offentlig sektor blir mulig. Det er et stort utnyttet effektiviseringspotensial. Kommunereformen har bidratt til å styrke en god del kommuner, men fortsatt vil landet ha mange små kommuner som vil være sårbare i møte med de krav og forventninger dagens samfunn stiller. Disse medlemmer vil peke på at kommunesektoren gjennomgående har hatt en god realvekst i de siste årene, og at man nå har et lavt antall kommuner på den såkalte ROBEK-listen. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å fortsette arbeidet med å stimulere til god skattevekst i kommunene ved å legge til rette for verdiskapning, særlig i distriktene. Disse medlemmer viser til at svært mange kommuner opplever at 2023-budsjettet lokalt er krevende og vanskeligere å lage enn på mange år.

Familien trenger det private barnehagetilbudet

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag om å kutte i pensjonstilskuddet til de private barnehagene er en målrettet giftpil inn i de private barnehagene. Dette forslaget vil sette en rekke private barnehager i fare for konkurs. Private barnehager er et viktig supplement til de kommunale barnehagene, og foreldre med barn i de private barnehagene er mer fornøyd enn foreldre med barn i de kommunale barnehagene. Disse medlemmer ønsker en fullstendig gjennomgang av finansieringen av de private barnehagene. Derfor vil det være helt feil å trekke ut ett av elementene i denne finansieringen og gjøre endringer i den, før man ser hele systemet i sammenheng. Disse medlemmer kan ikke akseptere dette kuttet, og prioriterer derfor å reversere regjeringens kuttforslag. Videre er regjeringens ambisjon om å tvangskommunalisere effektive og godt fungerende private tjenester å gå i helt feil retning. Dette vil ødelegge mangfoldet i ulike tjenester, og det vil koste skattebetalerne dyrt om kommunene skal kjøpe opp det som i dag, med fordel, drives privat.

Kutt i unødvendige skatter og avgifter

Disse medlemmer vil vise til at mange husstander sliter økonomisk, og at eiendomsskatten er en belastning. Dette er en god grunn for kommunene til å fjerne eiendomsskatten. Som et minimum forventer disse medlemmer at husstander og næringsliv bør få en reduksjon i eiendomsskatten som Stortinget har vedtatt, gjennom at den maksimale satsen for bolig- og

fritidseiendom reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021. For å sikre at kommunene ikke øker eiendomsskatten, vil disse medlemmer legge opp til at det blir satt et tak på hvor mye en kommune og nå staten, med innføring av formueskatt på boligens verdifastsettelse, kan kreve inn per husstand eller hytte. Disse medlemmer mener taket skal settes til en årlig sum på 3 000 kroner per enhet fram til skatten blir fjernet i sin helhet.

Sikre gode og rimelige kollektivtilbud i distriktene

Disse medlemmer vil legge til rette for fergeavløsning ved å legge til rette for mer bygging av bruer der det er mulighet for det. Disse medlemmer viser til at det finnes og har vært målrettede ordninger for fylkeskommunene for å vedlikeholde og investere i fylkesveinettet. Disse medlemmer vil styrke disse ordningene, slik at fylkeskommunene kan gjøre flere investeringer og vedlikeholde veinettet i større grad enn i dag.

Norske verdier skapes i distriktene

Disse medlemmer vil styrke det lokale handlingsrommet ved å la kommunene forvalte større deler av skatteinntektene og skatteinnkreving. Distriktene vil ha en større egeninteresse av vekst dersom de får beholde mer av egne midler. Distrikts-Norge er rikt på areal med kystlinje, fjell og skog. Dette er arealer som kommuner, næring og privatpersoner må få forvalte uten overstyring fra staten og statsforvalteren. Distriktene trenger ikke bistand fra byene om de får råde over egne inntekter og arealer. Bygging i strandsonen og særlig lokale kutt i formuesskatten er avgjørende tiltak for å tiltrekke næringslivet til å etablere seg i usentrale strøk. Disse medlemmer mener formuesskatten skal fjernes i sin helhet, men at kommunene i større grad må få styre over nødvendige skattecutt uten at det påvirker skatteutjevningen. Disse medlemmer vil fjerne statsforvalterens innsigelsesmulighet i areal-, plan- og bygningslovgivningen. Disse medlemmer vil styrke eiendomsretten ved å fjerne boplikten og fjerne Statens vegvesens innsigelsesrett i arealsaker. Disse medlemmer vil endre skatteutjevningssystemet, slik at kommunene selv kan velge å kutte i formuesskatten uten at det påvirker resten av landets kommuner. Det er viktig å la kommunene sitte igjen med mer av verdiene de selv skaper. Disse medlemmer ser at det er nødvendig med en kritisk gjennomgang av vernebestemmelser for å forenkle lovverket og legge til rette for vekst uten for mange hindringer. Å sette et tak på byggesaksgebyrer ut ifra de mest effektive kommunene er en nødvendighet for å stimulere til vekst og utvikling.

Fylkeskommunen

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets partiprogram om å avvikle fylkeskommunen. Disse medlemmer mener at Norge i dag vil klare seg fint med to forvaltningsnivåer. Fylkeskommunen opptrer i

dag som en overkommune som gjør det vanskelig for kommunene å få utvikling. Disse medlemmer mener at flere av oppgavene fylkeskommunen har, kan overføres til kommune og stat.

5.2.5 GENERELLE MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Velferd starter i kommunene

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener sterke fellesskap gir mennesker frihet og muligheter uavhengig av bakgrunn. Kommunene er grunnmuren i slike fellesskap og må styrkes for å sikre gode liv for de mange, og ikke kun mer frihet og mindre forpliktelser til å bidra for de få og privilegerte.

Alle bor og lever livet sitt i en kommune. Her skal barna vokse opp, innbyggerne bli gamle og arbeidsplassen og hverdagslivet fungere. Dette medlem mener god offentlig velferd og service er en bærebjelke for et godt og livskraftig samfunn og helt nødvendig infrastruktur for næringslivet. Da må kommuneøkonomien gi rom for dette. Sterk kommuneøkonomi bidrar til å stabilisere økonomien, redusere arbeidsløshet og gjøre kommunesektoren til en bedre samarbeidspartner for næringslivet.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås å styrke kommunene og fylkeskommunene med drøyt 5,5 mrd. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås gratis SFO til alle førsteklassinger, flere lærere i barnehagene, mer kultur i skolen, flere ansatte i omsorg og pleie, opptrapping av lavterskel psykisk helsetilbud og tilbud på rusfeltet og bedre barnevern og skolehelsetjeneste. I tillegg må kommuner og fylker kunne redusere sine farlige klimagassutslipp og kunne gjøre nødvendige tilpasninger til klimaendringene. Da trenger de penger til bedre kollektivtrafikk, flere gang- og sykkelveier og flom- og skredforebygging. Gjør Norge disse oppgavene godt, vil det gi arbeid til mange og et tryggere og bedre liv for store og små.

Dette medlem viser til FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne og at den enda ikke er implementert i norsk lov om menneskerettigheter på linje med andre grupper og minoriteters rettigheter. Av konvensjonens artikkel fire, som fastsetter statenes generelle forpliktelser, følger det at staten også i utviklingsfasen av saker plikter aktivt å trekke inn, og rådføre seg inngående med, mennesker med nedsatt funksjonsevne og de organisasjoner som representerer dem. Dette medlem påpeker at regjeringen ikke har gjennomført slike drøftelser når svært sentrale områder nettopp for mennesker som er omfattet av konvensjonen, endres.

Dette medlem viser også til at flere saker har for lang behandlingstid i barnevernet, og mange eldre må vente lenge på eller får for lite nødvendig hjelp. Dette medlem understreker at dette er mennesker som i liten grad selv kan fremme sine krav, og at nettopp de får sine rettigheter og behov dekket, er svært viktig. Dette er selvsagt også avhengig av kommunale prioriteringer, men dette lar seg ikke løse uten at kommunene får økonomi til å oppfylle lovkravene og innbyggernes behov.

Dette medlem er imot å legge til rette for at omsorg eller annen velferd skal bli satt ut på anbud. Dette medlem er sterkt uenig i utviklingen mot at skole og omsorg ses på som resultatenheter for produksjon. Velferdsoppgaver som opplæring og omsorg er vesensforskjellige fra forretningsvirksomhet og har sin begrunnelse i verdigrunnlaget solidaritet, fellesskap og rettferdighet. Jakten på forretningsmessige resultater skal ikke være et mål i velferdstjenestene. Ved å sette omsorg, velferd og offentlige oppgaver ut på anbud vil det være svært vanskelig å sikre at pengene går til formålet i stedet for til profit i selskapene.

Dette medlem mener det er behov for sterkere inntektsutjamning mellom kommunene enn i dagens system. Det bør legges inn levekårskriterier, og skatteandelen av inntektene bør vurderes økt for å jamne ut inntektsforskjellene mer enn i dag.

En sterk distriktspolitikk

Dette medlem vil bidra til å bygge sterke lokalsamfunn både i bygd og i by. For å få til dette må folk ha mulighet til å bo, arbeide og drive næringsvirksomhet i hele landet. Dette medlem viser til at for Sosialistisk Venstreparti handler distriktspolitikk om moderne lokalsamfunn der det skapes trygge og gode arbeidsplasser, og der folk har nærhet til skole, offentlige servicetilbud, jobber og aktiviteter. En sterk kommuneøkonomi er bærebjelken i distriktspolitikken. I årene som kommer, skal det kuttes utslipp og skapes arbeidsplasser vi kan leve av. Dette medlem mener fylkeskommunene skal ha en viktig rolle i et rettferdig grønt skifte.

Dette medlem mener det må være høy kvalitet på fellesskapets tjenester, som barnehager, skoler, helsetilbud og kulturtilbud i hele landet, og det må være mulig å starte bedrifter og videreutdanne seg uten å måtte flytte. Dette er viktig for både folk og bedrifter i distriktene.

Sosialt

Dette medlem viser til at mange nordmenn opplever en mer utrygg tilværelse i år enn i fjor. Det blir dyrere å leve. Mange har mistet sin økonomiske trygghet og har ikke lenger råd til de viktigste tingene. Energi- og matvareprisene øker, og renten er på vei opp. Når alle får det verre, er det de med minst fra før som rammes

hardest. Derfor er dette medlem opptatt av å gi nordmenn flest mer å leve for i dyrtiden.

Dette medlem viser til at økonomisk sosialhjelp er en midlertidig støtte folk kan få dersom de ikke kan forsørge seg selv. Med flere rentehevinger og økte priser på mat, strøm og drivstoff sliter flere med å få endene til å møtes, matkøene vokser, og for noen står valget mellom mat og å betale strømregninga. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å øke sosialhjelpssatsene med 10 prosent fra 2022-nivå. Dette medlem mener at satsene bør ligge på et nivå det er mulig å leve av, da dårlig råd gir dårligere helse og øker avstanden til arbeidslivet. Dette medlem understreker at kommunene har en svært viktig rolle i å forebygge fattigdom og utstøting og i å bistå vanskeligstilte slik at de kan komme ut av en vanskelig livssituasjon. Dette medlem viser til at fattigdommen blant barnefamilier har økt under regjeringen Solberg, og at totalt 115 000 barn vokser opp i fattigdom. Derfor trenger kommunene rammer til å drive godt forebyggende arbeid for alle aldersgrupper. Dette medlem viser til budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti, hvor det ble enighet om å endre sosialtjenesteloven slik at barnetrygden blir holdt utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp. Praksisen om å ta barnetrygden fra de fattigste familiene var urettferdig, usosialt og diskriminerende, og var derfor et veldig viktig gjennomslag for de som har minst. Dette medlem viser videre til at Sosialistisk Venstreparti fikk gjennomslag for at de veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp ble prisjustert fra 1. juli 2022. Dette medlem mener det er viktig å kompensere kommunene for merutgiftene av å øke sosialhjelpssatsene, og setter derfor av midler til kommunene for å kunne øke hjelpen til sårbare familier med 487 mill. kroner ut over regjeringens forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023.

Dette medlem viser til at de siste årene har vært en økning i barnetrygden for barn mellom 0 og 6 år. For å sikre at alle barn får nytte godt av økt barnetrygd, viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å øke barnetrygden for dem mellom 6 og 18 år.

Trygge og gode barnehager

Dette medlem peker på at Sosialistisk Venstreparti vil ha en barnehage som gir alle barn like muligheter, som bidrar til å utjevne sosial ulikhet, og som veileder barna i lek og læring for å utvikle seg i et fellesskap. Dette medlem understreker at barn i barnehage trenger nok barnehagelærere og andre ansatte med kompetanse og forståelse for barns behov. Samtidig er det viktig at alle barn får mulighet til å gå i barnehagen, da trengs det flere barnehageplasser. Derfor viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis alternative stats-

budsjett for 2023, hvor det foreslås å opprette 3 200 nye barnehageplasser. Dette medlem viser også til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett for 2023 vil stoppe velferdsprofitten. Dette medlem mener at tiden er overmoden for å sørge for at hver krone som fellesskapet gir til barnehage, faktisk går til barnas tilbud.

Nok kvalifiserte lærere

Dette medlem understreker at det viktigste for å lykkes med skolen er nok kvalifiserte lærere med tid og tillit til å gjøre jobben sin. Derfor prioriterer Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2023 en rekrutteringspakke for flere lærere i grunnskolen, økt lærertetthet i yrkesfaglig opplæring og ikke minst økte ressurser til laget rundt eleven. Dette medlem viser også til at Sosialistisk Venstreparti ønsker å ytterligere styrke laget rundt eleven ved å øke bemanningen på skoler i levekårsutasette områder samt øke antall helse- sykepleiere i videregående skoler.

SFO for alle, uten klasseskiller

Dette medlem viser til at mange familier ikke har råd til å benytte seg av SFO. Mens de fleste ungene kan fortsette leken og læringen, så må noen barn gå alene hjem. Dette medlem mener at dette klasseskillet må fjernes. Derfor er gratis SFO for alle barn på 1. til 4. trinn en av Sosialistisk Venstrepartis store, prioriterte velferdsreformer. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å fortsette opptrappingen ved å gjøre SFO gratis for alle barn på andre trinn i 2023. Dette medlem understreker også at når alle barna kan delta i SFO, vil arbeidet med økt kvalitet i tilbudet settes inn i et helt nytt spor, med økt kompetanse, bedre bemanning og et variert innhold i samarbeid med kulturskole og andre lokale fritids- og kulturaktiviteter.

Krafttak for yrkesfag

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti har foreslått et krafttak for yrkesfagene med flere lærere og flere lærlingplasser. Norge trenger hundre tusen nye fagarbeidere i 2030. Derfor må rekrutteringen til yrkesfag og fullføringen opp. Skal landet lykkes med det, mener dette medlem at utstyrstipendene må dekke de faktiske kostnadene for kjøp av utstyr, særlig på yrkesfagene, hvor elever i dag må legge ut mange tusen kroner av egen lomme. Videre må alle elever i videregående opplæring sikres en reell rett til å fullføre utdanningen sin, også den delen av opplæringen som foregår i lære. Derfor vil dette medlem at lærlingplass skal lovfestes som en rettighet for elevene, med en tilsvarende plikt for fylkene til å sørge for at alle elever får lærlingplass og kvalifiseres til å gå ut i lære. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å starte en opptrapping for å sette fylkeskommunene i stand til å følge opp dette,

samt å i tillegg prisjustere lærlingtilskuddet. Videre vil dette medlem fremheve at Sosialistisk Venstreparti i alternativt statsbudsjett for 2023 foreslår å starte arbeidet med økt lærertetthet i videregående skole, og at yrkesfagene prioriteres i denne satsingen. Nok kvalifiserte lærere er avgjørende for å lykkes med opplæringen, og særlig i yrkesfagene er det behov for tett undervisning i mindre grupper.

Kultur

Dette medlem viser til at da Enger-utvalget evaluerte kulturløftet til den rød-grønne regjeringen, konkluderte utvalget med at det fortsatt gjensto et løft for den kulturelle grunnmuren, som består av bibliotekene, fritidsklubbene og kulturskolene. Derfor prioriterer Sosialistisk Venstreparti dette i sitt alternative statsbudsjett for 2023. Det er også på høy tid å styrke kulturloven med mål om å sikre bedre tilgang på kultur i hele landet.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti over ramme 2 prioriterer støtte til fritidsklubbene, over ramme 3 har et løft for regionale kulturfond og over ramme 18 setter av 150 mill. kroner til å styrke bibliotekene. Over kulturbudsjettet (ramme 3) foreslår og Sosialistisk Venstreparti å styrke tilskuddsordninger til idrettslag som legger til rette for deltagelse uavhengig av lommebok, og til ordningen som støtter utvikling av lokale kulturrom, som øvingslokaler, i hele landet.

Storby- og vekstkommuner

Dette medlem viser til egne forslag i Innst. 393 S (2017–2018) om å finansiere vekst- og storbytilskuddene som et rent påslag til disse kommunene og ikke som et fratrukk for alle kommunene.

Dette medlem viser til behovet for innsats i områder med særlige levekårsutfordringer i de store byene. Områdesatsingene skal bidra til forbedring av tjenester, og bo- og nærmiljø som er bedre tilpasset behovene i levekårsutsatte områder, og sikre gode lokalsamfunn for alle. Dette medlem understreker at det er viktig å følge opp flere av anbefalingene i NOU 2020:16 om levekår i byer, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2023, hvor det er satt av midler til å styrke områdesatsingene.

Lokale helsetjenester

Dette medlem viser til et stort behov for å styrke helsetjenesten lokalt. Etter pandemiutbruddet er dette behovet blitt større fordi mange har fått redusert sitt tilbud pga. omdisponering av helsepersonell, og sårbare ensomme mennesker er blitt enda mer isolerte. Ansatte i hjemmetjenestene rapporterer om svært tøffe forhold, og det er store utfordringer med tilgang på helsepersonell i hele primærhelsetjenesten. Det er avgjørende å sikre faste og hele stillinger, slik at det blir attraktivt å jobbe i helsetjenesten, og generelt er det behov for å bemanne opp helsetjenestene. Helse- og omsorgstjeneste-

ne er en av de største utgiftene i kommunenes budsjett, og en økning i kommuneramma har stor betydning for denne sektoren.

Det er på høy tid med en tannhelsereform, og Sosialistisk Venstreparti har derfor satt av 1 mrd. kroner til dette i sitt alternative statsbudsjett for 2023. Samtlige av disse er satt av til å gå over fylkesramma for å styrke den offentlige tannhelsetjenesten og gi eldre over 75 år og unge voksne opp til 30 år billigere tannhelsetjenester i offentlig regi. Dette medlem viser til helse- og omsorgskomiteens budsjettinnstilling for full gjennomgang av Sosialistisk Venstrepartis prioriteringer.

Særlig ressurskrevende tjenester

Dette medlem viser til at tilskuddet til særlig ressurskrevende tjenester ikke er tilstrekkelig for å dekke kommunenes behov. Samhandlingsreformen og medisinsk og demografisk utvikling medfører stadig økende oppgaver for kommunene. Mange kommuner melder om vansker med å prioritere tilstrekkelige ressurser til de tjenestene innbyggerne har behov for. Den enkeltes rett til et selvstendig liv med samfunnsdeltakelse og medvirkning krever ressurser. Det er derfor helt avgjørende at man har en ordening og prioritering som tar høyde for det. Dette er kanskje den aller viktigste ordningen for utjamning av uforutsette og uunngåelige utgifter for kommunene, fordi dette tilskuddet fanger opp ulikhetene i utgifter veldig godt, men da må alle utgifter som er nødvendige, regnes med. Dette medlem mener ordningen må styrkes kraftig.

Klima

Dette medlem viser til at kommunene og fylkeskommunene må spille en viktig rolle for å kutte klimagassutslippene og redusere skader fra farlige klimændringer, som skader på veier, hus og vannforsyningen. Ekstremvær gjør det nødvendig å styrke kommunenes og fylkenes mulighet til å foreta klimatilpasninger av viktig infrastruktur. De trenger mer penger til bedre kollektivtrafikk, flere gang- og sykkelveier og flom- og skredforebygging. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2023 setter av mer penger til Klimasats – en tilskuddspott der kommunene kan søke om penger til klimatiltak. Dette medlem mener det er nødvendig å øke totalrammene for kommuner og fylkeskommuner til dette formålet, og foreslår derfor i alternativt statsbudsjett for 2023 å styrke ordningen. Dette medlem mener det bør opprettes en permanent finansieringsordning for lokale klimatiltak som skal støtte kommuner og fylkeskommuner i å gjennomføre prosesser for klimavennlig omstilling.

Dette medlem viser til klimabudsjettet i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023. For å klare å kutte utslippene med 70 pst. innen 2030, relativt til 1990, må det stilles strenge krav for å få ned ut-

slippene og utvikle ny teknologi, og mye av denne jobben skjer i kommunene.

Dette medlem viser til at klima, naturvern og miljø ofte taper i planprosesser lokalt. Det er uholdbart og må endres. Det er behov for å stille klare krav om kompetanse i kommunesektoren. Dette kan ivaretas også gjennom interkommunalt samarbeid. Det er nødvendig å styrke plan- og miljøkompetansen i kommunene og utrede hvordan det rettslige grunnlaget for biologisk mangfold, natur og friluftsliv og allemannsretten kan styrkes.

Dette medlem viser til at det er helt nødvendig med et grønt skifte i hele landet. Utslippsfri kollektivtrafikk kutter store utslipp og bidrar til viktig næringsutvikling i industrien. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås en omstillingspakke for kollektivtrafikken på 500 mill. kroner. Skal Norge få til en omstilling, må alle nye tilbud på kollektivtrafikk baseres på nullutslipp, og Sosialistisk Venstreparti foreslår i sitt alternative statsbudsjett for 2023 at staten må kompensere mer for fylkenes økte utgifter til elferger, elhurtigbåter og utslippsfrie busser.

Selv om utfordringen er stor, har Norge gode forutsetninger: Norge har store naturressurser, et rikt hav, store skoger, god tilgang på energi og teknologi og høykompetente arbeidere. For at landet skal lykkes med omstillingen, må hele Norges økonomi og næringsliv innrettes mot å løse oppgaven. Det krever økte satsinger i budsjettet og at virkemidlene vris fra forurensende til fornybare satsinger.

Dette medlem understreker at Norge må kutte så mye klimagassutslipp som mulig, så fort som mulig. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i alternativt statsbudsjett for 2023 å opprette en grønn investeringsbank som skal få i oppgave å utvikle et marked for grønne obligasjoner i Norge, slik at landet får vridd kapital fra eiendom og over i grønne investeringer. I tillegg foreslår Sosialistisk Venstreparti å styrke Bionova – et klimafond for bioøkonomi med satsing på landbruk, havbruk og skogbruk, og partiet vil ha et omstillingsfond for norsk sokkel hvor selskapene betaler per produsert enhet olje eller gass. Det gir penger til å få ned utslippene, utvikle ny teknologi og fjerne den minst lønnsomme oljen og gassen først.

Redningspakke for naturen

Dette medlem viser til at naturen er grunnleggende for vår eksistens. Den gir oss klær, medisiner og materialer. Naturvernpanelets rapport fra 2019 slår fast at tapet av naturmangfold går historisk raskt og vil true hele menneskeheten. Dette medlem viser til at det er en økt bevissthet rundt behovene for vern og restaurering av urørt natur, og at dette må følges opp politisk.

Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, hvor det er satt av betydelige midler ut over regjeringens forslag for å ta vare på naturen i Norge. Dette omfatter nesten 503 mill. kroner i økt støtte til å ta vare på truet natur, herunder 225 mill. kroner til skogvern og 50 mill. kroner til natursats i kommunene. Pakken inneholder også tiltak for å ta vare på de truede artene og naturtypene våre. Dette medlem viser til at pakken skal sørge for økt kapasitet til de som jobber for å ta vare på naturen, og til å overvåke og kartlegge naturen vår, mer vern og restaurering av natur. I tillegg viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der det settes av 40 mill. kroner til et restaureringsfond for miljø.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti vil ha et rettferdig grønt skifte som forener klima- og næringspolitikken for fremtidsrettet verdiskaping i Norge. Landet må bygge nye næringer som ikke forurenser, samtidig som vi reduserer våre klimagassutslipp dramatisk. Vår velferd, velstand og våre arbeidsplasser er avhengig av at vi klarer dette skiftet. Dette medlem mener fylkeskommunene må spille en viktig rolle i dette arbeidet.

Dette medlem viser til at det samlet på ramme 18 i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023 foreslås en økt bevilgning på 5,62 mrd. kroner ut over regjeringens forslag til kommuner og fylker. Dette er en reell styrking av kommunal sektor som gir et faktisk handlingsrom i frie midler, men også i styrking av tilskudd som frigjør midler indirekte.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2023, der følgende økning foreslås i kommuneøkonomien i forhold til regjeringens budsjettforslag:

SVs viktigste satsinger kommuneøkonomi	Mill. kroner
Økt overføring til kommuneramma	2 935
Økt overføring til fylkesramma	2 279
Særlig ressurskrevende tjenester	400

5.2.6 GENERELLE MERKNADER FRA RØDT

Komiteens medlem fra Rødt mener at kommunene er hjertet i vår felles velferd og et av våre viktigste verktøy i kampen mot Forskjells-Norge. Dette medlem mener alle skal kunne leve gode liv uavhengig av hva de har på konto eller hvor de bor. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor kommuneøkonomien er en av de tyngste satsningene

Pandemien har hatt store konsekvenser for kommunenes økonomi, og håndteringen av priskrisa treffer de kommunale tjenestene hardt. Dette medlem vil likevel peke på at kommunesektoren allerede var un-

derfinansiert før pandemien traff, og mener at nye oppgaver fra staten må fullfinansieres for å sikre likeverdige tjenester på den ene siden, og faktisk lokalt selvstyre på den andre. Dette medlem viser til at Rødt øker inntektene til kommunesektoren med 10 mrd. kroner i sitt alternative budsjett, hvorav 5,1 mrd. kroner er frie inntekter fordi man har tillit til at kommunene og fylkene selv vet hva innbyggerne deres trenger mest, om det så er flere hjemmesykepleiere, lærere, mer sosial boligpolitikk eller å bygge en ny barnehage.

I tillegg til de frie midlene styrker Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2023 blant annet skolehelsetjenesten, setter av penger til flere miljøarbeidere i skolen og styrker barnevernet gjennom øremerkede midler. Det avsettes midler til gratis barnehage for 5-åringer, 2 500 flere barnehageplasser og flere fagarbeidere og barnehagelærere. I skolen settes det av midler til mer undervisningstid, flere miljøarbeidere og spesialpedagoger. Dette medlem vil videre peke på at man senker innslagspunktet for ressurskrevende tjenester og setter av penger til flere barnehagelærere. Dette medlem mener at ved å sette av midler til et fond for oppkjøp av strandsonereale og midler til ulovlighetsoppfølging i strandsona, styrker man allemannsretten og verner mer natur til det beste for folk.

Dette medlem mener det er fellesskapets ansvar å beskytte utsatte barn og sørge for at alle barn får vokse opp i trygge omgivelser og får hjelp i tråd med sine behov. Dette medlem mener vi ikke kan overlate omsorgen for de mest sårbare barna og ungdommene til kommersielle, profittmotiverte aktører. Alle penger bevilget til barnevern må gå uavkortet til barnas beste og ikke til privat profitt. Rødt mener at barnevernsdrift skal være forbeholdt offentlige og ideelle aktører.

For å komme de kommersielle til livs kutter Rødt først der de kommersielle tjener mest penger, nemlig i de akutte plasseringene av barn i krise. 750 mill. kroner skal heller brukes til å bygge opp kapasiteten til å håndtere akutte og komplekse saker i statlig og ideelt barnevern.

Dette medlem viser til at landets kulturskoler er utilgjengelige for mange barn i familier med dårlig råd, og årsprisen varierer stort mellom kommunene. Rødt innfører i sitt alternative statsbudsjett makspris på kulturskolen, slik at flere barn kan nyte godt av kulturundervisningen landet over. Dette medlem viser til at Rødt i alternativt statsbudsjett også styrker prosjekter for mangfold og inkludering i idretten og øremerker ekstra midler til inkluderingstiltak for ungdom i særlig sårbare byområder.

Dette medlem mener fylkeskommunene spiller en stor rolle i å skape gode lokalsamfunn landet rundt. Når nye fylkeskommuner igjen skal skapes, forutsetter dette medlem at regjeringa holder sine løfter og full-

finansierer delingskostnadene som påløper fra 2024, i tillegg til det som er avsatt for 2023.

Dette medlem viser til at Rødt styrker fylkeskommunene med 2,8 mrd. kroner i sitt alternative budsjett, hvorav 900 mill. kroner er frie inntekter. Vedlikeholdsetterslepet på fylkesveier, tannhelsetjenesten og videregående opplæring krever betydelig økonomisk innsats i årene som kommer. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative budsjett kompenserer fylkeskommunene for å senke billettprisen på kollektivtransport i sitt alternative budsjett og også satser på rassikring, som er helt essensielt for at folk skal kunne ferdes trygt. Videre vil dette medlem peke på at det settes av midler til opprustning av verksted på yrkesfag og økt lærlingtilskudd.

Dette medlem viser til regjeringens avvikling av tilskuddet i tilreis og tilstandsvurdering, samt tilskuddet til kommunale utleieboliger, og vil understreke at disse grepene legger store hindre i veien for kommunenes arbeid på det boligsosiale feltet i en tid hvor mange sliter med å skaffe seg et trygt sted å bo. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man reverserer disse kuttene.

Dette medlem viser til at det norske samfunnet står midt i en forskjellskrise. I en situasjon med voksende matkøer flere steder i landet og stadig flere mennesker som sliter med å få endene til å møtes, er det viktig at velferdsstaten er der for dem som trenger hjelp. Dette medlem viser til at under koronapandemien utarbeidet Arbeids- og velferdsdirektoratet en veileder for forenklet behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp. Den ga veiledning om hvordan Nav-kontoret kan sikre forsvarlig saksbehandling i en situasjon med større press på de sosiale tjenestene. I veilederen ble Nav-kontorene oppfordret blant annet til å være mer tilbakeholdne med å stille vilkår om salg av bolig, bil eller andre verdigjenstander. Som følge av ekstreme mat- og strømpriser og økende rente er det stadig flere som opplever en økonomisk krise, og derfor er det etter dette medlem s syn nødvendig å gjeninnføre veilederen for behandling av saker om økonomisk stønad, som gjaldt fram til 30. juni 2022. Dette medlem viser derfor til Dokument 8:43 S (2022–2023), der Rødt foreslår at regjeringen sørger for at Nav gjeninnfører en forenklet veileder for behandling av saker om økonomisk stønad, tilsvarende den som gjaldt fram til 30. juni 2022.

5.3 Merknader fra komiteen til de enkelte kapitlene under rammeområde 18

Kapitler under Kommunal- og distriktsdepartementet

5.3.1 KAP. 571 RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at kommunale tjenester som eldreomsorg, skole, barnehage og helsetjenester er tjenester alle innbyggere er avhengig av i løpet av livet. De siste årene har det vært gjennomført en rekke endringer i inntektssystemet som har gitt ulike utslag i kommunene. Flertallet viser til at det er nødvendig med en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene. Det regjeringsoppnevnte inntektssystemutvalget avga sin innstilling sommeren 2022. Det er et mål at alle innbyggere skal ha et likeverdig tjenestetilbud uavhengig av bakgrunn, egen lommebok og hvor de bor.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener at en god og forutsigbar kommuneøkonomi er avgjørende for at kommunene skal kunne levere de tjenestene som innbyggerne forventer og har krav på i hverdagen. Disse medlemmer viser til at kommunesektoren gjennomgående har hatt en god realvekst i de årene Solberg-regjeringen har styrt, og at det er denne satsingen man nå ser resultatene av. Disse medlemmer viser videre til at disposisjonsfondene har vokst fra om lag 30 mrd. kroner ved utgangen av 2013, til om lag 71 mrd. kroner i 2021. Disse medlemmer viser til at som følge av gode driftsresultater de senere årene, har antall kommuner i ROBEK gått kraftig ned. I november 2022 var kun 14 kommuner registrert i ROBEK. Til sammenligning var tallet 46 i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, hvor kommunesektoren tilføres mer midler. Disse medlemmer viser til at disse midlene går til at kommunene kan løse flere av statsforvalterens oppgaver. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre de private barnehagene, både små og store, kommersielle og ideelle. Private barnehager sparer skattebetalingene for flere milliarder kroner og gir økt kvalitet og valgfrihet. Det er et godt samspill mellom private aktører og det offentlige, der private står for omtrent halvparten av tilbudet nasjonalt.

Disse medlemmer viser til at private barnehager ikke får dekket pensjonskostnadene sine. Derfor reverserer Fremskrittspartiet kuttet til regjeringen og tar

med effekten for 2023 slik at de private får dekket pensjonskostnadene. Miksen mellom kommunale, ideelle og private barnehager har vært suksessen til nær sagt full barnehagedekning. Disse medlemmer er opp-tatt av kvaliteten som gis, ikke hvem som driver barnehagen. Disse medlemmer mener reell likebehandling av de private barnehagene er en forutsetning for et godt og rettferdig barnehagetilbud.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der det foreslås en økning på 685 mill. kroner for å dekke pensjonsutgiftene til private barnehager.

Komiteens medlem fra Rødt viser til beskrivelsen i partiets generelle merknader til dette kapitlet om økning i de frie midlene, samt øremerkede midler til barnehage, skole, kommunale tjenester og kompensasjon for kutt og underfinansiering av kommunesektoren i Rødts alternative statsbudsjett.

Dette medlem viser til at mange kommuner signaliserer at de sliter med de økonomiske konsekvensene som følge av implementeringen av barnevernsreformen. Dette medlem deler bekymringene for de økonomiske utfordringene dette gir særlig for de mindre folkerike kommunene.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag;

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en beregning av hva det vil koste å fullfinansiere barnevernsreformen, både i form av tiltak i barnevernet og tiltak til forebygging.»

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor man avsetter midler til kommunenes ulovlighetsoppfølging i strandsona i henhold til plan- og bygningsloven. Dette medlem mener det er avgjørende å etablere en ordning slik at kommunene sikres tilstrekkelig plan- og miljøfaglig kompetanse og kapasitet også i stort og som står i forhold til de utfordringene klima- og naturkrisen faktisk er, og de stadig flere oppgavene kommunene får ansvar for.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge kommunenes behov for plan- og miljøfaglig kompetanse med sikte på å etablere en ordning for å løfte denne kompetansen i kommunene, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

5.3.1.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.1.2 Post 60 Innbyggertilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å øke barnetillegget på kvalifiseringsprogrammet til 35 kroner per dag med virkning fra 1. februar 2023. Det innebærer at bevilgningen økes med 10 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 571 post 60 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket av 29. november 2022 er foreslått å bevilge til sammen 708 mill. kroner til gratis kjernetid i SFO for andreklassinger (12 timer per uke) fra høsten 2023, herunder at bevilgningen til kommunene økes med 690 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 571 post 60 økes med ytterligere 690 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det på grunn av endringer i skatteopplegget i budsjettforliket må gjøres tekniske endringer som innebærer at kap. 571 post 60 økes med 25 mill. kroner. Dette er en ren teknisk endring, som ikke påvirker kommunenes faktiske økonomiske handlingsrom, men skyldes at skatteanslaget er nedjustert, og at rammetilskuddet oppjusteres tilsvarende. Flertallet foreslår, på bakgrunn av både den reelle og den tekniske endringen, at bevilgningen på kap. 571 post 60 økes med 725 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteen viser til regjeringens forslag om et ettårig trekk i rammetilskuddet på til sammen 3 mrd. kroner fra kommuner og fylkeskommuner med inntekter fra konsesjonskraft og som ligger i områdene med høyest strømpriser. I budsjettproposisjonen er dette omtalt som områdene NO 1, NO 2 og NO 5. Kommunene er gitt anledning til å rapportere inn hvordan konsesjonskraften er disponert, og regjeringen vil på bakgrunn av innsendt informasjon fastsette endelig fordeling av trekket. Komiteen viser samtidig til at det i tillegg kan være enkelttilfeller hvor kommuner ligger utenfor grensen til disse høyprisområdene, men hvor deler av konsesjonskraften blir solgt i et høyprisområde. Komiteen understreker at det vil være i tråd med intensjonen bak trekket at også slike tilfeller omfattes, slik at konsesjonskraft som selges i høyprisområder, inngår som grunnlag for fordeling av trekket. Det kan også være kommuner som ligger i høyprisområder, men som har avtalt å selge deler av konsesjonskraften utenfor høyprisområder, og som har anledning til å rapportere dette til departementet.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at frie inntekter i hovedsak bør fordeles etter objektive

kriterier og ikke kriterier som legger føringer på kommunens prioriteringer lokalt. Disse medlemmer viser derfor til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å la kommunene bruke midlene som har vært bundet til antall skoler, fritt for å heve kvaliteten i skolen. Disse medlemmer mener det er viktigere at kommunene bruker sine midler på å utvikle kvaliteten i skolen istedenfor å bruke penger på å opprettholde flest mulig skoler.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg gjennomførte flere tiltak for å styrke realfagene i skolen. For 2022 ble denne satsingen foreslått forsterket gjennom en ekstra time naturfag på ungdomsskolen, men regjeringen Støre kuttet dette forslaget.

Disse medlemmer viser til at Norge, sammenlignet med andre land i realfagsundersøkelsen TIMSS, er blant landene med færrest timer til naturfag på ungdomstrinnet. Resultatene fra TIMSS 2019 viste en tilbakegang i resultatene i naturfag på ungdomstrinnet, og at norske elevers prestasjoner i naturfag ligger en god del under de andre nordiske landene. Forskerne som analyserer de norske TIMSS-resultatene, har trukket fram lavt timetall som en forklaring på hvorfor de norske naturfagsresultatene er svakere på ungdomstrinnet enn på barnetrinnet, og svakere sammenliknet med andre nordiske land.

Disse medlemmer mener det er behov for en ny satsing på ungdomsskolen for å gi elevene en mer tilpasset og praktisk opplæring. Fagfornyelsen legger godt til rette for det. Den nye læreplanen i naturfag legger vekt på at faget skal bli mer praktisk og utforskende. Målet med en ekstra naturfagtime er å gi mer tid til opplæringen i naturfag, og å heve elevenes resultater i faget.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å styrke satsingen på naturfag med en ekstra uketime, og dermed øke innbyggertilskuddet til kommunene med 114 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det er viktig å sikre dem som trenger det mest, billigere barnehage. Derfor foreslås det å beholde maksprisen på samme nivå som i 2022, og å omprioritere midler for å senke den maksimale summen man må betale for barnehage fra 6 til 5 pst. av samlet inntekt, slik at flere vil få billigere barnehagepris. Om lag 51 000 barn og mer enn 40 000 husholdninger vil omfattes av ordningen.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å øke post 60 med 85,6 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett fortsetter den forrige regjeringens underfinansiering av kommunene, og viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man øker bevilgningen med 6,4 mrd. kroner.

5.3.1.3 Post 61 Distriktstilskudd Sør-Norge

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man styrker posten med 132 mill. kroner.

5.3.1.4 Post 62 Distriktstilskudd Nord-Norge

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man styrker posten med 368 mill. kroner.

5.3.1.5 Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572 post 64

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.1.6 Post 65 Regionsentertilskudd

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.1.7 Post 66 Veksttilskudd

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.1.8 Post 67 Storbytilskudd

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.2 KAP. 572 RAMMETILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at fylkeskommunene har viktige oppgaver knyttet til både fylkesvei, kollektivtransport, båt og ferge, tannhelse og videregående skole. Dette er grunnleggende tjenester som utgjør en forskjell i folks hverdag. Flertallet viser til at et ekspertutvalg har gått gjennom inntektssystemet for fylkeskommunene for å sikre at det fortsatt er treffsikkert ved endringer i fylkesinndelingen. Utvalget har gjort en helhetlig vurdering av inntektssystemet for fylkeskommunene og leverte en rapport i desember 2022 med forslag til endringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at fylkeskommunene blant annet har ansvaret for videregående opplæring, lokal kollektivtransport, fylkesveier, tannhelse, regional utvikling og kulturoppgaver. Fylkeskommunen er samfunnsutvikler, myndighetsutøver og et demokratisk regionalt forvaltningsnivå. Disse medlemmer

viser til at fylkeskommunene under regjeringen Solberg har hatt gode økonomiske resultater, og viser videre til økt rammetilskudd og handlingsrom til fylkeskommunene de siste årene. Disse medlemmer viser til at fylkeskommunenes disposisjonsfond har økt fra 7,3 mrd. kroner i 2013 til 24 mrd. kroner i 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at fergeavløsningsordningen sikrer at flere øysamfunn får erstattet ferger med bro eller tunnel gjennom at staten, istedenfor å subsidiere fergedrift hvert år fremover, gir et stort bidrag til bro eller tunnel over 45 år. Denne ordningen sikrer at det er økonomisk mulig å etablere disse sambandene.

Disse medlemmer ber regjeringen sørge for at ordningen blir gjort godt kjent for fylkeskommunene og at henvendelser håndteres raskt slik at man kan få erstattet flere ferger med broer og tunneler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt er positive til forslaget om å innføre gratis ferger til flere samfunn, men er fremdeles overraska over at man skiller mellom båtruter og fergeruter. Mange samfunn, og spesielt småsamfunn, blir betjent med båtruter istedenfor, og det fremstår som merkelig at disse småsamfunnene skal ha store utgifter til transport. På den bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 vurdere å innlemme båtruter til øysamfunn uten omkjøringsvei i ordningen med gratis ferge.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til beskrivelsen i partiets generelle merknader, hvor man redegjør for Rødts alternative statsbudsjetts satsinger på økte frie og øremerkede midler til fylkeskommunene.

Dette medlem vil berømme regjeringens initiativ for å sterkt redusere priser eller gjøre fergestrekninger gratis. Dette medlem mener dette er et svært viktig distriktspolitisk virkemiddel, men vil peke på at kriteriene i ordningen er noe uklare, og at noen strekninger faller utenfor ordningen eller mottar utilstrekkelig kompensasjon for fergedriften.

Dette medlem vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen klargjøre kriterier og presentere en plan for fullfinansiering av ordningen med gratis ferge.»

5.3.2.1 Post 60 Innbyggertilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket

av 29. november 2022 mellom de tre partiene er foreslått å styrke satsingen på tannhelse til 50 pst. rabatt for 23-, 24-, 25- og 26-åringer med 280 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 572 post 60 økes med 280 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det på grunn av endringer i skatteopplegget i budsjettforliket må gjøres tekniske endringer som innebærer at kap. 572 post 60 økes med 85 mill. kroner. Dette er en ren teknisk endring som ikke påvirker kommunenes faktiske økonomiske handlingsrom, men skyldes at skatteanslaget er nedjustert, og at rammetilskuddet oppjusteres tilsvarende. Flertallet foreslår, på bakgrunn av både den reelle og den tekniske endringen, at bevilgningen på kap. 572 post 60 økes med 365 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen har foreslått gratis ferge på trafikksvake samband med under 100 000 passasjerer årlig. Disse medlemmer vil heller redusere takstene for å gi bedre tilbud til flere.

Disse medlemmer viser til oppfølging av Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen, jf. Innst. 585 S (2020–2021). Reformen innebærer en utvidelse av retten til videregående opplæring, blant annet ved at elever gis rett til å fullføre og til å ta et nytt fagbrev. Stortingsmeldingen inneholdt en rekke kostnadsestimerte tiltak, som for eksempel systematisk oppfølging av elever som står i fare for å falle fra, ett ekstra års opplæring for elever som har innvandret og har svake ferdigheter, utvidelse av målgruppa for Oppfølgingstjenesten, utprøving av innføringsfag og tiltak for å forebygge psykiske plager, men bare noen av tiltakene følges opp i forslaget til statsbudsjett for 2023.

Disse medlemmer vil særlig trekke fram det viktige arbeidet som gjøres av Oppfølgingstjenesten (OT), som har ansvar for å følge opp ungdom med rett til videregående opplæring, men som ikke er i opplæring eller arbeid. OT er et godt virkemiddel for å fremme inkludering i samfunnet og legge bedre til rette for at flere kan fullføre videregående opplæring. Skoleåret 2021/22 var det registrert 13 521 ungdommer i Norge i OTs målgruppe, og tallet ventes å øke til ca. 30 000 ungdommer med ny opplæringslov og utvidelse av målgruppen, altså 17 000 flere i målgruppen. Disse medlemmer mener det kommer til å kreve en større satsing på arbeidet i OT i årene framover.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, hvor det foreslås å styrke Oppfølgingstjenesten med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at det er viktigere å prioritere ventetiden fremfor å innføre gratis og halv pris hos tannlegen for nye aldersgrupper. Tannbehandling er allerede gratis for én av fire innbyggere, inkludert

blant annet barn og unge, personer med ruslidelser og dem som får hjemmesykepleie.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 60 med 1 917,3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

5.3.2.2 Post 62 Nord-Norge-tilskudd

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.2.3 Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 571 post 64

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.3.3 KAP. 573 KOMMUNESTRUKTUR

Komiteen viser til at Stortinget ved behandlingen av Prop. 113 LS (2021–2022) og Prop. 127 S (2021–2022), jf. Innst. 451 L (2021–2022), Innst. 452 S (2021–2022) og Innst. 467 S (2021–2022), har vedtatt å dele fylkeskommunene Vestfold og Telemark, Troms og Finnmark og Viken samt Ålesund kommune med virkning fra 1. januar 2024. Komiteen viser videre til at direkte delingskostnader vil bli kompensert gjennom en søknadsbasert ordning. Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning på 200 mill. kroner i 2023. Komiteen merker seg at regjeringen vil vurdere behov for bevilgning i senere års budsjetter på bakgrunn av behandlingene av søknadene fra fylkeskommunene og Ålesund.

5.3.3.1 Post 62 Delingskostnader

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behandlingen av i Prop. 113 LS (2021–2022) og merknader Innst. 452 S (2021–2022). Disse medlemmer mener at innholdet og kvaliteten i tjenestene er det viktigste for innbyggerne. Disse medlemmer påpeker at regjeringen heller velger å bruke menneskelige ressurser, tid og penger på reverseringer av viktige reformer. Disse medlemmer mener at samfunnets ressurser heller må prioriteres til de viktigste oppgavene, og viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der det er foreslått å kutte post 62 med 200 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at de estimerte kostnadene for å rydde opp i høyresidens raseriing av fylkesnivået er høye. Dette medlem viser videre til hvordan fylkene og Ålesund kommune har uttrykt bekymring for hvorvidt splittelsene vil bli finansiert på tilstrekkelig måte, og at Ålesund kommune har vurdert å ikke deles dersom garantiene ikke kommer. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative stats-

budsjett setter av 200 mill. kroner til formålet fordelt i kap. 571.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets partiprogram, hvor partiet ønsker å legge ned fylkeskommunen. Disse medlemmer mener at det ikke vil være hensiktsmessig å bevilge midler til fylkesoppløsninger når partiet foreslår at fylkeskommunen skal legges ned. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der bevilgningen på post 62 kuttes med 175 mill. kroner. Summen til Ålesund beholdes og vurderes nærmere i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett når departementet har behandlet søknaden fra kommunen og avklart nøkterne nødvendige kostnader for å dele opp Ålesund.

Disse medlemmer registrerer at Ålesund kommune har skissert en løsning som ville vært rimeligere og som regjeringen har avslått. Den gikk ut på at kun én av de to nye kommunene blir ny, og at dagens Ålesund fortsetter med dagens juridiske enhet med en fraskilt del. Dette framstår som en langt mindre byråkratisk og mer praktisk måte å møte situasjonen på.

5.3.4 KAP. 575 RESSURSKREVENDE TJENESTER

5.3.4.1 Post 60 Toppfinansieringsordning, *overslagsbevilgning*

Komiteen viser til at formålet med toppfinansieringstilskuddet for ressurskrevende tjenester er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. I Prop. 1 S (2022–2023) er det foreslått en bevilgning på 11 685,5 mill. kroner. Regjeringen foreslår å sette innslagspunktet til 1 526 000 kroner. Dette er en økning som tilsvarer den anslåtte lønnsveksten for 2022 på 3,8 pst.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2023, der Fremskrittspartiet tilføyer ytterligere 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Disse medlemmer ønsker med disse midlene at det legges til rette for en ordning med toppfinansiering av ressurskrevende tjenester i kommunene for å hindre at ekstraordinært store utgifter til sterkt hjelpetrequende personer skal hemme kommunens øvrige tjenesteleveranser. Denne ordningen er betydningsfull for kommunene og bidrar til verdighet for dem som er mottakere av disse tjenestene.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2023, hvor man styrker denne posten med 130 mill. kroner.

Dette medlem vil peke på at ordningens aldersgrense på 67 år slår uheldig ut for kommunene, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en konsekvensutredning med mål om å innlemme brukere over 67 år i ordningen for ressurskrevende tjenester.»

5.3.4.2 Post 61 Tilleggskompensasjon

Komiteen viser til at formålet med tilleggskompensasjonen er å legge til rette for at mindre kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester, kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Komiteen merker seg at terskelverdien er anslått til 5 200 kroner per innbygger for 2023. Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning på 82,8 mill. kroner, som er en økning på 27,8 mill. kroner fra 2022. Komiteen merker seg at økningen er finansiert med omdisponering fra kommunenes innbyggertilskudd.

5.3.5 KAP. 578 VALGDIREKTORATET

5.3.5.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023). Det foreslås å bevilge 114,9 mill. kroner på posten. Posten dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter. Økningen fra 2022 må ses på bakgrunn av at det skal gjennomføres kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2023.

5.3.5.2 Post 70 Informasjonstiltak

Komiteen viser til omtalen i Prop. 1 S (2022–2023) og de respektive partiers generelle merknader og har ingen øvrige merknader.

5.4 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger/alternative statsbudsjetter under rammeområde 18

62

Tabell 3a. Sammenligning med regjeringens forslag på rammeområde 18. Bare poster med avvik er med. Avvikstall i parentes. Forslaget fra regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet har subsidiær tilslutning fra Sosialistisk Venstreparti og er derfor komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettens standpunkter.

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R
Utgifter rammeområde 18 (i tusen kroner)							
571	Rammetilskudd til kommuner						
	60 Innbyggertilskudd	155 734 938	156 459 938 (+725 000)	155 820 538 (+85 600)	156 919 938 (+1 185 000)	158 669 938 (+2 935 000)	162 148 062 (+6 413 124)
	61 Distriktstilskudd Sør-Norge	837 275	837 275 (0)	837 275 (0)	837 275 (0)	837 275 (0)	969 275 (+132 000)
	62 Distriktstilskudd Nord-Norge	2 331 395	2 331 395 (0)	2 331 395 (0)	2 331 395 (0)	2 331 395 (0)	2 699 395 (+368 000)
	68 Fond til oppkjøp av strandsoneareal	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	85 000 (+85 000)
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner						
	60 Innbyggertilskudd	42 495 056	42 860 056 (+365 000)	40 577 756 (-1 917 300)	40 495 056 (-2 000 000)	44 273 556 (+1 778 500)	45 256 356 (+2 761 300)
	64 Skjønnstilskudd	382 000	382 000 (0)	382 000 (0)	382 000 (0)	882 000 (+500 000)	382 000 (0)
573	Kommunestruktur						
	62 Delingskostnader	200 000	200 000 (0)	0 (-200 000)	25 000 (-175 000)	200 000 (0)	200 000 (0)
575	Ressurskrevende tjenester						
	60 Toppfinansieringsordning	11 658 513	11 658 513 (0)	11 658 513 (0)	11 688 513 (+30 000)	12 058 513 (+400 000)	11 788 513 (+130 000)
578	Valgdirektoratet						
	70 Informasjonstiltak	5 665	5 665 (0)	5 665 (0)	5 665 (0)	5 665 (0)	8 665 (+3 000)
	Sum inntekter rammeområde 18	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	Sum netto rammeområde 18	216 575 138	217 665 138 (+1 090 000)	214 543 438 (-2 031 700)	215 615 138 (-960 000)	222 188 638 (+5 613 500)	226 467 562 (+9 892 424)
	Avvik fra rammevedtak	-1 090 000	0	-3 121 700	-2 050 000	4 523 500	8 802 424

Inst. 16 S - 2022-2023

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremskynde fremleggelsen av den varslede stortingsmeldingen om en helhetlig boligpolitikk til senest innen sommeren 2023.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere å gi strømstøtte til kulturhistoriske eiendommer og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen vurdere om kiosker og drivstoffstasjoner også skal få inngå i Merkur-programmet, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen vurdere situasjonen for småbutikkene i lys av strømprissituasjonen og vurdere å styrke og utvide Merkur-ordningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 vurdere å innlemme båt-ruter til øysamfunn uten omkjøringsvei i ordningen med gratis ferje.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen på egnet måte og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023 redegjøre for Stortinget for hvordan regjeringen ser for seg å realisere fellesbygget på Dokken i Bergen for Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet.

Forslag fra Rødt:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen lage en helhetlig plan for å ta tilbake privatiserte tjenester i egenregi i statlig sektor samt å pålegge statlige virksomheter å redusere bruken av private tilbydere på områder virksomhetene kan utføre med egne ansatte.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 utrede hvordan alle landets kommuner og fylkeskommuner skal bli tilknyttet eInnsyn, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen beholde innretningen på tilskudd til utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller som var gjeldende frem til 2022 slik at vanskeligstilte på boligmarkedet ikke konkurrerer med distriktrettede botiltak.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre tilskudd til heis og tilstandsvurdering fra 2024.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en beregning av hva det vil koste å fullfinansiere barnevernsreformen, både i form av tiltak i barnevernet og tiltak til forebygging.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen kartlegge kommunenes behov for plan- og miljøfaglig kompetanse med sikte på å etablere en ordning for å løfte denne kompetansen i kommunene, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen klargjøre kriterier og presentere en plan for fullfinansiering av ordningen med gratis ferje.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen igangsette en konsekvensutredning med mål om å innlemme brukere over 67 år i ordningen for ressurskrevende tjenester.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 1 (Statsforvaltning mv.)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen		
	1	Apanasje	13 904 000	
	50	Det kongelige hoff	240 008 000	
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	11 572 000	
20		Statsministerens kontor		
	1	Driftsutgifter.....	97 084 000	
21		Statsrådet		
	1	Driftsutgifter.....	176 589 000	
24		Regjeringsadvokaten		
	1	Driftsutgifter.....	112 828 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 600 000	
502		Tariffavtalte avsetninger mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	2 000 000	
	70	Kompetanseutvikling mv., kan overføres, kan nyttes under post 21	16 500 000	
	71	Opplæring og utvikling av tillitsvalgte.....	221 900 000	
	72	Pensjonskostnader tjenestemanns- organisasjonene	34 050 000	
510		Departementenes sikkerhets- og service- organisasjon		
	1	Driftsutgifter.....	697 588 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	71 687 000	
	22	Fellesutgifter.....	142 771 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	96 237 000	
	46	Sikringsanlegg og sperresystemer, kan overføres	11 977 000	
525		Statsforvalterne		
	1	Driftsutgifter.....	1 931 161 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	185 294 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, kan overføres.....	87 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	2 505 950 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	34 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	726 500 000	
531		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter.....	30 129 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 304 000	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen		
	1	Driftsutgifter.....	26 470 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
540		Digitaliseringsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	150 766 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 683 000	
	22	Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000	
	23	Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i>	319 870 000	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliserings- prosjekter, <i>kan overføres</i>	123 980 000	
	26	Stimulab, <i>kan overføres</i>	4 925 000	
	27	Tilsyn for universell utforming av ikt, <i>kan overføres</i>	26 375 000	
	29	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, <i>kan overføres</i>	136 000 000	
	71	IT-standardisering	867 000	
545		Datatilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	78 127 000	
546		Personvernemnda		
	1	Driftsutgifter.....	2 641 000	
577		Tilskudd til de politiske partier		
	1	Driftsutgifter.....	7 478 000	
	70	Sentrale organisasjoner.....	321 133 000	
	71	Kommunale organisasjoner	34 590 000	
	73	Fylkesorganisasjoner.....	75 584 000	
	75	Fylkes ungdomsorganisasjoner	22 451 000	
	76	Sentrale ungdomsorganisasjoner	8 927 000	
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-5 820 000 000	
	2	Driftsutgifter	2 270 404 000	
	3	Avskrivninger	1 548 000 000	
	4	Renter av statens kapital	1 677 000 000	-324 596 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	262 700 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	61 200 000	
	32	Prosjektering og igangsetting av bruker- finansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	277 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	6 139 450 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	850 000 000	
	39 Byggelånsrenter, <i>kan overføres</i>	490 000 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	326 266 000	
	49 Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	805 976 000	
Totale utgifter			17 968 696 000
Inntekter			
3024	Regjeringsadvokaten		
	1 Erstatning for utgifter i rettssaker	21 300 000	
3510	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon		
	2 Diverse inntekter	42 427 000	
	3 Brukerbetaling	70 350 000	
3525	Statsforvalterne		
	1 Inntekter ved oppdrag.....	185 294 000	
3533	Eiendommer utenfor husleieordningen		
	2 Diverse inntekter	5 140 000	
3540	Digitaliseringsdirektoratet		
	3 Diverse inntekter	2 285 000	
	5 Bruk av nasjonale fellesløsninger	191 200 000	
	7 Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn.....	136 000 000	
Totale inntekter			653 996 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 510 post 1	kap. 3510 postene 2 og 3
kap. 525 post 1	kap. 3525 post 2
kap. 525 post 21	kap. 3525 post 1
kap. 533 post 1	kap. 3533 post 2
kap. 540 post 1	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 21	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 22	kap. 3540 post 5
kap. 540 post 23	kap. 3540 post 3
kap. 540 post 27	kap. 3540 post 4
kap. 540 post 29	kap. 3540 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride bevilgninger til investerings tiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan

- overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 250 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
- overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer netto gevinst fra salg av eiendommer.

IV

Fullmakt til å omdisponere bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan omdisponere

1. under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 31 og 33 og mellom postene 30 og 34.
2. under kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, fra post 1 til 45.
3. under kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 1 til 45.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 31, 33, 45 og 49.
5. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34 samt post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av brukerfinansierte byggeprosjekter.

V

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som bevilges under kap. 500 Kommunal- og distriktsdepartementet, kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 531 Eiendommer til

VIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
540	Digitaliseringsdirektoratet 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	124,1 mill. kroner

IX

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Statsbygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statsbygg fullmakt til å:

1. foreta posteringer til og fra reguleringsfondet som del av mellomværendet med statskassen.
2. føre inn- og utbetalinger knyttet til bruksavhengige driftskostnader og tilleggsavtaler mot mellomværendet med statskassen.
3. føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværendet med statskassen.
4. føre innbetalinger knyttet til delfinansiering av investeringsprosjekter fra oppdragsgiver mot mel-

kongelige formål, kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg, innenfor vedtatte kostnadsrammer.

VI

Brukerfinansierte byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietakeren har de husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjettammer.
2. foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret, innenfor en samlet ramme på 1 400 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser, ved gjennomføring av brukerfinansierte byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter og post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter.

VII

Kostnadsramme ombygging av Ring 1

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan starte opp arbeidet med ombygging av Ring 1 innenfor en kostnadsramme på 3 100 mill. kroner (kroneverdi per 1. juli 2023).

lombværendet med statskassen. Innbetalingene nettoføres på investeringspostene i takt med når investeringskostnadene påløper.

X

Diverse fullmakter vedrørende eiendom

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 750 mill. kroner.
2. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra regulerings-

- fondet for inntil 300 mill. kroner totalt, ut over bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
3. korrigerer Statsbyggs balanse i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445

Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.

B.

Rammeområde 6
(Innvandring, regional utvikling og bolig)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	Utgifter		
490	Utlendingsdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	1 200 086 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak.....	1 253 819 000	
	22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	21 862 000	
	23 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	6 671 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 783 000	
	46 Investeringer i Schengen IKT-systemer, <i>kan overføres</i>	73 235 000	
	60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak.....	464 246 000	
	70 Stønader til beboere i asylmottak.....	205 810 000	
	71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak og veiledning for au pairer	8 947 000	
	72 Assistert retur og reintegrering i hjemlandet, <i>kan overføres</i>	25 316 000	
	73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak.....	19 903 000	
	74 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv, <i>kan overføres</i>	56 198 000	
	75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> ...	30 293 000	
	76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, <i>kan overføres</i>	26 524 000	
491	Utlendingsnemnda		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	275 292 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 259 000	
500	Kommunal- og distriktsdepartementet		
	1 Driftsutgifter.....	442 309 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	85 641 000	
	23 Husleie for fellesarealer m.m.	123 989 000	
	25 Nytt regjeringskvartal, prosjektstyring, <i>kan overføres</i>	4 259 000	
	27 Sak- og arkivløsning, <i>kan overføres</i>	40 652 000	
	30 Nytt regjeringskvartal, ombygging av Ring 1, <i>kan overføres</i>	205 000 000	
	50 Forskningsprogrammer	61 830 000	
	70 Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 188 000	
553	Regional- og distriktsutvikling		
	61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	763 728 000	
	63 Interreg og Arktis 2030	101 730 000	
	65 Omstilling	64 190 000	
	66 Bygdevektsttaler, <i>kan overføres</i>	25 264 000	
	69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	58 503 000	
	71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer.....	100 000 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	74 Klynger og innovasjon.....	54 159 000	
	76 Nordisk og europeisk samarbeid, <i>kan overføres</i>	18 150 000	
554	Kompetansesenter for distriktsutvikling		
	1 Driftsutgifter.....	33 790 000	
	73 Merkur, <i>kan overføres</i>	61 310 000	
560	Samiske formål		
	50 Samisk språk, kultur og samfunnsliv	592 114 000	
	51 Divvun	8 003 000	
	55 Samisk høyskole.....	5 777 000	
563	Internasjonalt reindriftssenter		
	1 Driftsutgifter.....	6 276 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 009 000	
567	Nasjonale minoriteter		
	60 Romer, <i>kan overføres</i>	6 508 000	
	70 Nasjonale minoriteter, <i>kan overføres</i>	8 430 000	
	72 Det Mosaiske Trossamfund	10 511 000	
	73 Kvensk språk og kultur, <i>kan overføres</i>	10 923 000	
	74 Kultur- og ressurscenter for norske romer	17 168 000	
	75 Romanifolket/taterne, <i>kan overføres</i>	5 474 000	
581	Bolig- og bomiljøtiltak		
	60 Energiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem.....	160 000 000	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	4 065 246 000	
	76 Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, <i>kan overføres</i>	87 278 000	
	78 Boligtiltak, <i>kan overføres</i>	15 338 000	
	79 Heis og tilstandsvurdering, <i>kan overføres</i>	32 368 000	
585	Husleietvistutvalget		
	1 Driftsutgifter.....	37 754 000	
587	Direktoratet for byggkvalitet		
	1 Driftsutgifter.....	110 902 000	
	22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, <i>kan overføres</i>	39 130 000	
590	Planlegging og byutvikling		
	65 Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	102 390 000	
	71 DOGA.....	48 021 000	
	72 Bolig- og områdeutvikling i byer, <i>kan overføres</i>	20 863 000	
	81 Kompetansetiltak, <i>kan overføres</i>	7 251 000	
595	Statens kartverk		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21 og 45</i>	901 205 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45</i>	249 589 000	
	30 Geodesiobservatoriet, <i>kan overføres</i>	9 600 000	
670	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	353 610 000	
671	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 000 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	45 235 000	
	60 Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	15 335 940 000	
	61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 411 795 000	
	62 Kommunale integreringstiltak	243 515 000	
	70 Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging.....	2 485 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	71 Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner.....	210 060 000	
	72 Kvalifiseringsordninger for tolker	20 220 000	
	73 Tilskudd	18 940 000	
672	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	80 810 000	
	22 Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.....	61 375 000	
	60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 523 885 000	
	61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting	785 000	
2412	Husbanken		
	1 Driftsutgifter.....	360 661 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 810 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 528 000	
	71 Tap på lån	27 000 000	
	72 Rentestøtte.....	800 000	
	Totale utgifter		32 355 518 000

Inntekter

3490	Utlendingsdirektoratet		
	1 Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter	2 763 000	
	3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	54 546 000	
	4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter.....	1 260 456 000	
	5 Refusjonsinntekter.....	2 678 000	
	6 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	18 715 000	
	7 Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter.....	20 769 000	
	8 Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	28 167 000	
3563	Internasjonalt reindriftssenter		
	2 Diverse inntekter	3 009 000	
3585	Husleietvistutvalget		
	1 Gebyrer.....	2 736 000	
3587	Direktoratet for byggkvalitet		
	4 Gebyrer.....	34 875 000	
	85 Diverse inntekter	115 000	
3595	Statens kartverk		
	1 Gebyrinntekter tinglysing.....	488 000 000	
	2 Salg og abonnement m.m.	122 302 000	
	3 Samfinansiering	179 120 000	
3671	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	4 Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter.....	12 240 000	
3672	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter.....	39 415 000	
5312	Husbanken		

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	1 Gebyrer m.m.....	8 000 000	
	11 Diverse inntekter	92 700 000	
5615	Husbanken		
	80 Renter.....	5 244 000 000	
Totale inntekter			7 614 606 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 490 post 1	kap. 3490 post 5
kap. 491 post 1	kap. 3491 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om støtte ut over gitte bevilgninger på kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

IV

Innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan inngå avtaler med varighet ut

over 2023 om midlertidig drift av innkvartering for utlendinger som søker beskyttelse i Norge. Dersom behovet for innkvartering av asylsøkere og flyktninger blir større enn forutsatt i statsbudsjettet for 2023 eller det oppstår behov for å gjennomføre tiltak for forsvarlig innkvartering ut over det som der er lagt til grunn, samtykker Stortinget i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke innkvarteringskapasiteten eller iverksette nødvendige tiltak, selv om dette medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak. Summen av overskridelser på postene kan ikke overstige 3,0 mrd. kroner i 2023, og forpliktelsene ut over 2023 skal ikke overstige en samlet ramme på 3,0 mrd. kroner.

V

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 540, 15. mars 2018 oppheves.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 563 post 21	kap. 3563 post 2
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 595 post 1	kap. 3595 postene 2 og 3
kap. 595 post 21	kap. 3595 postene 2 og 3
kap. 595 post 45	kap. 3595 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

VII

Samfinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt til å sette i gang samfinansierte prosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Statens kartverk, forutsatt at det er inngått en bindende avta-

le med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten begrenses oppad til 90 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter mot inntekter ført på kap. 3595 Statens kartverk, post 3 Samfinansiering.

VIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Statens kartverk fullmakt til å foreta bestillinger av kartgrunnlag ut over gitt bevilgning under kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner.

IX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
567		Nasjonale minoriteter	
	74	Kultur- og ressurscenter for norske romer	4,1 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	78	Boligtiltak	15,2 mill. kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer	22,8 mill. kroner

X

Tilskudd uten krav om tilbakebetaling

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan:

1. tildele midler til fylkeskommunene som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling, post 62 Kompetansepiloter, post 63 Interreg og Arktis 2030, post 65 Omstilling og post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon.
2. tildele midler til Innovasjon Norge og Forskningsrådet som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer og post 74 Klynger og innovasjon.

XI

Overføring av udisponert beløp

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet gis fullmakt til å overføre udisponert beløp på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 75 Romanifolket/taterne fra 2023 til 2024.

XII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2023 kan gi Husbanken fullmakt til å føre utbetalinger knyttet til utlegg i låne- og tilskuddsforvaltningen samt tilhørende refusjoner mot mellomværendet med statskassen.

XIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 670 post 1	kap. 3670 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

C.

Rammeområde 18
(Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.)

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
571	Rammetilskudd til kommuner		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 942 000	
	60 Innbyggertilskudd	156 459 938 000	
	61 Distriktstilskudd Sør-Norge	837 275 000	
	62 Distriktstilskudd Nord-Norge	2 331 395 000	
	64 Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i>	950 000 000	
	65 Regionsentertilskudd	212 149 000	
	66 Veksttilskudd	173 901 000	
	67 Storbytilskudd.....	635 647 000	
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60 Innbyggertilskudd	42 860 056 000	
	62 Nord-Norge-tilskudd	735 939 000	
	64 Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i>	382 000 000	
573	Kommunestruktur		
	62 Delingskostnader.....	200 000 000	
575	Ressurskrevende tjenester		
	60 Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 658 513 000	
	61 Tilleggskompensasjon.....	82 800 000	
578	Valgdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	114 918 000	
	70 Informasjonstiltak	5 665 000	
Totale utgifter		217 665 138 000	

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 8. desember 2022

Lene Vågslid

leder og ordf. for kap. 500, 510, 2445 og 3510

Heidi Greni

ordf. for kap. 553, 554 og 571

Mudassar Kapur

ordf. for kap. 530, 573, 2412, 5312 og 5615

Kathrine Kleveland

ordf. for kap. 1, 2, 531 og 546

Bjørnar Laabak

ordf. for kap. 490, 587, 3490 og 3587

Anne Kristine Linnestad

ordf. for kap. 525, 545, 560, 567 og 3525

Tobias Drevland Lund

ordf. for kap. 502, 671 og 3671

Mari Holm Lønseth

ordf. for kap. 672 og 3672

Helge André Njåstad

ordf. for kap. 533, 575, 595, 3533 og 3595

Kari Mette Prestrud

ordf. for kap. 572 og 577

Rune Støstad

ordf. for kap. 540, 578 og 3540

Siri Gåsemyr Staalesen

ordf. for kap. 581, 585, 670 og 3585

Terje Sørvik

ordf. for kap. 491, 563 og 3563

Grete Wold

ordf. for kap. 20, 21, 24, 590 og 3024

VEDLEGG

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

22/4-44

8. november 2022

Feil i Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet

Eg vil med dette gjere merksam på følgjande feil i Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet:

Under overskrifta *Prioriteringer og budsjettforslag for 2023* nedst på side 94 går det fram at det blir foreslått å avvike Datafabrikken. Det det skulle ha stått er at det vert foreslått å avvike *den statlege finansieringa* av fabrikken. Arbeidet med Datafabrikken som konsept vil vidareførast i Digitaliseringsdirektoratet. Direktoratet skal arbeide med konseptet med utgangspunkt i endra rammevilkår og premissar.

Under overskrifta *Prioriteringer og budsjettforslag for 2023* på side 134 går det fram at det blir foreslått ei eingongsløyving til Alvdal kommune som støtte til bygging av eit magasin for lagring av Kjell Aukrust sine verk. Forslaget til eingongsløyving utgjer 2,5 mill. kroner og skulle ha gått fram av teksten.

Med helsing

Sigbjørn Gjelsvik

